

II
(Інформація)

ІНФОРМАЦІЯ УСТАНОВ, ОРГАНІВ, ОФІСІВ ТА АГЕНТСТВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ

ПОВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЇ

**Настанови щодо державної допомоги на охорону довкілля і розвиток енергетики на 2014–
2020 роки**

(2014/C 200/01)

Зміст

ВСТУПНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ І ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ	4
1.1. Сфера застосування	4
1.2. Інструменти допомоги, на які поширюється сфера застосування цих Настанов	6
1.3. Терміни та означення	6
2. ДОПОМОГА НА ОХОРОНУ ДОВКІЛЛЯ І РОЗВИТОК ЕНЕРГЕТИКИ, ЩО ПІДЛЯГАЄ НОТИФІКАЦІЇ	11
3. ОЦІНЮВАННЯ СУМІСНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАТТІ 107(3)С ДОГОВОРУ	11
3.1. Загальні принципи оцінювання	12
3.2. Загальні положення щодо сумісності	13
3.3. Допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел	24
3.4. Інструменти підвищення енергоефективності, у тому числі когенерація, централізоване тепло- і холодопостачання	28
3.5. Допомога на ресурсоефективність, зокрема, допомога на управління відходами	29
3.6. Допомога на уловлювання та зберігання вуглецю (УЗВ)	31
3.7. Допомога у формі зниження ставки або звільнення від екологічних податків, а також у формі скорочення фінансової підтримки на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел	31
3.8. Допомога на енергетичну інфраструктуру	36
3.9. Допомога на виробництво енергії в достатніх обсягах	38
3.10. Допомога у формі схем торгівлі квотами на викиди	40
3.11. Допомога на переміщення підприємств	41
4. ОЦІНЮВАННЯ	42

5. ЗАСТОСУВАННЯ.....	42
6. ЗВІТУВАННЯ І МОНІТОРИНГ	43
7. ПЕРЕГЛЯД.....	43
Ступені інтенсивності інвестиційної допомоги у складі допустимих витрат	45
Типові випадки державного втручання	46
Перелік допустимих секторів відповідно до секції 3.7.2.....	48
Гірничодобувні та виробничі сектори, не включені в перелік додатка 3, в яких інтенсивність торгівлі з країнами за межами ЄС, становить щонайменше 4%	52

ВСТУПНІ ПОЛОЖЕННЯ

(1) Щоб попередити викривлення державною допомогою конкуренції на внутрішньому ринку і її вплив на торгівлю між державами-членами у спосіб, що суперечить спільному інтересу, стаття 107(1) Договору про функціонування Європейського Союзу («Договір») встановлює принцип заборони державної допомоги. У деяких випадках, однак, державна допомога може бути сумісною з внутрішнім ринком відповідно до статей 107(2) і (3) Договору.

(2) На підставі статті 107 (3)(с) Договору, Комісія може вважати державну допомогу сумісною з внутрішнім ринком з огляду на сприяння розвитку певних видів економічної діяльності в Європейському Союзі, якщо така допомога не чинить негативного впливу на умови торгівлі мірою, що суперечить спільному інтересу.

(3) У стратегії «Європа 2020»⁽¹⁾ увагу зосереджено на створенні умов для розумного, сталого та інклюзивного зростання. Заради цього було встановлено низку провідних показників, у тому числі показники щодо зміни клімату та енергетичної сталості: (i) зниження викидів парникових газів у Союзі на 20% відносно рівнів 1990 року; (ii) підвищення частки споживання енергії, виробленої з відновлюваних ресурсів, у Союзі до 20%; і (iii) покращення енергоефективності ЄС на 20% відносно рівнів 1990 року. Перші два з цих зобов'язальних на національному рівні цільових показників реалізовано «Кліматичним та енергетичним пакетом»⁽²⁾.

(4) У Повідомленні «Рамки політики у сфері клімату та енергетики на період з 2020 по 2030 рр.»⁽³⁾ («Рамки 2030») від 22 січня 2014 року Комісія встановила цілі у сфері енергетики і клімату, яких необхідно досягти до 2030 року. Засадами «Рамок 2030» є: i) зменшення викидів парникових газів на 40% відносно рівня 1990 року; ii) зобов'язальний цільовий показник щонайменше 27% відновлюваної енергетики на рівні всього ЄС; iii) поновлені амбіції у сфері політик енергоефективності; iv) нова система врядування і набір нових показників для забезпечення конкурентоспроможної і безпечної енергосистеми.

(5) Провідні показники, зазначені у пункті (3), особливо важливі для цих Настанов. Для підтримки у досягненні зазначених показників, стратегія «Європа 2020» висуває концепцію «Ресурсоефективна Європа», одну з семи провідних ініціатив⁽⁴⁾. Зазначену провідну ініціативу зосереджено на створенні рамок для політик підтримання переходу до ресурсоефективної та низьковуглецевої економіки, що дозволяє:

- (a) підвищити економічні показники, зменшуючи використання ресурсів;
- (b) визначити та створити нові можливості для економічного зростання й інтенсивніших інновацій, а також для підвищення конкурентоспроможності Союзу;
- (c) забезпечити безпеку постачання основних ресурсів;
- (d) протидіяти зміні клімату і обмежити вплив використання ресурсів на довкілля.

(6) Необхідно нагадати про те, що Дорожня карта ресурсоефективності⁽⁵⁾, а також декілька висновків Ради закликають до поступової відмови від екологічно шкідливого субсидування⁽⁶⁾. Тому в цих Настановах необхідно розглянути недоліки екологічно шкідливого субсидування, враховуючи при цьому потребу збалансувати компроміси між різними сферами і політиками, як визнано провідною ініціативою. До цих Настанов не включено допомогу на видобування викопних видів палив.

(7) Дорожня карта також закликає держав-членів до усунення прогалин у забезпеченні ними переваг від законодавства Союзу⁽⁷⁾. Щоб запобігти шкоді довкіллю від інструментів державної допомоги,

⁽¹⁾ COM(2010) 2020 остаточна версія від 03.03.2010.

⁽²⁾ Рішення № 406/2009/ЄС від 23 квітня 2009 року (ОВ L 140, 05.06.2009, с. 136) і Директива 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року (ОВ L 140, 05.06.2009, с. 16).

⁽³⁾ Повідомлення Комісії до Європейського Парламенту, Ради, Європейського економічно-соціального комітету і Комітету регіонів — Рамки політики у сфері клімату та енергетики в період 2020 – 2030 років (COM(2014) 15 остаточна версія) від 22.01.2014.

⁽⁴⁾ COM(2011) 21 від 26.01.2011.

⁽⁵⁾ COM(2011) 571 остаточна версія від 20.09.2011.

⁽⁶⁾ Висновки Європейської Ради від 23 травня 2013 року підтверджують потребу поступової відмови від екологічно або економічно шкідливого субсидування, у тому числі викопних видів палива, для сприяння інвестиціям у нову і розумну енергетичну інфраструктуру.

⁽⁷⁾ Інше законодавство, таке як Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року про сприяння використанню енергії, виробленої з відновлюваних джерел, внесення змін до директив 2001/77/ЄС та 203/30/ЄС і їх скасування згодом, ОВ L 140 05.06.2009, с. 16, («Директива про відновлювану енергію»), включає, наприклад, вимоги щодо сталості

держави-члени повинні, зокрема, забезпечити відповідність положенням законодавства Союзу у сфері охорони довкілля і провести оцінювання впливу на довкілля відповідно до вимог законодавства Союзу, а також забезпечити наявність усіх відповідних дозволів.

(8) У Повідомленні «Енергетика 2020 — стратегія конкурентного, сталого і надійного енергопостачання»⁽⁸⁾, як частині провідної ініціативи «Ресурсоефективна Європа», вже зазначено, що цілі надійного, доступного та сталого енергетичного ринку опиняться під загрозою у разі відсутності модернізації електромереж, заміни застарілих електростанцій конкурентоспроможними і більш екологічно безпечними альтернативами і відсутності ефективнішого використання енергії по всьому енергетичному ланцюгу.

(9) «Рамки 2030» закликають до амбітних зобов'язань щоб скоротити викиди парникових газів відповідно до Дорожньої карти до 2050 року. У реалізації цієї цілі необхідно дотримуватися результативного за витратами підходу, що забезпечує державам-членам гнучкість для визначення переходу до низьковуглецевої економіки з урахуванням своїх конкретних обставин, а також заохочувати до політики досліджень й інновацій для підтримання рамок у сфері клімату та енергетики на період після 2020 року. Ці Настанови поважають згадані принципи і закладають підґрунтя для «Рамок 2030».

(10) У цих Настановах Комісія формулює умови, за яких допомогу у сфері енергетики і довкілля можна вважати сумісною з внутрішнім ринком відповідно до статті 107(3)(с) Договору.

(11) У Повідомленні про модернізацію державної допомоги⁽⁹⁾ Комісія оголосила три цілі, яких необхідно досягти шляхом модернізації системи контролю державної допомоги:

(а) сприяння сталому, розумному та інклюзивному зростанню на конкурентному внутрішньому ринку;

(б) зосередження уваги Комісії *ex ante* на випадках, що мають найбільший вплив на внутрішній ринок, зміцнюючи співпрацю з державами-членами у сфері здійснення державної допомоги;

(с) оптимізація правил і забезпечення швидших рішень.

(12) Зокрема, це Повідомлення закликала до спільного підходу в перегляді різних настанов та рамок, базованого на зміцненні внутрішнього ринку, підвищенні результативності в сфері державних витрат шляхом кращого сприяння державної допомоги цілям, що становлять спільний інтерес, ретельнішого вивчення ефекту стимулювання, а також на обмеженні допомоги до необхідного мінімуму і на попередженні потенційного негативного впливу допомоги на конкуренцію і торгівлю. Умови сумісності, сформульовані в цих Настановах, ґрунтуються на цих загальних принципах оцінювання.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ І ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ

1.1. Сфера застосування

(13) Ці Настанови застосовуються до державної допомоги, наданої для цілей охорони довкілля або енергетики у всіх секторах, охоплених Договором, оскільки ці інструменти підпадають під секцію 1.2. Їх також застосовують до згаданих секторів, на які поширюється дія конкретних правил Союзу щодо державної допомоги (транспорт⁽¹⁰⁾, вугілля, сільське господарство, лісове господарство, рибальство та аквакультура), за винятком, якщо такі конкретні правила не передбачають іншого.

(14) Для сільського господарства, рибальства та аквакультури ці Настанови застосовують до допомоги у сфері охорони довкілля на користь підприємств, що провадять діяльність у галузі перероблення і реалізації продуктів, і, за певних умов, підприємств, що провадять діяльність у галузі первинного виробництва. Для цих секторів застосовують такі умови:

(а) для підприємств, що провадять діяльність у секторі перероблення і реалізації продуктів рибальства, якщо допомога стосується витрат, допустимих відповідно до Регламенту Ради (ЄС)

біопалива та недискримінації в її статті 17(1)–17(8).

⁽⁸⁾ СОМ(2010) 639 від 10.11.2010.

⁽⁹⁾ СОМ(2012) 209 від 08.05.2012.

⁽¹⁰⁾ Зокрема, ці Настанови не обмежують Настанов Співтовариства про державну допомогу залізничним підприємствам (ОВ С 184, 22.07.2008, с. 13). Настанови про залізничний транспорт передбачають різні форми допомоги, у тому числі, на скорочення зовнішніх витрат залізничного транспорту. Така допомога підпадає під секцію 6.3 Настанов про залізничний транспорт; її спрямовано на врахування того факту, що залізничний транспорт уможливує уникнення зовнішніх витрат у порівнянні з конкурентними видами транспорту. Якщо виконано всі умови секції 6.3 Настанов про залізничний транспорт, і за умови, що таку допомогу надають без дискримінації, держави-члени можуть надати допомогу на скорочення зовнішніх витрат.

№ 1198/2006 ⁽¹¹⁾) або регламенту, що його замінює ⁽¹²⁾), максимально дозволена інтенсивність допомоги відповідає або рівню допомоги, передбаченому в цих Настановах, або рівню допомоги, встановленому у вказаному Регламенті — залежно від того, який з них вище;

(b) у сфері первинного сільськогосподарського виробництва, співфінансованих заходів й інструментів допомоги лісовому господарству Європейського аграрного фонду розвитку сільських територій (EAFRD) ці Настанови застосовують тільки тією мірою, якою Настанови Співтовариства про державну допомогу в сільському і лісовому господарстві на 2007–2013 роки ⁽¹³⁾, з урахуванням змін і доповнень або заміни, не містять конкретних правил;

(c) у сфері первинного виробництва рибальства і аквакультури, ці Настанови застосовують лише у разі відсутності конкретних положень щодо допомоги для цілей охорони довкілля або розвитку енергетики.

(15) Ці Настанови не застосовують до:

(a) проектування і виробництва екологічно безпечних продуктів, машин або транспортних засобів з метою економії природних ресурсів у ході їх експлуатації, а також заходів, вжитих на промислових підприємствах чи інших виробничих одиницях для поліпшення безпеки або гігієни праці ⁽¹⁴⁾;

(b) фінансування заходів з охорони довкілля, пов'язаних з інфраструктурою повітряного, дорожнього, залізничного, морського транспорту і внутрішніх водних шляхів;

(c) безповоротних витрат, як їх визначено в Повідомленні Комісії про методика аналізу державної допомоги, пов'язаної з незворотними витратами ⁽¹⁵⁾;

(d) державної допомоги на дослідження, розробки та інновації ⁽¹⁶⁾, на які поширюються правила, встановлені в Рамках Співтовариства щодо державної допомоги на дослідження, розробки та інновації ⁽¹⁷⁾;

(e) державної допомоги на заходи з захисту біорізноманіття ⁽¹⁸⁾.

(16) Допомогу на охорону довкілля і розвиток енергетики не можна надавати фірмам, що перебувають у скрутному становищі, згідно з означенням для цілей цих Настанов, наданим у застосованих настановах про державну допомогу на порятунок і реструктуризацію фірм, що перебувають у скрутному становищі ⁽¹⁹⁾, з урахуванням змін і доповнень або заміни.

(17) Оцінюючи допомогу підприємству, на яке розповсюджується наказ про стягнення за попереднім рішенням Комісії щодо визнання такої допомоги незаконною та несумісною з внутрішнім ринком, Комісія бере до уваги обсяг допомоги, який підлягає стягненню ⁽²⁰⁾.

⁽¹¹⁾ Регламент Ради (ЄС) № 1198/2006 від 27 липня 2006 року про Європейський фонд рибальства (ОВ L 223, 15.08.2006, с. 1).

⁽¹²⁾ Див. пропозицію Комісії щодо Регламенту про Європейський фонд рибальства та морських справ, COM(2011) 804 остаточна версія.

⁽¹³⁾ ОВ С 319, 27.12.2006, с. 1. Це також стосується рамок, що замінюють Настанови 2006 року, строк дії яких завершується 31 грудня 2013 року.

⁽¹⁴⁾ Допомога на охорону довкілля в цілому є менш викривлювальною і більш результативною, якщо її надають споживачу/користувачу екологічно безпечних продуктів, а не виробнику екологічно безпечного продукту. Крім того, використання на продуктах екологічних маркувань і заяв щодо екологічності може бути ще одним засобом, що дозволяє споживачам/користувачам ухвалювати інформовані рішення про купівлю, а також збільшити попит на екологічно безпечні продукти. Добре продумані, визнані, зрозумілі, повноцінні екологічні маркування та правдиві заяви щодо екологічності, що їм споживачі довіряють та вважають їх доречними, можуть бути потужним інструментом спрямовування та формування поведінки (користувачів) щодо вибору на користь більшої екологічної безпечності. Використання схеми маркування/сертифікації, яка заслуговує на довіру, з чіткими критеріями і зовнішнім контролюванням (третьою стороною) буде одним з найдієвіших способів, у який підприємства можуть продемонструвати споживачам і стейкхолдерам дотримання ними високих екологічних стандартів. Тому, Комісія не включає до сфери застосування цих Настанов конкретні правила щодо допомоги на проектування і виробництво екологічно безпечних продуктів.

⁽¹⁵⁾ Ухвалено Комісією 26 липня 2001 року і повідомлено державам-членам листом, вихідний номер SG(2001) D/290869 від 6 серпня 2001 року.

⁽¹⁶⁾ Настанови передбачають бонус для еко-інноваційних проєктів, що мають дуже високий рівень екологічної безпечності та інвестицій в інновації.

⁽¹⁷⁾ ОВ С 323, 30.12.2006, с. 1.

⁽¹⁸⁾ Цю допомогу можна розглядати з точки зору правил послуг загального економічного інтересу (ПЗЕІ); див. справи SAD 1243 (2012/N) і NN8/2009.

⁽¹⁹⁾ Повідомлення Комісії — Настанови Співтовариства про державну допомогу на порятунок і реструктуризацію фірм, що перебувають у скрутному становищі (ОВ С 244, 01.10.2004, с. 2).

⁽²⁰⁾ У цьому відношенні див. об'єднані справи T-244/93 та T-486/93, TWD *Textilwerke Deggenhof GmbH v Commission* [1995] ECR II-2265, а також Повідомлення Комісії — Про результативне виконання рішень Комісії про стягнення державами-членами незаконної та несумісної державної допомоги (ОВ С 272, 15.11.2007, с. 4).

1.2. Інструменти допомоги, на які поширюється сфера застосування цих Настанов

(18) Комісія визначила низку інструментів у сфері довкілля й енергетики, для яких державна допомога за певних умов може бути сумісною з внутрішнім ринком відповідно до статті 107(3)(c) Договору:

- (a) допомога на вихід за межі стандартів Союзу або підвищення рівня охорони довкілля за відсутності стандартів Союзу (у тому числі на придбання нових транспортних засобів);
- (b) допомога на завчасну адаптацію до майбутніх стандартів Союзу;
- (c) допомога на екологічні дослідження;
- (d) допомога на рекультивацію забруднених ділянок;
- (e) допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел;
- (f) допомога на заходи з енергоефективності, у тому числі когенерації і централізованого тепло- і холодопостачання;
- (g) допомога на заходи з ресурсоефективності, зокрема, на управління відходами;
- (h) допомога на уловлювання, транспортування і зберігання CO₂, у тому числі окремі елементи ланцюга уловлювання та зберігання вуглецю («УЗВ»);
- (i) допомога у формі зниження ставок екологічних податків або звільнення від них;
- (j) допомога у формі зменшення фінансової підтримки на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел;
- (k) допомога на розвиток енергетичної інфраструктури;
- (l) допомога на заходи із забезпечення адекватності генерувальних ресурсів;
- (m) допомога у формі торгівлі квотами на викиди;
- (n) допомога на переміщення підприємств;

1.3. Терміни та означення

(19) Для цілей цих Настанов застосовують такі терміни та означення:

(1) «охорона довкілля» — будь-які дії, спрямовані на усунення або запобігання завданню шкоди фізичному навколишньому середовищу або природним ресурсам унаслідок діяльності бенефіціара допомоги, зменшення ризику завдання такої шкоди, ефективного використання природних ресурсів, у тому числі інструменти енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії;

(2) «енергоефективність» — кількість зекономленої енергії, що визначається шляхом вимірювання та/або оцінювання споживання до та після впровадження інструмента підвищення енергоефективності, забезпечуючи нормалізацію зовнішніх умов, що впливають на споживання енергії;

(3) «стандарт Союзу» —

(a) обов'язковий стандарт Союзу, що встановлює рівні, яких повинні досягти окремі підприємства у сфері охорони довкілля ⁽²¹⁾ або

(b) зобов'язання відповідно до Директиви 2010/75/ЄС ⁽²²⁾ щодо використання найкращих доступних технологій («НДТ») і забезпечення неперевищення рівнів викидів забрудників у разі застосування НДТ; у разі, якщо рівні пов'язаних з НДТ викидів визначено в імплементаційних актах, ухвалених відповідно до Директиви 2010/75/ЄС, такі рівні є застосовними для цілей цих Настанов; якщо такі рівні виражено в межах діапазону — застосовують межу, за якої вперше досягнуто НДТ.

(4) «еко-інновація» — всі форми інноваційної діяльності, результатом якої є або яку спрямовано на значне покращення охорони довкілля, у тому числі нові виробничі процеси, нові продукти або послуги, нові методи управління і ведення бізнесу, використання або запровадження яких, ймовірно, дозволить запобігти ризикам для довкілля, забрудненню та іншим негативним впливам, що є

⁽²¹⁾ Відповідно, стандарти або цільові показники, встановлені на рівні Союзу, які є зобов'язальними для держав-членів, але не для окремих підприємств, не вважаються стандартами Союзу.

⁽²²⁾ Директива 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (комплексне запобігання забрудненню та контроль за ним) (ОВ L 334, 17.12.2010, с. 17).

наслідками використання ресурсів, або істотно їх зменшити, протягом усього життєвого циклу відповідних видів діяльності.

Для цілей цього означення, інноваціями не є:

- i. незначні зміни або покращення;
 - ii. збільшення виробничого потенціалу або спроможностей обслуговування шляхом додавання виробничих або логістичних систем, дуже подібних до тих, що їх вже використовують;
 - iii. зміни у бізнес-практиках, організації робочого місця або зовнішніх відносин на основі організаційних методів, що їх вже використовують на підприємстві;
 - iv. зміни у стратегії управління;
 - v. злиття і поглинання;
 - vi. припинення використання процесу;
 - vii. проста заміна або збільшення капіталу;
 - viii. зміни, пов'язані виключно зі змінами цін на фактори виробництва, пристосування до потреб користувача, регулярні сезонні та інші циклічні зміни;
 - ix. торгівля новими або значно вдосконаленими продуктами.
- (5) «відновлювані джерела енергії» — такі відновлювані невикопні джерела енергії: енергія вітру, сонячна, аеротермальна, геотермальна, гідротермальна енергія і енергія океану, гідроенергія, біомаса, звалищний газ, газ і біогаз з установок очищення стічних вод;
- (6) «біомаса» — біорозкладана фракція продуктів, відходів і залишків сільського господарства (у тому числі речовин рослинного і тваринного походження), лісового господарства та суміжних галузей, у тому числі рибальства та аквакультури, а також біогази і біорозкладана фракція промислових і побутових відходів;
- (7) «біопаливо» — рідке або газоподібне паливо для транспорту, вироблене з біомаси;
- (8) «біорідина» — вироблене з біомаси рідке паливо для цілей, інших ніж транспортування, у тому числі для електроенергії, опалення та охолодження;
- (9) «стале біопаливо» — біопаливо, що відповідає критеріям сталості, встановленим у статті 17 Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/28/ЄС ⁽²³⁾ про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, з будь-якими змінами і доповненнями до нього ⁽²⁴⁾;
- (10) «механізм співпраці» — механізм, який відповідає умовам статті 6, 7 або 8 Директиви 2009/28/ЄС;
- (11) «енергія з відновлюваних джерел енергії» — енергія, яку виробляють станції з використанням тільки відновлюваних джерел енергії, а також частка, виражена в теплотворній здатності, енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії на гібридних станціях, які також використовують традиційні джерела енергії, і включає електроенергію з відновлюваних джерел, яку використовують для поповнення систем зберігання, але не включає електроенергію, отриману в результаті зберігання в таких системах;
- (12) «когенерація» або комбіноване виробництво тепла та електроенергії (КВТЕЕ) — одночасне виробництво теплової, електричної енергії та/або механічної енергії одним процесом;
- (13) «високоєфективна когенерація» — когенерація, що підпадає під означення високоєфективної когенерації, як це передбачено в статті 2(34) Директиви 2012/27/ЄС ⁽²⁵⁾;
- (14) «енергоєфективне централізоване тепло- та холодопостачання» — централізоване тепло- та холодопостачання, що підпадає під означення ефективного системи централізованого тепло- та холодопостачання, як це передбачено в статті 2(41) і (42) Директиви 2012/27/ЄС ⁽²⁶⁾. Це означення

⁽²³⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/28/ЄС про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел (ОВ L 140, 05.06.2009, с. 16).

⁽²⁴⁾ Критерії сталості застосовують також до біорідин відповідно до Директиви 2009/28/ЄС.

⁽²⁵⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 року про енергоєфективність, внесення змін і доповнень до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС і скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС (ОВ L 315, 14.11.2012, с. 1).

⁽²⁶⁾ ОВ L 315, 14.11.2012, с. 1.

включає промислові станції тепло-/холодопостачання і мережу (у тому числі відповідне устаткування), необхідні щоб розподіляти тепло-/холодопостачання від виробничих одиниць до приміщень споживача;

(15) «екологічний податок» — податок з конкретним об'єктом оподаткування, який явно негативно впливає на довкілля, або спрямований на оподаткування певної діяльності, товарів або послуг з тим, щоб витрати на охорону довкілля можна було включити до їхньої ціни та/або щоб орієнтувати виробників і споживачів на діяльність, яка є кращою для довкілля;

(16) «мінімальний рівень податків у Союзі» — мінімальний рівень оподаткування, передбачений законодавством Союзу; для енергетичних продуктів і електроенергії — мінімальний рівень оподаткування, встановлений у додатку I до Директиви 2003/96/ЄС ⁽²⁷⁾;

(17) «малі та середні підприємства» («МСП») — підприємства, які відповідають вимогам, встановленим у рекомендації Комісії від 6 травня 2003 року щодо визначення мікро-, малих та середніх підприємств ⁽²⁸⁾;

(18) «великі підприємства» — підприємства, які не підпадають під означення МСП;

(19) «індивідуальна допомога» — допомога, яку надають на основі схеми або *ad hoc*;

(20) «інтенсивність допомоги» — валова сума допомоги, виражена у відсотковому відношенні допустимих витрат; усі використовувані показники беруть до вирахування податків чи інших зборів; якщо допомогу призначають у формі, іншій ніж грант, сума допомоги повинна становити еквівалент гранту допомоги; допомогу, яку виплачують частинами, необхідно розраховувати за її вартістю на момент надання; процентна ставка, яку необхідно використовувати для розрахування облікової ставки та суми допомоги у формі пільгової позики, повинна бути референтною ставкою, застосовною на момент надання; інтенсивність допомоги розраховують на одного бенефіціара;

(21) «операційні переваги» — для цілей розрахування допустимих витрат, зокрема, зниження витрат або додаткове допоміжне виробництво, безпосередньо пов'язане з додатковими інвестиціями в охорону довкілля та, у належних випадках, переваги, що отримують від інших інструментів підтримки незалежно від того, становлять вони державну допомогу чи ні, у тому числі операційну допомогу, яку надають для таких самих допустимих витрат, «зелених» тарифів або інших інструментів підтримки;

(22) «операційні витрати» — для цілей розрахування допустимих витрат, зокрема, додаткові виробничі витрати, такі як витрати на технічне обслуговування, що виникають у результаті додаткових інвестицій в охорону довкілля;

(23) «матеріальні активи» — для цілей розрахування допустимих витрат, інвестиції в землю, що є вкрай необхідними для досягнення цілей охорони довкілля, інвестиції в будівлі та технологічне обладнання, спрямовані на зменшення або усунення забруднення довкілля і шкідливого впливу на нього, а також інвестиції в адаптування методів виробництва з метою охорони довкілля;

(24) «нематеріальний актив» — для цілей розрахування допустимих витрат, витрати, пов'язані з передаванням технології шляхом придбання ліцензій на експлуатацію або запатентованих і незапатентованих ноу-хау, якщо такі витрати відповідають таким умовам:

(а) його вважають активом, що амортизується;

(б) його придбавають на ринкових умовах у підприємства, на якому покупець не має права прямого або опосередкованого контролю;

(с) його включають до активів підприємства, він залишається в осідку отримувача допомоги і використовується в ньому протягом щонайменше п'яти років; цю умову не застосовують, якщо нематеріальний актив є технічно застарілим; якщо протягом таких п'яти років його продають і дохід з продажу вираховують із допустимих витрат, а суму допомоги, де це доречно, повністю або частково повертають;

(25) «інтерналізація витрат» — принцип, відповідно до якого до виробничих витрат підприємства-забруднювача необхідно включати всі витрати, пов'язані з охороною довкілля;

⁽²⁷⁾ Директива Ради 2003/96/ЄС від 27 жовтня 2003 року про реструктуризацію рамок Співтовариства щодо оподаткування енергетичних продуктів і електроенергії (ОВ L 283, 31.10.2003, с. 51).

⁽²⁸⁾ ОВ L 124, 20.5.2003, с. 36.

- (26) «забруднювач» — хтось, хто безпосередньо або опосередковано завдає шкоди довкіллю або створює умови, що призводять до такої шкоди ⁽²⁹⁾;
- (27) «забруднення» — шкода, що її заподіяв забруднювач шляхом прямого або опосередкованого завдання шкоди довкіллю або створення умов, що призводять до такої шкоди фізичному середовищу або природним ресурсам;
- (28) «принцип «забруднювач платить» або ПЗП» означає, що витрати на заходи протидії забрудненню повинен покривати забруднювач, який спричиняє таке забруднення;
- (29) «забруднена ділянка» — місцевість із підтвердженою наявністю, внаслідок людської діяльності, такого рівня шкідливих речовин, за якого вона становить значний ризик для здоров'я людини або довкілля, з урахуванням поточної та затвердженої майбутньої форми використання такої землі;
- (30) «допомога *ad hoc*» — допомога, яку не надають на основі схеми допомоги;
- (31) «енергетична інфраструктура» — будь-яке фізичне обладнання або об'єкти, розміщені на території Союзу або які сполучають Союз з однією чи декількома третіми країнами, що підпадають під нижченаведені категорії:
- (a) щодо електроенергії:
- (i) інфраструктура передавання, як сформульовано в статті 2(3) Директиви 2009/72/ЄС ⁽³⁰⁾;
 - (ii) інфраструктура розподілення, як сформульовано в статті 2(5) Директиви 2009/72/ЄС ⁽³⁰⁾;
 - (iii) сховища електроенергії, визначені як об'єкти, що їх використовують для постійного або тимчасового зберігання електроенергії в наземній чи підземній інфраструктурі або геологічних об'єктах, за умови, що вони безпосередньо з'єднані з високовольтними лініями електропередачі напругою 110 кВ або вище;
 - (iv) будь-яке обладнання або установки, критично важливі для безпечної, надійної та ефективної роботи систем, визначених у пунктах (i)–(iii), у тому числі систем захисту, моніторингу й управління на всіх рівнях напруги та підстанціях; і
 - (v) розумні електросистеми — будь-яке обладнання, лінії, кабелі або установки на рівні передачі або низько- чи середньовольтного розподілення, мета якого — двосторонній цифровий зв'язок у режимі реального або майже реального часу, інтерактивний та розумний моніторинг і управління виробленням, передаванням, розподіленням і споживанням електроенергії в електромережі з метою створення мережі, яка ефективно інтегрує поведінку і дії всіх з'єднаних з нею користувачів — виробників, споживачів і тих, хто є водночас і першими і другими — для забезпечення економічно ефективної, сталої електроенергетичної системи з низьким рівнем втрат, високою якістю, надійністю постачання та безпекою;
- (b) щодо газу:
- (i) трубопроводи для транспортування та розподілення природного газу і біогазу, що належать до мережі, за винятком трубопроводів високого тиску, які використовують для висхідного розподілення природного газу;
 - (ii) підземні сховища, з'єднані з газопроводами високого тиску, згаданими в пункті (i);
 - (iii) об'єкти для приймання, зберігання та регазифікації або декомпримування скрапленого природного газу (СПГ) або стисненого природного газу (СПГ); та
 - (iv) будь-яке обладнання або установки, необхідні для безпечної, надійної та ефективної роботи системи або для уможливлення її двонаправленої потужності, у тому числі компресорні станції;
- (c) щодо нафти:
- (i) трубопроводи, які використовують для транспортування сирої нафти;

⁽²⁹⁾ Рекомендація Ради від 3 березня 1975 р. про розподілення витрат і заходи органів публічної влади щодо охорони довкілля (ОВ L 194, 25.07.1975, с. 1).

⁽³⁰⁾ Директива 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 55).

- (ii) насосні станції і нафтосховища, необхідні для роботи трубопроводів для сирої нафти; та
 - (iii) будь-яке обладнання або установки, необхідні для належної, надійної та ефективної роботи такої системи, у тому числі системи захисту, моніторингу і контролю та пристрої для реверсного потоку;
- (d) щодо CO₂: мережі трубопроводів, включно з пов'язаними з ними дотискувальними станціями, для транспортування CO₂ до сховищ з метою закачування CO₂ до підходящих підземних геологічних формацій для постійного зберігання;
- (32) «дефіцит фінансування» — різниця між додатними і від'ємними грошовими потоками протягом здійснення інвестиції, дисконтованими до їхньої поточної вартості (зазвичай на основі вартості капіталу);
- (33) «уловлювання та зберігання вуглецю» або «УЗВ» — це комплекс технологій, спрямованих на поглинання вуглекислого газу (CO₂), виробленого промисловими підприємствами, які використовують викопне паливо або біомасу, в тому числі електростанціями, його транспортування до належного сховища та введення CO₂ у відповідні підземні геологічні формації з метою постійного зберігання;
- (34) «генерація енергії в достатніх обсягах» — рівень генерувальної потужності, достатній для забезпечення попиту держави-члена в певний період; його визначають на підставі традиційного статистичного показника організацій, визнаних в ЄС як установи, що відіграють суттєву роль у розвитку єдиного ринку електроенергії, наприклад, Європейської мережі операторів систем передавання електроенергії (ENTSO-E);
- (35) «виробник» — підприємство, що виробляє електроенергію в комерційних цілях;
- (36) «інструмент для забезпечення генерації енергії в достатніх обсягах» — механізм, спрямований на забезпечення досягнення на національному рівні певних рівнів генерації енергії в достатніх обсягах;
- (37) «відповідальність за балансування» — відповідальність за наявність відхилень у показниках виробництва, споживання та комерційних операцій СББ в межах періоду врегулювання небалансів;
- (38) «стандартна відповідальність за балансування» — відповідальність за балансування без дискримінації будь-яких технологій, які не звільняють будь-якого виробника від такої відповідальності;
- (39) «сторона, відповідальна за баланс (СББ)» — учасник ринку або обраний ним представник, відповідальний за врегулювання його небалансів;
- (40) «небаланси» — відхилення у показниках виробництва, споживання та комерційних операцій СББ в межах періоду врегулювання небалансів;
- (41) «врегулювання небалансів» — механізм фінансового врегулювання, метою якого є відшкодування витрат на балансування, який застосовують до небалансів СББ;
- (42) «період врегулювання небалансів» — одиниці виміру часу, які використовують для обчислення небалансів СББ;
- (43) «процедура конкурсних торгів» — недискримінаційна процедура торгів, якою передбачено участь достатньої кількості підприємств, у ході яких допомогу надають на основі початкової пропозиції, поданої учасником торгів, або клірингової ціни. Крім того, бюджет або обсяг, пов'язаний з торгами, повинен встановлювати зобов'язальне обмеження для того, щоб не всі учасники торгів могли отримати допомогу.
- (44) «початок робіт» — початок будівельних робіт у рамках інвестиційного проекту або перше підтверджене зобов'язання щодо замовлення обладнання чи інше зобов'язання, що тягне за собою незворотність інвестицій, залежно від того, яка з цих подій настане першою. Придбання земельних ділянок та підготовчі роботи, такі як отримання дозволів та підготування попереднього техніко-економічного обґрунтування, не можна вважати початком робіт. У разі поглинання компаній, «початок робіт» означає момент придбання активів, безпосередньо пов'язаних із придбаним підприємством.
- (45) «демонстраційний проект» — проект, що демонструє технологію, яка є першою в своєму роді в Союзі, та представляє значну інновацію, яка виходить за рамки сучасного науково-технічного рівня.

(46) «підтримувані регіони» — регіони, призначені у затвердженій карті регіонального розподілу державної допомоги на період з 1 липня 2014 року по 31 грудня 2020 року, відповідно до статті 107(3)(a) і (c) Договору;

(47) «карта регіонального розподілу державної допомоги» — список регіонів, визначених державою-членом відповідно до умов, встановлених у Настановах з державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів на 2014–2020 роки ⁽³¹⁾;

2. ДОПОМОГА НА ОХОРОНУ ДОВКІЛЛЯ І РОЗВИТОК ЕНЕРГЕТИКИ, ЩО ПІДЛЯГАЄ НОТИФІКАЦІЇ

(20) На індивідуальну допомогу, яку надають на основі схеми допомоги, також поширюється зобов'язання нотифікації, відповідно до статті 108(3) Договору, якщо допомога перевищує нижченаведені порогові значення ⁽³²⁾, а також якщо її не надають на основі процедури конкурсних торгів:

- (a) інвестиційна допомога: якщо сума допомоги перевищує 15 млн євро для одного підприємства;
- (b) операційна допомога на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел та/або комбінованого виробництва теплоенергії з відновлюваних джерел: якщо допомогу надають на установки для виробництва електроенергії з відновлюваних джерел на об'єктах, на яких сумарна генерувальна потужність відновлюваних джерел електроенергії на об'єкт перевищує 250 мегават («МВт»);
- (c) операційна допомога на виробництво біопалива: якщо допомогу надають на установки для виробництва біопалива на об'єктах, на яких сумарна генерувальна потужність на об'єкт перевищує 150 000 тонн на рік;
- (d) операційна допомога на когенерацію: якщо допомогу надають на когенераційні установки з сумарною когенераційною електроенергетичною потужністю понад 300 МВт; допомогу на виробництво теплоенергії від когенерації буде оцінено в контексті нотифікації на основі електричної потужності;
- (e) допомога на енергетичну інфраструктуру: якщо розмір допомоги перевищує 50 млн євро для одного підприємства на один інвестиційний проект;
- (f) допомога на уловлювання та зберігання вуглецю: якщо розмір допомоги перевищує 50 млн євро для одного підприємства на один інвестиційний проект;
- (g) допомога у формі інструмента забезпечення генерації енергії в достатніх обсягах: якщо розмір допомоги перевищує 15 млн євро на проект на одне підприємство.

(21) На звільнення від податків, зниження ставок екологічних податків і звільнення від фінансування виробництва енергії з відновлюваних джерел, які підпадають під сферу застосування секції 3.7, не розповсюджуються умови допомоги, яка підлягає індивідуальній нотифікації. Однак, у разі перевищення порогових значень, встановлених у зазначеній секції, допомога, яку надають у формі податкових пільг, яка не підпадає під секцію 3.7 цих Настанов, підлягає оцінюванню на індивідуальній основі. Цю норму застосовують незалежно від того, чи отримує разом з цим окремий бенефіціар вигоди від звільнення від податку або зниження його ставки, що підпадає під секцію 3.7.

(22) До цих Настанов включено критерії сумісності схем допомоги й індивідуальної допомоги для цілей охорони довкілля і розвитку енергетики, на яку поширюється зобов'язання щодо нотифікації відповідно до статті 108(3) Договору.

3. ОЦІНЮВАННЯ СУМІСНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАТТІ 107(3)С ДОГОВОРУ

(23) Державну допомогу, яку надають для цілей охорони довкілля і розвитку енергетики, вважають сумісною з внутрішнім ринком у розумінні статті 107(3)(c) Договору, якщо на основі загальних принципів оцінювання, наведених у цій главі, це спричинить більше внесок у досягнення цілей охорони довкілля й енергетики Союзу і не чинить негативного впливу на умови торгівлі мірою, що суперечить спільним інтересам. Необхідно враховувати специфічні труднощі підтримуваних регіонів.

(24) У цьому розділі роз'яснено, яким чином Комісія застосовує загальні принципи оцінювання, викладені в секції 3.1, оцінюючи інструменти допомоги, на які поширюється сфера застосування цих Настанов і, в належних випадках, встановлено конкретні умови надання індивідуальної допомоги (яку

⁽³¹⁾ ОВ С 209, 23.07.2013, с. 1.

⁽³²⁾ Для розрахування ліміту потужності для кожного проекту враховують сумарну потужність одиниці обладдя, яка має право на отримання допомоги.

надають на основі схеми допомоги або *ad hoc*).

(25) У секції 3.2 викладено загальні умови сумісності, які застосовують до всіх інструментів допомоги, на які поширюється сфера застосування цих Настанов, за винятком випадків, коли конкретизовані секції глави 3 обумовлюють такі загальні умови сумісності або вносять до них зміни і доповнення. Відповідно, секцію 3.2 застосовують, зокрема, до таких інструментів, що не входять до конкретизованих секцій глави 3:

- (a) допомога на екологічні дослідження;
- (b) допомога на рекультивацію забруднених ділянок;
- (c) допомога підприємствам на відповідність вимогам, суворішим за стандарти Союзу або підвищення рівня охорони довкілля за відсутності стандартів Союзу;
- (d) допомога на дострокову адаптацію до майбутніх стандартів Союзу;

3.1. Загальні принципи оцінювання

(26) Щоб оцінити, чи можна вважати нотифікований інструмент допомоги сумісним із внутрішнім ринком, Комісія зазвичай досліджує питання щодо того, чи забезпечує конструкція інструмента допомоги позитивний вплив допомоги на досягнення мети, що становить спільний інтерес, який перевищує потенційний негативний вплив на торгівлю та конкуренцію.

(27) Повідомлення про модернізацію державної допомоги від 8 травня 2012 року⁽³³⁾ закликала до виявлення та визначення загальних принципів, застосованих до оцінювання сумісності всіх інструментів допомоги, яке проводить Комісія. Для цієї цілі, Комісія розглядає інструмент державної допомоги як сумісний зі внутрішнім ринком лише в разі його відповідності кожному з наведених нижче критеріїв:

- (a) сприяння чітко визначеній меті, що становить спільний інтерес: інструмент державної допомоги спрямовано на досягнення мети, що становить спільний інтерес, відповідно до статті 107(3) Договору; (секція 3.2.1);
- (b) необхідність державного втручання: інструмент державної допомоги спрямовано на ситуацію, коли результатом надання допомоги може стати суттєве покращення, якого ринок не може досягти самостійно, наприклад, шляхом усунення чітко визначеної неспроможності ринку; (секція 3.2.2);
- (c) доцільність інструменту допомоги: запропонований інструмент допомоги є доцільним інструментом політики для досягнення мети, що становить спільний інтерес; (секція 3.2.3);
- (d) ефект стимулювання: допомога змінює поведінку відповідного (відповідних) підприємства (підприємств), стимулюючи його (їх) до участі в додатковій діяльності, яку б воно (вони) не провадив (провадили) би без надання допомоги або провадив (провадили) би в обмежений або інший спосіб; (секція 3.2.4);
- (e) пропорційність допомоги (зведення допомоги до мінімуму): розмір допомоги є обмеженим до мінімуму, необхідного для стимулювання додаткових інвестицій або діяльності у відповідному регіоні; (секція 3.2.5);
- (f) уникнення надмірних негативних наслідків для конкуренції і торгівлі між державами-членами: необхідно обмежити негативні наслідки допомоги достатньою мірою таким чином, щоб загальний баланс інструмента був позитивним; (секція 3.2.6);
- (g) прозорість допомоги: держави-члени, Комісія, суб'єкти господарювання і громадськість повинні мати легкий доступ до всіх відповідних актів та інформації, яка стосується наданої згідно з ними допомоги; (секція 3.2.7).

(28) На деякі категорії схем допомоги може розповсюджуватися вимога оцінювання *ex post*, як описано в главі 4. У таких випадках Комісія має право обмежити тривалість таких схем (зазвичай до чотирьох років або менше) з можливістю повторної нотифікації їх продовження згодом.

(29) Також, якщо інструмент державної допомоги або зв'язані з ним умови, у тому числі метод його фінансування, коли він є його невід'ємною частиною, призводить до неминучого порушення законодавства ЄС, допомогу не можна визнавати сумісною із внутрішнім ринком⁽³⁴⁾. Наприклад, у

⁽³³⁾ COM(2012)0209 остаточна версія від 08.05.2012.

⁽³⁴⁾ Див. справу C-1 56/98 *Germany v Commission* [2000] ECR I-6857, параграф 78 і справу C-333/07 *Regie Networks v Rhone Alpes Bourgogne* [2008] ECR I-10807, параграфи 94–116. Див. також, у сфері енергетики, об'єднані справи C-1 28/03 та I 29/03 АЕМ і

сфері енергетики будь-який збір, метою якого є фінансування інструментів державної допомоги, повинен відповідати, зокрема, вимогам статей 30 і 110 Договору ⁽³⁵⁾.

3.2. Загальні положення щодо сумісності

3.2.1. Внесок у досягнення мети, що становить спільний інтерес

3.2.1.1. Загальні умови

(30) Загальною метою допомоги на охорону довкілля є підвищення рівня охорони довкілля порівняно з рівнем, що його можна досягти за відсутності допомоги. Зокрема, стратегія «Європа 2020» встановила цілі сталого зростання для підтримки переходу до ресурсоефективної і конкурентної низьковуглецевої економіки. Низьковуглецева економіка зі значною часткою перемінної енергії з відновлюваних джерел потребує коригування енергосистеми, зокрема, значних інвестицій в енергомережі ⁽³⁶⁾. Основною метою допомоги в секторі енергетики є забезпечення конкурентної, сталої і надійної енергосистеми на налагодженому енергетичному ринку Союзу ⁽³⁷⁾.

(31) Держави-члени, що мають намір надати допомогу на охорону довкілля або розвиток енергетики, повинні чітко визначити мету, якої вони прагнуть досягти, і пояснити, яким чином така допомога сприятиме досягненню цієї мети. Запроваджуючи інструмент, що його співфінансують Європейські структурно-інвестиційні фонди, держави-члени можуть спиратися на логіку відповідних операційних програм у визначенні екологічних або енергетичних цілей, досягнення яких вони прагнуть.

(32) Екологічні дослідження можуть сприяти досягненню спільної цілі, якщо вони безпосередньо пов'язані з інвестиціями, які відповідають критеріям згідно з цими Настановами, навіть якщо за результатами попереднього дослідження інвестицію, що була його предметом, не було надано.

3.2.1.2. Додаткові умови допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі

(33) Щоб продемонструвати внесок допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі, у підвищення рівня охорони довкілля, держава-член може використовувати різні показники, що їх можна, мірою можливості, виразити кількісно, зокрема ті, що наведено нижче:

(a) *технології скорочення викидів*: обсяг парникових газів або забрудників, які не потрапляють в атмосферу постійно (зменшення використання викопного палива);

(b) *існуючі стандарти Союзу*: абсолютна кількість і відносна величина підвищення рівня охорони довкілля понад стандарти, тобто рівень зменшення забруднення, якого було б неможливо досягти відповідно до стандарту за відсутності державної допомоги;

(c) *майбутні стандарти Союзу*: збільшення темпів впровадження майбутніх стандартів, тобто зменшення забруднення, яке розпочинається раніше.

3.2.2. Необхідність державного втручання

3.2.2.1. Загальні умови

(34) Незважаючи на загальне визнання того факту, що конкурентні ринки зазвичай спричиняють ефективні результати стосовно цін, обсягу виробництва і використання ресурсів, за наявності неспроможності ринку ⁽³⁸⁾ втручання з боку держави може покращити ефективність функціонування ринків. Більше того, інструменти державної допомоги можуть за певних умов врегулювати неспроможності ринку і, таким чином, сприяти спільній меті тією мірою, якою ринок не може досягти ефективних результатів самостійно. Щоб оцінити, чи є державна допомога результативною для досягнення цієї мети, перш за все необхідно діагностувати та визначити проблему, яку потрібно вирішити. Державну допомогу необхідно спрямовувати на ситуації, коли результатом надання допомоги є суттєве покращення, якого ринок не може досягти самостійно.

(35) Щоб розробити Настанови, які забезпечують досягнення інструментами допомоги спільних цілей,

AEM Torino [2005] ECR I-2861, параграфи 38–51.

⁽³⁵⁾ Справа C-206/06 *Essent*, [2008] ECR I-5497, параграфи 40–59. Щодо застосування статей 30 і 110 Договору до схем торгівлі сертифікатами, див. Рішення Комісії C(2009)7085 від 17.09.2009, державна допомога N 437/2009 — Схема допомоги на заохочення когенерації в Румунії (ОВ С 31, 09.02.2010, с. 8) пункти преамбули 63–65.

⁽³⁶⁾ COM(2011)112 остаточна версія «Дорожня карта руху до конкурентної низьковуглецевої економіки»; COM(2011) 571 остаточна версія «Дорожня карта до ресурсоефективної Європи».

⁽³⁷⁾ COM(2010)639 остаточна версія Повідомлення «Енергетика 2020»

⁽³⁸⁾ Термін «неспроможність ринку» стосується ситуацій, в яких ринки навряд чи будуть функціонувати ефективно, якщо вони діють на власний розсуд.

держави-члени повинні визначити неспроможності ринку, що перешкоджають підвищенню рівня охорони довкілля або функціонуванню налагодженого, безпечного, доступного і сталого внутрішнього енергетичного ринку. Неспроможності ринку, пов'язані з цілями захисту довкілля і розвитку енергетики, можуть бути відмінними або подібними, але можуть перешкоджати досягненню оптимального результату і призводити до неефективних результатів з таких причин:

(а) **Негативні екстерналії:** вони є найпоширенішими серед інструментів допомоги на охорону довкілля і виникають у разі відсутності належної оцінки забруднення, тобто коли фірма не несе повних витрат на забруднення, яке вона спричиняє. У цьому випадку, підприємства, які діють у своїх власних інтересах, можуть мати недостатньо стимулів для врахування негативних екстерналій, що походять від виробництва, визначаючись щодо певної технології виробництва або рівня виробництва. Це означає, що понесені підприємством виробничі витрати є нижчими за витрати, понесені суспільством. Таким чином, підприємства, зазвичай, мають недостатній стимул для зменшення рівня забруднення, яке вони спричиняють, або вжиття окремих заходів з охорони довкілля.

(б) **Позитивні екстерналії:** той факт, що частина вигоди від інвестиції дістається учасникам ринку, окрім інвестора, призводить до недоінвестування підприємствами. Позитивні екстерналії можуть виникати, наприклад, у випадку інвестицій в еко-інновації⁽³⁹⁾, стабільності системи, нових й інноваційних технологій використання відновлюваних джерел енергії й інноваційних інструментів регулювання попиту, або у випадку інструментів розвитку енергетичних інфраструктур або забезпечення генерації енергії в достатніх обсягах, від яких мають вигоду багато держав-членів (або більша кількість споживачів).

(с) **Асиметрична інформація:** зазвичай виникає на ринках, на яких існує невідповідність між інформацією, яку має одна сторона ринку й інформацією, яку має інша сторона ринку. Наприклад, це може відбуватися, коли зовнішнім фінансовим інвесторам бракує інформації про можливу прибутковість і ризики проекту. Це також може виникати під час транскордонної співпраці на рівні інфраструктури, коли одна сторона поінформована гірше, ніж інша. Незважаючи на те, що ризики або невизначеність як такі не призводять до виникнення неспроможності ринку, проблема асиметричної інформації зв'язана зі ступенем таких ризиків і невизначеності. Зазвичай, як ризики, так і невизначеності є вищими для екологічних інвестицій з тривалішим періодом амортизації. Це може збільшити схильність до короткострокових інвестицій, яка може посилюватися через умови фінансування таких інвестицій, особливо для МСП.

(д) **Проблеми координації:** можуть перешкоджати розробленню проекту або його дієвому плануванню через розбіжність інтересів і стимулів серед інвесторів, так звані «роздільні стимули», витрати на залучення підрядників, невизначеність щодо результатів співпраці і мережевих ефектів, наприклад, безперервність електропостачання. Вони можуть виникати, наприклад, у відносинах між власником будівлі і орендарем у зв'язку із застосуванням енергоефективних рішень. Проблеми в координації можуть загострюватися внаслідок інформаційних проблем, зокрема тих, що пов'язані з асиметричною інформацією. Проблеми в координації також можуть виникати у зв'язку з необхідністю досягнення певної критичної маси перед запуском проекту, щоб він був привабливим з комерційних міркувань, що може бути особливо важливим аспектом в (транскордонних) інфраструктурних проектах.

(36) Саме лише існування неспроможностей ринку у певному контексті не є достатнім щоб обґрунтувати втручання з боку держави. Крім того, вже можуть бути запровадженими інші політики й інструменти для виправлення деяких установлених неспроможностей ринку. Наприклад, секторальне регулювання, обов'язкові стандарти щодо рівня забруднення, механізми ціноутворення, такі як Система Союзу торгівлі квотами на викиди («СТКВ»), а також податки на викиди вуглецю. Додаткові інструменти, у тому числі, державну допомогу можна спрямовувати лише на залишкову неспроможність ринку, тобто таку неспроможність ринку, яку ще не було виправлено такими іншими політиками й інструментами. Також важливо продемонструвати, як державна допомога посилює інші запроваджені політики й інструменти, спрямовані на виправлення такої самої неспроможності ринку. Тому обґрунтування необхідності надання державної допомоги є слабкішим, якщо воно суперечить іншим політикам, спрямованим на таку саму неспроможність ринку.

(37) Комісія вважає необхідним надання допомоги, якщо держава-член продемонструвала, що допомогу дійсно спрямовано на (залишкову) неспроможність ринку, яку не було виправлено.

3.2.2.2. Додаткові умови допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі

⁽³⁹⁾ Типовими прикладами позитивних екстерналій є дії, спрямовані на подальше покращення охорони природи або біорізноманіття, надання екосистемних послуг або екстерналії, які є наслідком загальної підготовки.

(38) Оскільки неспроможності ринку можуть існувати взагалі, а інструменти допомоги можуть бути в принципі добре продуманими для досягнення ефективних ринкових результатів, не всі стосовні підприємства можуть стикатися з цими неспроможностями ринку однаковою мірою. Тому, щодо допомоги, яка підлягає нотифікації на індивідуальній основі, Комісія оцінює конкретні потреби в допомозі у кожному відповідному випадку. Держава-член повинна продемонструвати існування неспроможності ринку, яку все ще не виправлено, стосовно конкретної діяльності, на яку надається допомога, і чи дійсно допомогу спрямовано на виправлення такої неспроможності ринку.

(39) Залежно від конкретної неспроможності ринку, що підлягає виправленню, Комісія враховує такі чинники:

(a) чи вже існують інші інструменти політики для виправлення неспроможності ринку достатньою мірою, зокрема, стандарти охорони довкілля або інші стандарти Союзу, СТКВ Союзу або екологічні податки;

(b) чи існує потреба у втручанні з боку держави, враховуючи витрати бенефіціара допомоги на впровадження національних стандартів за відсутності допомоги і порівнюючи їх з витратами (або з їх відсутністю) основних конкурентів бенефіціара допомоги на впровадження таких стандартів;

(c) у разі проблем координації — кількість підприємств, від яких вимагається співпраця, розбіжність інтересів між співпрацюючими сторонами і практичні проблеми в координації співпраці, такі як мовні питання, чутливість інформації і негармонізовані стандарти.

3.2.3. Доцільність допомоги

(40) Запропонований інструмент допомоги повинен бути доцільним інструментом для досягнення відповідної цілі політики. Інструмент допомоги не можна вважати сумісним із внутрішнім ринком, якщо такого самого позитивного сприяння спільній цілі можна досягти за допомогою інших інструментів політики або інших, менш викривлювальних, типів інструментів допомоги.

3.2.3.1. Доцільність альтернативних інструментів політики

(41) Державна допомога — це не єдиний інструмент політики, який держави-члени можуть використовувати, щоб покращити охорону довкілля або створити добре функціонуючий, безпечний, доступний та сталий європейський енергетичний ринок. Важливо пам'ятати про ймовірність існування інших інструментів, які краще підходять для досягнення таких цілей. Інструменти регулювання та ринкові інструменти є найважливішими у досягненні цілей охорони довкілля та розвитку енергетики. «М'які» інструменти, такі як добровільне нанесення еко-марковань і поширення екологічно безпечних технологій також можуть відігравати важливу роль у досягненні вищого рівня охорони довкілля.

(42) Різні інструменти для подолання тієї самої неспроможності ринку, можуть протидіяти один одному. Це відбувається, якщо запроваджено ефективний ринковий механізм для вирішення саме проблеми екстерналій. Додатковий інструмент підтримки для виправлення такої самої неспроможності ринку несе в собі ризик зниження ефективності ринкового механізму.

(43) Різні інструменти для подолання різних неспроможностей ринку також можуть протидіяти один одному. Інструмент, що вирішує проблему генерації енергії в достатніх обсягах, необхідно збалансувати відповідно до екологічної цілі поступової відмови від екологічно або економічно шкідливого субсидування, у тому числі викопних видів палива. Подібним чином, інструмент для скорочення викидів парникових газів може збільшити постачання електроенергії з перемінних джерел, що може загострити проблеми генерації електроенергії в достатніх обсягах.

(44) Закріплення принципу «забруднювач платить» («ПЗП») у природоохоронному законодавстві забезпечує в принципі усунення неспроможності ринку, зв'язаної з негативними екстерналіями. Тому, державна допомога не є доцільним інструментом усунення і не може надаватися, якщо бенефіціар допомоги може бути притягнутий до відповідальності за забруднення за чинним законодавством Союзу або національним законодавством⁽⁴⁰⁾.

3.2.3.2. Доцільність різних інструментів допомоги

(45) Допомогу на охорону довкілля і розвиток енергетики може бути надано в різних формах. Держава-

⁽⁴⁰⁾ Зокрема, Комісія вважає, що допомогу для забруднених ділянок можна надавати лише тоді, коли забруднювача — тобто особу, яка несе відповідальність згідно з законодавством, застосовним у кожній державі-члені, без обмеження Директиви про екологічну відповідальність (Директива 2004/35/ЄС) та інших відповідних правил Союзу у цьому питанні — не визначено або його не можна притягнути до відповідальності для фінансування рекультивациі за принципом «забруднювач платить».

член, однак, повинна гарантувати надання допомоги у формі, що ймовірно призведе до найменших викривлень торгівлі та конкуренції. У зв'язку з цим, від держави-члена вимагається продемонструвати, чому інші, потенційно менш викривлювальні форми допомоги, такі як авансові платежі що підлягають поверненню, у порівнянні з прямими грантами або податковими кредитами у порівнянні зі зниженням податкових ставок або форми допомоги на основі фінансових інструментів, таких як боргові або дольові (пайові) фінансові інструменти (наприклад, низькопроцентні позики або відсоткові знижки, державні гарантії або альтернативна форма надання капіталу на вигідних умовах) є менш доцільними.

(46) Вибір інструмента допомоги повинен узгоджуватися з неспроможністю ринку, на виправлення якої спрямовано інструмент допомоги. Зокрема, якщо фактичні доходи є невизначеними, наприклад, у випадку заходів енергоощадності, авансовий платіж, що підлягає поверненню, може бути доцільним інструментом. Щодо схем допомоги, призначених для реалізації цілей та пріоритетів операційних програм — в принципі вважається, що обраний у такій програмі інструмент фінансування є доцільним інструментом.

(47) Щодо операційної допомоги — держава-член повинна продемонструвати, що допомога є доцільною для досягнення мети такої схеми, на досягнення якої спрямовано цю допомогу. Щоб продемонструвати доцільність допомоги, держава-член може *ex ante* розрахувати розмір допомоги як фіксовану суму, яка покриває очікувані додаткові витрати на певний період часу, щоб стимулювати підприємства мінімізувати свої витрати і ефективніше розвивати свій бізнес у довгостроковій перспективі ⁽⁴¹⁾.

(48) Щоб продемонструвати доцільність схеми, держава-член може також спиратися на результати минулих оцінювань, як описано в главі 4.

3.2.4. Ефект стимулювання

3.2.4.1. Загальні умови

(49) Допомогу на охорону довкілля і розвиток енергетики можна вважати сумісною з внутрішнім ринком, якщо вона має ефект стимулювання. Ефект стимулювання виникає, якщо допомога спонукає бенефіціара змінити свою поведінку, щоб підвищити рівень охорони довкілля або покращити функціонування безпечного, доступного та сталого енергетичного ринку, і такої зміни поведінки не відбулося би без такої допомоги. Допомога не повинна субсидувати витрати на діяльність, які підприємство понесло би в будь-якому разі, і не повинна компенсувати звичайний підприємницький ризик, пов'язаний з економічною діяльністю.

(50) Комісія вважає, що допомога не представляє ефекту стимулювання для бенефіціара у всіх випадках, коли роботу над проектом уже розпочато, перш ніж він звернувся по допомогу до національних органів влади. У таких випадках, якщо бенефіціар починає реалізовувати проект, перш ніж звернутися по допомогу, будь-яка допомога, надана стосовно такого проекту, вважається несумісною з внутрішнім ринком.

(51) Держави-члени повинні запровадити і використовувати форму заявки на допомогу. Форма заявки включає, принаймні, найменування заявника і розмір підприємства, опис проекту, у тому числі його місце розташування, дати початку та завершення, необхідний розмір допомоги для його реалізації і допустимі витрати. У заявці бенефіціари повинні описати, якою була би ситуація без допомоги, тобто ситуацію, яку називають контрфактичним або альтернативним сценарієм чи проектом. Крім того, великі підприємства повинні подати документальне підтвердження контрфактичного сценарію, описаного у заявці.

(52) Отримавши заявку, орган, який надає допомогу, повинен перевірити правдоподібність контрфактичного сценарію і підтвердити, що допомога має необхідний ефект стимулювання. Контрфактичний сценарій є правдоподібним, якщо він є справжнім і пов'язаний з факторами вироблення й ухвалення рішень, які переважають на момент, коли бенефіціар визначається щодо інвестицій. Дотримання умов, встановлених у параграфах (50) і (51), є не обов'язковим, якщо допомогу надають на підставі процедури конкурсних торгів.

Ефект стимулювання і адаптація до стандартів Союзу

(53) Комісія вважає, що допомога, яку надають на адаптацію до майбутніх стандартів Союзу по суті

⁽⁴¹⁾ Однак, якщо майбутня динаміка витрат і доходів має високий ступінь невизначеності й існує велика асиметрія інформації, орган публічної влади може також віддати перевагу запровадженню компенсаційних моделей, які не є повністю *ex ante*, а швидше сумішню *ex ante* та *ex post* (наприклад, шляхом збалансованого розподілення непередбачених прибутків).

має ефект стимулювання, у тому числі, якщо стандарт вже ухвалено, але ще не введено в дію. Однак, в останньому випадку допомога має ефект стимулювання, якщо вона стимулює робити інвестиції задовго до набуття чинності стандартом. Допомогу, яку надають на адаптацію до стандартів Союзу, які вже ухвалено але ще не введено в дію, вважають такою, що має ефект стимулювання, якщо інвестиції зроблено та завершено принаймні за один рік до введення стандартів Союзу в дію.

(54) Як іще один виняток з параграфу (53), ефект стимулювання може мати місце, якщо допомогу надають на:

(a) придбання нових транспортних засобів автомобільного, залізничного, внутрішнього водного і морського транспорту, які відповідають ухваленим стандартам Союзу, за умови здійснення такого придбання до набуття чинності такими стандартами та незастосування до вже придбаних транспортних засобів стандартів, які були обов'язковими колись; або

(b) операцій з модернізації існуючих транспортних засобів автомобільного, залізничного, внутрішнього водного і морського транспорту, за умови, що стандарти Союзу ще не було введено в дію станом на дату введення в експлуатацію таких транспортних засобів, а стандарти, які були колись обов'язковими, не застосовуються до таких транспортних засобів.

(55) Комісія вважає допомогу на підтримку інвестицій, які уможливають бенефіціара вживати заходів, що виходять за межі застосовних стандартів Союзу, позитивним сприянням цілі охорони довкілля або розвитку енергетики. Щоб уникнути знеохочення держав-членів від встановлення обов'язкових національних стандартів, жорсткіших за відповідні стандарти Союзу, таке позитивне сприяння існує незалежно від наявності обов'язкових національних стандартів, жорсткіших за стандарти Союзу. Сюди входять, наприклад, заходи з покращення якості води та повітря, що виходять за межі обов'язкових стандартів Союзу. Таке позитивне сприяння також існує за наявності обов'язкового національного стандарту, ухваленого за відсутності стандартів Союзу.

Ефект стимулювання й енергоаудит

(56) Відповідно до Директиви 2012/27/ЄС ⁽⁴²⁾ («Директива про енергоефективність» або «EED»), великі підприємства повинні проводити енергоаудит кожні чотири роки. Тому допомога на енергоаудит для великих підприємств може мати ефект стимулювання лише тією мірою, якою така допомога не компенсує енергоаудит, необхідний відповідно до EED. Оскільки таке саме зобов'язання не накладають на малі та середні підприємства, державна допомога, яку надають МСП для проведення енергоаудиту, може мати ефект стимулювання.

(57) Попередній параграф не обмежує оцінювання ефекту стимулювання державної допомоги для заходів з підвищення енергоефективності, призначених до виконання або проведених в результаті енергоаудиту чи застосування інших інструментів, у тому числі систем управління енергетикою і систем управління станом довкілля.

3.2.4.2. Додаткові умови допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі

(58) Щодо інструментів, що підлягають нотифікації на індивідуальній основі, держави-члени повинні повністю продемонструвати Комісії ефект стимулювання від допомоги. Від них вимагається надати чіткі докази того, що допомога має дієвий вплив на інвестиційні рішення у спосіб, що змінює поведінку бенефіціара, стимулюючи його підвищити рівень охорони довкілля або покращити функціонування енергетичного ринку Союзу. Щоб дозволити комплексне оцінювання, держава-член повинна надати не тільки інформацію стосовно проекту, який отримує допомогу, а й повний опис контрфактичного сценарію, в якому жодна з держав-членів не надає допомогу бенефіціару.

(59) Переваги нових інвестицій або методів виробництва, зазвичай, не обмежені їх безпосереднім впливом на довкілля або енергетичний ринок. Такі переваги можуть, зокрема, бути виробничими перевагами ⁽⁴³⁾, а ризики, зокрема, бути пов'язаними з невизначеністю щодо того, чи буде інвестиція такою прибутковою, як передбачувалося.

(60) Загалом, ефект стимулювання необхідно ідентифікувати шляхом аналізу контрфактичного сценарію, зіставляючи рівні спрямованої діяльності за наявності допомоги та за її відсутності. Це

⁽⁴²⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 року про енергоефективність, внесення змін і доповнень до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС і скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС (ОВ L 315, 14.11.2012, с. 1).

⁽⁴³⁾ Виробничі переваги, які чинять негативний вплив на ефект стимулювання це — збільшення потужності, продуктивності, ефективності або якості. Інші переваги можуть бути зв'язані з іміджем продукту або маркуванням методів виробництва, які можуть мати негативний вплив на ефект стимулювання, зокрема, на ринках, на яких є конкурентний тиск для підтримання високого рівня охорони довкілля.

фактично означає перевірку прибутковості проекту за відсутності допомоги щоб оцінити, чи дійсно компанія недоотримує прибутку у разі реалізації альтернативного проекту.

(61) У такому контексті рівень прибутковості можна оцінити з використанням методики, що є стандартною практикою у конкретній відповідній галузі і може включати методи оцінювання чистої поточної вартості («NPV») проекту ⁽⁴⁴⁾, внутрішньої норми прибутку («IRR») ⁽⁴⁵⁾ або середнього прибутку на вкладений капітал («ROCE»). Прибутковість проекту необхідно порівняти зі звичайними нормами прибутку, що їх застосовує компанія в інших інвестиційних проектах аналогічного типу. За відсутності таких показників, прибутковість проекту необхідно порівняти з вартістю капіталу компанії в цілому або з нормами прибутку, що звичайно спостерігаються у відповідній галузі.

(62) Якщо не відомо жодного конкретного контрфактичного сценарію, можна припустити наявність ефекту стимулювання у разі дефіциту фінансування, тобто коли інвестиційні витрати перевищують NPV очікуваних операційних доходів від інвестицій на основі бізнес-плану *ex ante*.

(63) Зокрема, державам-членам пропонують спиратися на сучасні, релевантні та достовірні докази, у тому числі, наприклад, офіційні документи ради директорів, звіти кредитних комітетів, фінансові звіти оцінювання ризиків, внутрішні бізнес-плани, експертні висновки та інші дослідження, пов'язані з оцінюваними інвестиційними проектами. Для перевіряння ефекту стимулювання можуть допомогти документи, що містять інформацію про прогнози попиту, прогнози витрат, фінансові прогнози, документи, що їх надають інвестиційному комітету, і в яких докладно розписано різні інвестиційні сценарії або документи, надані фінансовим установам.

(64) Щоб забезпечити об'єктивність у встановленні ефекту стимулювання, Комісія може у процесі оцінювання порівняти дані щодо конкретної компанії з даними стосовно галузі, в якій працює компанія, тобто провести бенчмаркінг. Зокрема, держави-члени повинні, за можливості, надати дані щодо конкретної галузі, які демонструють, що контрфактичний сценарій компанії, його необхідний рівень прибутковості і очікувані грошові потоки є обґрунтованими.

(65) Комісія може встановити наявність ефекту стимулювання у випадках, коли підприємство може мати стимул для реалізації проекту, з допомогою, навіть якщо проект, який отримує допомогу, не досягає зазвичай необхідного рівня прибутковості. Це може бути виправдано, наприклад, з огляду на значніші вигоди, не відображені у прибутковості самого проекту. За таких обставин, доказ, наданий на підтвердження існування ефекту стимулювання, стає особливо важливим.

(66) У разі, якщо підприємство адаптується до національного стандарту, суворішого за стандарти Союзу або ухваленого за відсутності стандартів Союзу, Комісія повинна перевірити, чи дійсно бенефіціар допомоги піддався би істотного впливу у вигляді збільшення витрат, і чи дійсно він не зміг би понести витрати, пов'язані з безпосереднім упровадженням національних стандартів.

(67) Відносно інвестицій, які допомагають підприємствам перевищити мінімальні рівні, що їх вимагають стандарти Союзу, Комісія все одно може дійти висновку про відсутність ефекту стимулювання, особливо, якщо такі інвестиції відповідають мінімальним технічним стандартам, наявним на ринку.

(68) Якщо допомога не змінює поведінку бенефіціара шляхом стимулювання додаткових видів діяльності, така допомога не має ефекту стимулювання стосовно заохочення до екологічно безпечної поведінки в Союзі або зміцнення функціонування європейського енергетичного ринку. Як наслідок, допомога не буде затверджена у випадках, коли ті самі види діяльності можна провадити і без допомоги.

3.2.5. Пропорційність допомоги

3.2.5.1. Загальні умови

(69) Допомога на охорону довкілля і розвиток енергетики вважається пропорційною, якщо суму допомоги на бенефіціара обмежено до мінімуму, необхідного для досягнення поставленої мети охорони довкілля або розвитку енергетики.

⁽⁴⁴⁾ Чиста поточна вартість («NPV») проекту — різниця між додатним і від'ємним рухом коштів протягом здійснення інвестиції, дисконтованих до їх поточної вартості (зазвичай з використанням вартості капіталу), тобто звичайні норми прибутку, що їх підприємство застосовує в інших інвестиційних проектах аналогічного типу. Коли цього еталону немає в наявності, для цієї цілі можна використовувати вартість капіталу компанії в цілому або норми прибутку, що звичайно спостерігаються у відповідній галузі.

⁽⁴⁵⁾ Внутрішня норма прибутку («IRR») не ґрунтується на балансовому прибутку за певний рік, а враховує майбутні грошові потоки, які інвестор очікує отримати протягом здійснення інвестиції. Її визначають як облікову ставку, для якої NPV грошових потоків дорівнює нулю.

(70) Загалом, допомогу можна вважати обмеженою до необхідного мінімуму, якщо вона відповідає чистим додатковим витратам, необхідним для досягнення цілі, у порівнянні з контрфактичним сценарієм за відсутності допомоги. Чисті додаткові витрати визначаються як різниця між економічними вигодами і витратами (у тому числі інвестиційні та експлуатаційні витрати) для проекту, на який виділяють допомогу, та економічною вигодою і витратами альтернативного інвестиційного проекту, який би компанія реалізовувала за відсутності допомоги, тобто за контрфактичним сценарієм.

(71) Однак, може бути важко повністю врахувати всі економічні вигоди, які компанія отримає від додаткових інвестицій⁽⁴⁶⁾. Тому для інструментів, які не підлягають оцінюванню на індивідуальній основі, можна використовувати спрощений метод, який робить акцент на розрахуванні додаткових інвестиційних витрат, тобто без урахування операційних вигід і витрат. Інструменти, які не підлягають оцінюванню на індивідуальній основі, можна вважати пропорційними, якщо сума допомоги не перевищує максимальну інтенсивність допомоги, яка становить певний відсоток від допустимих витрат, як визначено в параграфах (72)–(76). Такі значення максимальної інтенсивності також слугують верхнім обмеженням допомоги, яку надають на інструменти, що підлягають нотифікації.

Допустимі витрати

(72) Допустимі витрати для допомоги на охорону довкілля є додатковими інвестиційними витратами в матеріальних та/або нематеріальних активах, прямо зв'язаних з досягненням спільної цілі.

(73) Допустимі витрати визначають таким чином:

(a) якщо витрати на досягнення мети, що становить спільний інтерес, можна виокремити з загальних інвестиційних витрат як окрему інвестицію, наприклад, тому що «зелений» елемент можна легко ідентифікувати як «додатковий компонент» об'єкту, що існував від початку, витрати на окрему інвестицію є допустимими витратами⁽⁴⁷⁾;

(b) у всіх інших випадках, допустимі витрати є додатковими інвестиційними витратами, встановленими шляхом порівняння інвестицій, на які надано допомогу, з контрфактичною ситуацією за відсутності державної допомоги. В принципі, за основу можна брати вартість технічно порівнянних капіталовкладень⁽⁴⁸⁾, які були б правдоподібно реалізовані без допомоги⁽⁴⁹⁾, і які не досягають мети, що становить спільний інтерес, або досягають її меншою мірою.

(74) Додаток 2 містить список відповідних контрфактичних сценаріїв або розрахунків допустимих витрат, що відображають контрфактичний сценарій, який необхідно використовувати у подібних випадках. Комісія може прийняти альтернативні контрфактичні ситуації, якщо держава-член надала належне обґрунтування.

(75) Для інструментів, що підтримують інтегровані проекти, такі як інтегровані інструменти підвищення енергоефективності або біогазові проекти, може бути складно встановити контрфактичний сценарій. Якщо контрфактичний сценарій не можна встановити достовірно, Комісія готова розглядати загальну суму витрат на проект як альтернативу, що передбачає нижчу інтенсивність допомоги для відображення різних розрахунків допустимих витрат.

(76) До будівництва виробничих підприємств за проектами енергоефективного централізованого тепло- або холодопостачання застосовуються правила, зазначені у параграфах (73)–(75). Однак, до допомоги на будівництво мережі застосовують підхід дефіциту фінансування, подібно як і до оцінювання енергетичної інфраструктури.

Максимальна інтенсивність допомоги

(77) Щоб забезпечити передбачуваність та рівні умови конкуренції, Комісія застосовує максимальну інтенсивність допомоги, зазначену в додатку 1. Ця інтенсивність допомоги відображає необхідність втручання з боку держави, зумовлену, з одного боку, релевантністю неспроможності ринку, а з іншого — очікуваним рівнем викривлення конкуренції та торгівлі.

(78) Вищу інтенсивність можна дозволяти для деяких типів допомоги або інвестицій в підтримуваному регіоні але інтенсивність допомоги за жодних обставин не повинна перевищувати 100% допустимих

⁽⁴⁶⁾ Наприклад, нелегко вимірювати деякі види переваг, такі як «зелений імідж» підкріплений інвестиціями в охорону довкілля.

⁽⁴⁷⁾ Для інструментів допомоги на рекультивуацію забруднених ділянок допустимі витрати дорівнюють вартості робіт з рекультивуації мінус зростання цін на землю (див. додаток 2).

⁽⁴⁸⁾ Технічно порівнянна інвестиція означає інвестицію з такою самою виробничою потужністю і всіма іншими технічними характеристиками (за винятком тих, які безпосередньо пов'язані з додатковим інвестуванням для поставленої цілі).

⁽⁴⁹⁾ Така референтна інвестиція повинна з економічної точки зору бути достовірною альтернативою оцінюваній інвестиції.

витрат. Вищу інтенсивність можна дозволяти у таких випадках:

(а) інтенсивність допомоги можна підвищити на 15 процентних пунктів для інвестицій в розвиток енергетики й охорону довкілля в підтримуваних регіонах, які відповідають умовам статті 107(3)(а) Договору, і на 5 процентних пунктів для інвестицій в розвиток енергетики й охорону довкілля в підтримуваних регіонах, які відповідають умовам статті 107(3) (с) Договору. Комісія вважає такі підвищення виправданими з огляду на різні особливі потреби цих регіонів, які можуть перешкоджати інвестуванню в охорону довкілля або розвиток енергетики:

(b) інтенсивність допомоги може бути збільшена на 10 процентних пунктів для середніх підприємств і на 20 процентних пунктів для малих підприємств. Що стосується малих та середніх підприємств, які, з одного боку, можуть стикатися з відносно вищими витратами для досягнення цілей охорони довкілля й розвитку енергетики відносно масштабу своєї діяльності та, з іншого боку, з недосконалістю ринку капіталу, що змушує їх нести такі витрати, забезпечення вищої інтенсивності допомоги також може бути виправданим заходом, оскільки ризик серйозних викривлень конкуренції та торгівлі знижується, коли бенефіціар є малим або середнім підприємством;

(с) вища інтенсивність допомоги може бути виправдана за певних обставин у випадку еко-інновацій, спрямованих на виправлення подвійної неспроможності ринку, зв'язаної з вищими ризиками інновацій у поєднанні з екологічним аспектом проекту. Це стосується, зокрема, інструментів ресурсоефективності. Інтенсивність допомоги може бути збільшена на 10 процентних пунктів, за умови дотримання таких сукупних умов:

(i) еко-інноваційний актив або проект повинен бути новим або істотно покращеним відносно сучасного науково-технічного рівня у відповідній галузі в Союзі ⁽⁵⁰⁾;

(ii) очікувана вигода для довкілля повинна бути значно вищою за покращення в результаті загального науково-технічного розвитку в порівнянних видах діяльності ⁽⁵¹⁾;

(iii) інноваційність активів або проектів сполучена з чітким ступенем ризику з технологічної, ринкової або фінансової точки зору, вищим за ризик, звичай пов'язаний з порівнянними неінноваційними активами або проектами ⁽⁵²⁾.

(79) Таким чином, Комісія вважає допомогу сумісною з внутрішнім ринком у разі правильно розрахованих допустимих витрат та дотримання максимальної інтенсивності допомоги, зазначеної в додатку 1.

(80) Якщо бенефіціар отримує допомогу в порядку процедури конкурсних торгів на підставі чітких, прозорих та недискримінаційних критеріїв, обсяг допомоги може сягати 100% допустимих витрат ⁽⁵³⁾. Такі конкурсні торги повинні бути недискримінаційними і передбачати участь достатнього числа підприємств. Крім того, пов'язаний з конкурсними торгами бюджет повинен бути зобов'язальним обмеженням у тому сенсі, що не всі учасники можуть отримати допомогу. Зрештою, допомогу необхідно надавати на підставі початкової пропозиції, поданої учасником торгів, що виключає будь-які подальші перемовини.

3.2.5.2. Поєднання допомоги

(81) Надання допомоги може бути призначено одночасно за декількома схемами або в поєднанні з допомогою *ad hoc*, за умови, що загальна сума державної допомоги для певної діяльності або проекту не перевищує меж, встановлених максимальними розмірами допомоги, встановлених у цих Настановах. Фінансування Союзу під централізованим управлінням Комісії, яке не знаходиться під безпосереднім

⁽⁵⁰⁾ Держава-член може продемонструвати новизну, наприклад, на основі точного опису інновації і ринкових умов для її введення або поширення у порівнянні з процесами на сучасному технологічному рівні або організаційними методами, що їх звичай використовують інші підприємства у цієї ж галузі.

⁽⁵¹⁾ Якщо для порівняння еко-інноваційної діяльності зі стандартною неінноваційною діяльністю можна використати кількісні параметри, «значно вищий» означає, що очікуване граничне покращення від еко-інноваційної діяльності стосовно зниження ризику або рівня забруднення довкілля, або підвищення енерго- або ресурсоефективності, повинно бути принаймні в два рази більше за граничне покращення, очікуване від загального розвитку аналогічної неінноваційної діяльності.

Якщо запропонований підхід не є доцільним для такого випадку, або якщо не можна провести кількісне порівняння, форма заявки на державну допомогу повинна містити докладний опис методу, використаного для оцінювання цього критерію, що забезпечує стандарт, порівнянний з запропонованим методом.

⁽⁵²⁾ Держава-член може продемонструвати цей ризик, наприклад, з точки зору: витрат відносно обігу підприємства, часу, необхідного для розроблення проекту, очікуваних доходів від еко-інновації у порівнянні з витратами і ймовірності невдачі проекту.

⁽⁵³⁾ За таких обставин можна припустити, що відповідні заявки на торгах відображають всі можливі вигоди від додаткової інвестиції.

прямим чи опосередкованим контролем держави-члена⁽⁵⁴⁾, не становить державну допомогу. Якщо таке фінансування Союзу поєднано з державною допомогою, лише останню можна враховувати, визначаючи, чи дотримано граничні значення нотифікації і максимальну інтенсивність допомоги, при чому загальна сума державного фінансування, наданого стосовно тих самих допустимих витрат повинна, однак, не перевищувати максимальну ставку (максимальні ставки) фінансування, встановлену (встановлені) у застосовних правилах законодавства Союзу.

(82) Допомогу не можна поєднувати з допомогою *de minimis* стосовно тих самих допустимих витрат, якщо таке поєднання призведе до перевищення інтенсивності допомоги рівнів, встановлених у цих Настановах.

3.2.5.3. Додаткові умови щодо інвестицій і операційної допомоги, що підлягають нотифікації на індивідуальній основі

(83) Щодо індивідуальної допомоги — дотримання максимальної інтенсивності допомоги, встановленої у цій секції і в додатку 1, недостатньо для забезпечення її пропорційності. Цю максимальну інтенсивність допомоги використовують як верхнє обмеження індивідуальної допомоги⁽⁵⁵⁾.

(84) Загалом, допомогу, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі, вважають обмеженою до необхідного мінімуму, якщо сума допомоги відповідає чистим додатковим витратам інвестицій, на які надано допомогу, у порівнянні з контрфактичним сценарієм за відсутності допомоги. Необхідно враховувати всі відповідні витрати і вигоди протягом усього життєвого циклу проекту.

(85) Якщо не можна визначити конкретний альтернативний проект як контрфактичний сценарій, Комісія перевіряє, чи перевищує сума допомоги мінімум, необхідний щоб зробити проект, який отримує допомогу, достатньо прибутковим, наприклад, чи вона підвищує IRR проекту понад звичайні норми прибутку, що їх застосовує відповідне підприємство в інших інвестиційних проектах схожого типу. Коли такого еталону немає в наявності, для цієї цілі можна використовувати вартість капіталу компанії в цілому або норми прибутку, що звичайно спостерігаються у відповідній галузі.

(86) Держава-член повинна надати докази того, що суму допомоги зведено до мінімуму. Для оцінювання пропорційності допомоги можна також використовувати розрахунки, які було використано для аналізу ефекту стимулювання. Держава-член повинна продемонструвати пропорційність на основі документації, вказаної в параграфі (63).

(87) Для операційної допомоги, наданої через процедуру конкурсних торгів, індивідуальна допомога вважається пропорційною, якщо виконано загальні умови.

3.2.6. Уникнення надмірних негативних наслідків для конкуренції та торгівлі

3.2.6.1. Загальні міркування

(88) Щоб допомога була сумісною з внутрішнім ринком, негативні наслідки інструменту допомоги у вигляді викривлень конкуренції та впливу на торгівлю між державами-членами, повинні бути обмеженими та переваженими позитивними наслідками у вигляді сприяння меті, що становить спільний інтерес.

(89) Комісія визначає два потенційні викривлення, до яких призводить допомога, зокрема, викривлення ринку продуктів і наслідки вибору місця розташування. Обидва прояви можуть призвести до неефективностей розподілення, які можуть підірвати економічні показники внутрішнього ринку, а також до проблем з розподіленням, які негативно впливають на розподілення економічної діяльності по регіонам.

(90) За своїм характером допомога для цілей охорони довкілля зазвичай віддає перевагу екологічно безпечним продуктам та технологіям, а не більш забруднювальним продуктам та технологіям, і такий ефект допомоги в принципі не можна розглядати як надмірне викривлення конкуренції, оскільки він за своєю природою зв'язаний із самою метою допомоги, яка полягає в підвищенні екологічності економіки. Оцінюючи потенційні негативні наслідки допомоги на охорону довкілля, Комісія враховує загальний вплив інструменту на довкілля відносно його негативного впливу на позицію на ринку і, таким чином,

⁽⁵⁴⁾ Наприклад, підтримка, надана на підставі Рішення Комісії 2010/670/ЄС (ОВ L 290, 06.11.2010, с. 39) (фінансування NER300) і Регламенту (ЄС) № 2010/1233/ЄС про внесення змін і доповнень до Регламенту (ЄС) № 2009/663/ЄС (ОВ L 346, 30.12.2010, с. 5) (фінансування Європейської енергетичної програми для відновлення економіки (фінансування ЄЕПВ)), програми «Горизонт 2020» або Європейської програми підтримки малого та середнього бізнесу (COSME).

⁽⁵⁵⁾ У разі надання допомоги *ad hoc*, верхнє обмеження визначається шляхом порівняння зі звичайними даними по галузі, еквівалентними верхньому обмеженню допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі, наданої на основі схеми.

на прибутки фірм, які не отримують допомоги. При цьому Комісія, зокрема, розглядає викривлювальний вплив на конкурентів, які працюють подібним чином не шкодячи довкіллю, навіть без допомоги. Аналогічно, чим меншим є очікуваний вплив відповідного інструменту на довкілля, тим важливішим є перевіряння його впливу на частки ринку конкурентів та їх прибутки на ринку.

(91) Одним із потенційно несприятливих наслідків державної допомоги для цілей охорони довкілля й розвитку енергетики є те, що вона перешкоджає ринковому механізму досягати ефективних результатів, винагороджуючи найефективніших та найінноваційніших виробників, і чинячи тиск на найменш ефективних, змушуючи їх до покращення, реструктуризації або виходу з ринку. Це може призвести до ситуації, коли через надану деяким фірмам допомогу ефективніші або інноваційніші конкуренти, наприклад, конкуренти з відмінною, можливо, навіть екологічно безпечнішою технологією, які в іншому випадку змогли б увійти на ринок і розвиватися, не можуть цього зробити. У довгостроковій перспективі, втручання в процеси конкурентного входження на ринок і виходу з нього можуть придушувати інновації та сповільнювати підвищення рівня продуктивності на рівні всієї галузі.

(92) Допомога може також мати викривлювальний ефект внаслідок зміцнення або збереження істотної ринкової влади бенефіціара. Навіть якщо допомога не зміцнює істотну ринкову владу безпосередньо, вона може зміцнювати її опосередковано, заважаючи існуючим конкурентам розширюватися або спонукаючи їх до виходу з ринку або заважаючи входженню нових конкурентів.

(93) Окрім викривлень на ринках продуктів, допомога може також спричиняти вплив на торгівлю і вибір місця розташування. Такі викривлення можуть виникати через кордони держав-членів, коли фірми конкурують через кордони або розглядають різні місця розташування для інвестицій. Допомога, спрямована на збереження господарчої діяльності в одному регіоні або її привернення з інших регіонів у рамках внутрішнього ринку, може не призвести безпосередньо до викривлення на ринку продуктів, але може спричинити переміщення діяльності чи інвестицій з одного регіону в інший без сукупного впливу на довкілля.

Очевидні негативні наслідки

(94) В принципі, необхідно проаналізувати інструмент допомоги та контекст його застосування, щоб визначити міру, якою його можна вважати викривлювальним. Однак, є ситуації, коли негативні наслідки явно переважають позитивні наслідки, що означає, що допомогу не можна вважати сумісною з внутрішнім ринком.

(95) Комісія встановлює максимальну інтенсивність допомоги, яка становить основну вимогу щодо сумісності і метою якої є запобігання використанню державної допомоги для проектів, в яких співвідношення між сумою допомоги та допустимими витратами вважається дуже високим і тому особливо вірогідно призведе до викривлень.

(96) Також, допомога для цілей охорони довкілля й розвитку енергетики, що спричиняє лише зміну місця господарчої діяльності без підвищення існуючого рівня охорони довкілля в державах-членах, не вважається сумісною із внутрішнім ринком.

3.2.6.2. Загальні умови

(97) Оцінюючи негативні наслідки інструмента допомоги, Комісія зосереджує увагу на викривленнях, що виникають в результаті передбачуваного впливу допомоги на охорону довкілля й розвиток енергетики на конкуренцію між підприємствами на відповідних ринках продуктів та на місце здійснення господарчої діяльності. Якщо інструменти державної допомоги адресно належним чином націлено на неспроможність ринку, для виправлення якої вони призначені, це більше обмежує ризик того, що допомога надмірно викривить конкуренцію.

(98) Якщо допомога пропорційна та її обмежено до додаткових інвестиційних витрат, негативний вплив допомоги в принципі пом'якшується. Однак, навіть якщо допомога є необхідною і пропорційною, результатом її надання може стати зміна поведінки бенефіціарів, яка викривлює конкуренцію. Підприємство, метою якого є отримання прибутку, зазвичай, підвищує рівень охорони довкілля понад обов'язкові вимоги лише, якщо вбачає в цьому принаймні мінімальні переваги для підприємства у будь-якому вигляді.

(99) Комісія приділяє значну увагу процесу відбору, щоб зводити викривлення конкуренції та торгівлі до мінімуму. За можливості, процес відбору необхідно проводити в недискримінаційний, прозорий та відкритий спосіб без виключення без потреби компаній, які можуть конкурувати з проектами щоб досягти такої самої мети захисту довкілля або розвитку енергетики. Результатом процесу відбору повинен стати відбір бенефіціарів, які можуть досягти цілей охорони довкілля або розвитку енергетики,

використовуючи найменшу суму допомоги або у найрезультативніший за витратами спосіб.

(100) Комісія, зокрема, оцінює негативні наслідки допомоги, розглядаючи такі елементи:

(a) *зменшення або компенсація витрат на одиницю продукції*: якщо нове обладнання ⁽⁵⁶⁾ дозволяє скоротити витрати на одиницю продукції порівняно з ситуацією без допомоги або якщо допомога компенсує частину операційних витрат — ймовірно, що бенефіціари збільшать продажі. Чим еластичніше ціна продукту, тим більший потенціал викривлення конкуренції має допомога:

(b) *новий продукт*: якщо бенефіціари створюють новий продукт або продукт вищої якості, існує ймовірність, що вони збільшать свої продажі і можливо отримають «перевагу першопрохідця».

3.2.6.3. Додаткові умови допомоги, що підлягає нотифікації на індивідуальній основі

(101) Держави-члени повинні забезпечувати обмеження негативних наслідків, описаних в секції 3.2.6.1. Окрім елементів, наведених у секції 3.1.6.2, Комісія враховує та оцінює, чи призводить індивідуальна допомога до:

(a) підтримки неефективного виробництва, тим самим перешкоджаючи зростанню продуктивності в секторі;

(b) викривлення динамічних стимулів;

(c) створення або збільшення ринкової влади або практик виключення (конкурентів);

(d) штучної зміни торговельних потоків або місця знаходження виробництва.

(102) Комісія може розглядати планове введення схем підтримки розвитку енергетики та охорони довкілля, окрім нотифікованої схеми, що безпосередньо або опосередковано приносить користь бенефіціару в оціненні сукупного впливу допомоги.

(103) Комісія також оцінює, чи спричиняється допомога до сприятливіших умов виробництва на деяких територіях, особливо завдяки порівняно нижчим виробничим витратам у результаті допомоги або вищим стандартам виробництва, досягнутим за рахунок допомоги. Це може призвести до того, що компанії можуть залишатися на підтримуваних територіях або переміщатися до них, або перенаправляти торговельні потоки до підтримуваного регіону. У своєму аналізі індивідуальної допомоги, що підлягає нотифікації, Комісія належним чином враховує будь-які докази того, що бенефіціар допомоги розглянув альтернативні місця розташування.

3.2.7. Прозорість

(104) Держави-члени повинні забезпечувати опублікування на веб-сайті, що містить докладну інформацію про державну допомогу, на національному та регіональному рівні такої інформації: повний текст затвердженої схеми допомоги або рішення про надання індивідуальної допомоги та його імплементаційні положення, або посилання на нього, орган (органи), що надає (надають) допомогу, найменування окремих бенефіціарів, форму та суму допомоги, наданої кожному бенефіціару, дату надання, тип підприємства (МСП/велика компанія), регіон, в якому знаходиться бенефіціар (на рівні NUTS II), а також основний економічний сектор, в якому бенефіціар провадить свою діяльність (на рівні групи NACE).

(105) Для схем у формі податкової переваги і допомоги у формі скорочень фінансування підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел, інформацію про обсяги індивідуальної допомоги можна надавати в межах таких діапазонів (в мільйонах євро): [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 або більше].

(106) Необхідно публікувати таку інформацію після ухвалення рішення про надання допомоги, зберігати її протягом щонайменше 10 років, а також забезпечувати її доступність для громадськості без обмежень ⁽⁵⁷⁾. До 1 липня 2016 року надання такої інформації від держави-членів не вимагається. Від вимоги про опублікування інформації можна відмовитися стосовно надання індивідуальної допомоги

⁽⁵⁶⁾ Розрахунок додаткових інвестиційних витрат може не повністю охоплювати всі переваги, оскільки операційні вигоди не вираховуються протягом здійснення інвестиції. Крім того, може бути важко враховувати певні види вигід, наприклад, зв'язані з підвищенням продуктивності і збільшенням виробництва але без зміни потужностей.

⁽⁵⁷⁾ Цю інформацію необхідно публікувати протягом 6 місяців з дати надання (або, щодо допомоги у формі податкової переваги, протягом 1 року з дати подання податкової декларації). У разі незаконної допомоги, держави-члени повинні забезпечувати опублікування цієї інформації *ex post*, протягом щонайменше 6 місяців з дати ухвалення рішення Комісією. Інформація повинна бути доступною у форматі, який уможливує пошук даних, формування витягу та зручне публікування в інтернеті, наприклад, у форматі CSV або XML.

менше 500 000 євро.

3.3. Допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел

3.3.1. Загальні умови для інвестицій і операційної допомоги на виробництво енергії з відновлюваних джерел

(107) Союз встановив амбітні цільові показники щодо зміни клімату і сталості енергетики, зокрема в рамках своєї стратегії «Європа 2020». Низка законодавчих актів Союзу вже підтримує досягнення таких показників, таких як СТКВ Союзу, Директива 2009/28/ЄС⁽⁵⁸⁾ («Директива про відновлювану енергію» або «RED») і Директива 2009/30/ЄС⁽⁵⁹⁾ («Директива про якість палива»). Однак, їх імплементація не завжди спричиняє найефективніший ринковий результат і, за певних умов, державна допомога може бути належним інструментом щоб сприяти досягненню цілей Союзу і відповідних національних цільових показників.

(108) Ці Настанови застосовуються у період до 2020 року. Водночас, вони повинні підготувати підґрунтя для досягнення цілей, встановлених у «Рамках 2030». При цьому очікується, що усталені відновлювані джерела енергії стануть конкурентоспроможними в мережі у період 2020–2030 років, що означає необхідність поступової відмови від субсидій та звільнення від відповідальності за балансвання. Ці Настанови сумісні з такою ціллю і спрямовані на забезпечення переходу до результативного за витратами постачання на основі ринкових механізмів.

(109) Ринкові інструменти, такі як проведення аукціонів або процедури конкурсних торгів, доступні для всіх виробників електроенергії з відновлюваних джерел енергії, що конкурують на рівних засадах на рівні ЄЕП, повинні, зазвичай, забезпечувати скорочення субсидій до мінімуму з огляду на поступову повну відмову від них.

(110) Однак, з огляду на різні етапи розвитку технологій відновлюваної енергетики, ці Настанови дозволяють державам-членам проводити тендери на конкретні технології, на основі більш довгострокового потенціалу певної нової та інноваційної технології, необхідності досягнення диверсифікації, обмежень мережі, стабільності мережі і витрат на систему (її інтеграцію).

(111) Конкретні винятки передбачено для установок певного розміру, щодо яких не можна припустити доцільність проведення торгів, або для установок на демонстраційному етапі. Включення таких установок є необов'язковим.

(112) З урахуванням надлишкових потужностей на ринку біопалива з продовольчих культур, Комісія не вважає обґрунтованою інвестиційну допомогу новим та існуючим потужностям виробництва біопалива з продовольчих культур. Однак, дозволено інвестиційну допомогу на перетворення підприємств, що виробляють біопаливо з продовольчих культур, на новітні підприємства, що виробляють біопаливо, з метою покриття витрат на таке перетворення. В інших випадках, інвестиційну допомогу на виробництво біопалива можна надавати лише на користь виробництва новітнього біопалива.

(113) Оскільки інвестиційну допомогу на підтримання виробництва біопалива з продовольчих культур буде припинено з дати застосування цих Настанов, операційну допомогу на виробництво біопалива з продовольчих культур можна надавати лише до 2020 року. Тому, таку допомогу можна надавати лише підприємствам, які почали працювати до 31 грудня 2013 року і до повної амортизації станції, але в будь-якому разі лише до 2020 року.

(114) Більш того, Комісія вважає, що допомога не підвищує рівень охорони довкілля, і тому її не можна вважати сумісною з внутрішнім ринком, якщо допомогу надають на виробництво біопалива, на яке поширюються зобов'язання щодо постачання або домішування⁽⁶⁰⁾, за винятком, якщо держава-член може продемонструвати, що допомогу обмежено до виробництва еко-безпечного біопалива, яке є занадто дорогим для виставлення на продаж лише із зобов'язанням щодо постачання або домішування.

(115) Зокрема, у той час як податки на CO₂ та СТКВ у ЄС інтерналізують витрати на викиди парникових

⁽⁵⁸⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, про внесення змін і доповнень з подальшим скасуванням директив 2001/77/ЄС та 203/30/ЄС (ОВ L 140 05.06.2009, с. 16).

⁽⁵⁹⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/30/ЄС від 23 квітня 2009 року про внесення змін і доповнень до Директиви 98/70/ЄС про якість бензину, дизельного палива і газойлю, впровадження механізму моніторингу та скорочення викидів парникових газів, внесення змін і доповнень до Директиви 1999/32/ЄС про технічні характеристики палива на судах внутрішнього плавання і скасування Директиви Ради 93/12/ЄС (ОВ L 140, 05.06.2009, с. 88).

⁽⁶⁰⁾ Повинно бути запроваджене зобов'язання постачати біопаливо на ринку, включно з системою покарань за його невиконання.

газів, вони, можливо, інтерналізують такі витрати не повністю. Тому, державна допомога може сприяти досягненню пов'язаних, але відмінних, цілей Союзу у сфері відновлюваної енергетики. Якщо у Комісії немає доказів протилежного, вона припускає, що все ще залишається певна неспроможність ринку, яку можна виправити допомогою на виробництво відновлюваної енергії.

(116) Щоб дозволити державам-членам досягнути своїх цільових показників відповідно до цілей ЄС 2020, Комісія припускає, що допомога є доцільною, а викривлювальний вплив допомоги обмежено, якщо дотримано всіх інших умов.

(117) Стосовно допомоги на виробництво гідроелектроенергії — її вплив може бути подвійним: з одного боку, така підтримка має позитивний вплив щодо скорочення викидів парникових газів, а з іншого боку, може також мати негативний вплив на водні системи і біорізноманіття. Тому, надаючи допомогу на виробництво гідроелектроенергії, держави-члени повинні дотримуватися Директиви 2000/60/ЄС⁽⁶¹⁾, зокрема її статті 4(7), у якій встановлено критерії стосовно дозволів на нові модифікації водних об'єктів.

(118) Основним принципом законодавства Союзу щодо відходів є ієрархія відходів, яка визначає пріоритети різних способів поводження з відходами⁽⁶²⁾. Державна допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел з використанням відходів, у тому числі відпрацьованого тепла як палива може позитивно сприяти охороні довкілля, за умови, що вона не обходить зазначений принцип.

(119) Допомогу на виробництво енергії з відновлюваних джерел, можна надавати як інвестиційну або операційну допомогу. До схем інвестиційної допомоги та інвестиційної допомоги, яка підлягає індивідуальній нотифікації, застосовуються умови, викладені в секції 3.2.

(120) До схем операційної допомоги застосовуються загальні положення секції 3.2 зі змінами, внесеними згідно з конкретними положеннями, як викладено в цій секції. До операційної допомоги, яка підлягає індивідуальній нотифікації, застосовуються умови, викладені в секції 3.2, враховуючи, де це доречно, зміни, внесені цією секцією щодо схем операційної допомоги.

(121) Комісія авторизує схеми допомоги на період максимум 10 років. Якщо зазначений інструмент зберігається після такого періоду, він підлягає повторній нотифікації. Що стосується біопалива з продовольчих культур, термін застосування існуючих і наново нотифікованих схем необхідно обмежити 2020-им роком.

(122) Союз встановив цільовий показник на рівні всього Союзу щодо частки відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні енергії і переніс його в обов'язкові національні показники. Директива про відновлювану енергію передбачає механізми співпраці⁽⁶³⁾, які сприяють транскордонній підтримці для досягнення національних показників. Схеми операційної допомоги, в цілому, повинні бути відкритими для інших країн ЄС і договірних сторін Енергетичного Співтовариства з метою обмеження загальних викривлювальних наслідків. Це дозволяє мінімізувати витрати держав-членів, єдиною метою яких є досягнення національних цільових показників відновлюваної енергетики, встановлених у законодавстві Союзу. Держави-члени однак можуть хотіти запровадити механізм співпраці перш ніж дозволити надання транскордонної підтримки, оскільки в протилежному випадку виробництво на установках в інших країнах не буде зараховуватися як їхні національні цільові показники відповідно до RED⁽⁶⁴⁾. Комісія визнає позитивними схеми, які є відкритими для інших країн ЄС або Енергетичного Співтовариства.

(123) Допомога на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел енергії, повинна в принципі сприяти інтеграції відновлюваної електроенергії на ринку. Однак, для певних типів малих установок, це може бути нездійсненним або недоцільним.

3.3.2. Операційна допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел

3.3.2.1. Допомога на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел енергії

⁽⁶¹⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок заходів Співтовариства в галузі водної політики (ОВ L 327, 22.12.2000, с. 1).

⁽⁶²⁾ Ієрархія відходів: (а) запобігання, (б) підготування до повторного використання, (с) перероблення, (д) інше відновлення, наприклад, відновлення енергії і (е) утилізація. Див. статтю 4(1) Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив (Рамкова директива про відходи) (ОВ L 312, 22.11.2008, с. 3).

⁽⁶³⁾ Механізми співпраці забезпечують можливість обліковування відновлюваної енергії, виробленої в одній державі-члені, як цільовий показник іншої держави-члена.

⁽⁶⁴⁾ Комісія зазначає, що дві справи, що зараз знаходяться на розгляді Суду, можуть вплинути на це питання: Об'єднані справи C-204/12, C-205/12, C-206/12, C-207/12, C-208/12 *Essent Belgium v Vlaamse Reguleringinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt* X і справа C-573/12 *Alands Vindkraft v Energimyndigheten*.

(124) З метою стимулювання інтеграції ринку електроенергії з відновлюваних джерел важливо, щоб бенефіціари продавали свою електроенергію безпосередньо на ринку і щоб на них розповсюджувалися ринкові зобов'язання. З 1 січня 2016 року до всіх нових схем та інструментів допомоги застосовуються такі сукупні умови:

- (a) допомогу надають як премію на додаток до ринкової ціни (премію), за якою виробники продають свою електроенергію безпосередньо на ринку;
- (b) на бенефіціарів⁽⁶⁵⁾ поширюється стандартна відповідальність за балансування у разі відсутності ліквідних внутрішньодобових ринків; та
- (c) інструменти впроваджують, щоб забезпечити відсутність стимулу для виробників генерувати електроенергію за від'ємними цінами.

(125) Умови параграфа (124) не застосовуються до установок зі встановленою потужністю електрогенерації менше ніж 500 кВт або до демонстраційних проектів, за винятком виробництва електроенергії з енергії вітру, для якої використовують установки зі встановленою потужністю 3 МВт або 3 генерувальні установки.

(126) На перехідному етапі, що охоплює 2015 та 2016 роки, допомогу щонайменше для 5% запланованої нової потужності електрогенерації з відновлюваних джерел енергії необхідно надавати через проведення конкурсних торгів на основі чітких, прозорих та недискримінаційних критеріїв.

З 1 січня 2017 року застосовують такі вимоги:

Допомога надається через проведення конкурсних торгів на основі чітких, прозорих та недискримінаційних критеріїв,⁽⁶⁶⁾ за винятком, якщо:

- (a) Держави-члени продемонструють, що лише один або дуже обмежена кількість проектів або майданчиків відповідають вимогам; або
- (b) Держави-члени продемонструють, що конкурсні торги можуть спричинити вищі рівні підтримки (наприклад, запобігти стратегічному пропонуванню ціни на торгах); або
- (c) Держави-члени продемонструють, що результатом проведення конкурсних торгів може бути реалізація невеликої кількості проектів (уникнення заниження ціни).

Якщо такі конкурсні торги є відкритими для всіх виробників електроенергії з відновлюваних джерел енергії на недискримінаційній основі, Комісія вважає допомогу пропорційною і такою, що не викривлює конкуренцію настільки, що суперечить внутрішньому ринку.

Торги можуть бути обмеженими до конкретних технологій, якщо відкрита для всіх виробників процедура торгів призведе до результату, нижчого за оптимальний, якому не можна запобігти на стадії розроблення процедури, зокрема, з огляду на:

- (a) більш довгостроковий потенціал відповідної нової та інноваційної технології; або
- (b) необхідність досягнення диверсифікації; або
- (c) мережеві обмеження і стабільність мережі; або
- (d) витрати на систему (її інтеграцію); або
- (e) необхідність уникати викривлень на сировинних ринках у зв'язку з підтримкою виробництва енергії з біомаси⁽⁶⁷⁾.

(127) Допомогу можна надавати без проведення конкурсних торгів відповідно до параграфа (126) установкам зі встановленою потужністю електрогенерації меншою ніж 1 МВт або демонстраційним проектам, за винятком виробництва електроенергії з енергії вітру, для якої використовують установки зі встановленою потужністю 6 МВт або 6 генерувальних установок.

(128) За відсутності конкурсних торгів, застосовуються умови параграфів (124) і (125), а також умови щодо надання операційної допомоги на виробництво енергії з відновлюваних джерел, окрім

⁽⁶⁵⁾ Бенефіціари мають право залучати ззовні інші компанії, такі як агрегатори, до виконання відповідальності за балансування від свого імені.

⁽⁶⁶⁾ Установки, що розпочали роботу до 1 січня 2017 року і отримали підтвердження щодо надання допомоги з боку держави-члена до такої дати, можуть отримати допомогу на основі схеми, чинної на момент підтвердження.

⁽⁶⁷⁾ Іншу операційну допомогу не можна надавати на нові установки, що виробляють електроенергію з біомаси, якщо їх виключено з торгів.

електроенергії, як це передбачено в параграфі (131).

(129) Допомога надається лише до повної амортизації станції відповідно до звичайних правил бухгалтерського обліку, а будь-яку попередньо отриману інвестиційну допомогу необхідно вирахувати з операційної допомоги.

(130) Ці умови не обмежують можливості держав-членів враховувати міркування просторового планування, наприклад, шляхом вимоги дозволів на будівництво перед участю в конкурсних торгах або інвестиційних рішеннях протягом певного періоду часу.

3.3.2.2. Допомога на виробництво енергії з відновлюваних джерел, окрім електроенергії

(131) Щодо енергії, виробленої з відновлюваних джерел, окрім електроенергії, операційну допомогу можна вважати сумісною з внутрішнім ринком у разі виконання таких сукупних умов:

(a) допомога на одиницю енергії не перевищує різницю між загальними усередненими витратами на вироблення енергії («LCOE») з використанням відповідної конкретної технології і ринковою ціною відповідного виду енергії;

(b) LCOE може включати звичайну дохідність капіталу. Інвестиційну допомогу вираховують з загальної суми інвестицій, розраховуючи LCOE;

(c) виробничі витрати підлягають регулярному перегляду, принаймні щороку; та

(d) допомогу надають лише до повної амортизації станції відповідно до звичайних правил бухгалтерського обліку щоб уникнути випадків, коли операційна допомога на основі LCOE перевищує амортизацію інвестицій.

3.3.2.3. Допомога на існуючі станції, що працюють на біомасі, після їх амортизації

(132) На відміну від більшості інших відновлюваних джерел енергії, інвестиційні витрати на біомасу є відносно низькими, але експлуатаційні витрати — вищими. Вищі операційні витрати можуть перешкоджати роботі станції, що працює на біомасі⁽⁶⁸⁾, навіть після амортизації установки, оскільки операційні витрати можуть бути вищими, ніж доходи (ринкова ціна). З іншого боку, існуюча станція, що працює на біомасі, може використовувати викопне паливо замість біомаси як джерело сировини, якщо використання викопних видів палива є економічно вигіднішим, ніж використання біомаси. Для збереження використання біомаси в обох випадках Комісія може визнати операційну допомогу сумісною з внутрішнім ринком навіть після амортизації станції.

(133) Комісія вважає операційну допомогу на використання біомаси після амортизації станції сумісною з внутрішнім ринком, якщо держава-член продемонструвала, що операційні витрати, які несе бенефіціар після амортизації станції залишаються вищими за ринкову ціну відповідної енергії, а також якщо виконано такі сукупні умови:

(a) допомога надається, якщо енергію виробляють лише з відновлюваних джерел;

(b) інструмент допомоги розроблено таким чином, що він компенсує різницю між операційними витратами, що їх несе бенефіціар, і ринковою ціною; та

(c) запроваджено механізм моніторингу щоб перевіряти, чи залишаються понесені операційні витрати вищими за ринкову ціну енергії. В основі такого механізму повинна лежати актуальна інформація щодо виробничих витрат, і проводити такий моніторинг необхідно принаймні щорічно.

(134) Комісія вважає операційну допомогу на генерацію енергії з біомаси після амортизації станції сумісною з внутрішнім ринком, незалежно від ринкової ціни відповідної енергії, якщо держава-член продемонструвала, що використання викопних видів палива є економічно вигіднішим, ніж використання біомаси, а також якщо виконано такі сукупні умови:

(a) допомога надається, якщо енергію виробляють лише з відновлюваних джерел;

(b) інструмент допомоги розроблено таким чином, що він компенсує різницю між операційними витратами, які несе бенефіціар, на використання біомаси та на використання викопного палива замість неї;

(c) надано достовірні докази того, що перехід з використання біомаси до викопних видів палива відбувся б на такій самій станції без надання допомоги; та

⁽⁶⁸⁾ Це включає виробництво біогазу, який має такі самі характеристики.

(d) запроваджено механізм моніторингу щоб перевіряти, чи є використання викопних видів палива вигіднішим за використання біомаси. В основі такого механізму повинна лежати актуальна інформація щодо витрат, і проводити такий моніторинг необхідно принаймні щорічно.

3.3.2.4. Допомога, яку надають у формі сертифікатів

(135) Держави-члени можуть надавати підтримку на відновлювані джерела енергії за допомогою ринкових механізмів, таких як зелені сертифікати. Ці ринкові механізми ⁽⁶⁹⁾ дозволяють всім виробникам відновлюваної енергії отримувати опосередковану вигоду від гарантованого попиту на їхню енергію за ціною, вищою за ринкову ціну електроенергії, яку виробляють у традиційний спосіб. Ціну цих зелених сертифікатів не фіксують заздалегідь, вона залежить від попиту і пропозиції на ринку.

(136) Комісія вважає допомогу, зазначену в параграфі (135), сумісною з внутрішнім ринком, якщо держави-члени можуть надати достатні докази того, що така підтримка: (i) має суттєве значення для життєздатності відповідних відновлюваних джерел енергії; (ii) не призводить, стосовно схеми в цілому, до надмірної компенсації протягом всієї її тривалості та стосовно всіх технологій або окремих, менш застосовуваних технологій, оскільки було введено диференційовані рівні сертифікатів на одиницю продукції; і (iii) не стримує виробників відновлюваної енергії від підвищення своєї конкурентоспроможності.

(137) Зокрема, Комісія вважає, що диференціацію рівнів підтримки за допомогою зелених сертифікатів можна застосовувати лише якщо держава-член довела необхідність диференціації на основі обґрунтувань, викладених у параграфі (126). Викладені в параграфах (124) і (125) умови застосовуються, якщо це технічно можливо. Попередньо отриману інвестиційну допомогу необхідно вираховувати з операційної допомоги.

3.4. Інструменти підвищення енергоефективності, у тому числі когенерація, централізоване тепло- і холодопостачання

(138) Союз встановив мету — скоротити споживання первинної енергії в Союзі на 20% до 2020 року. Зокрема, Союз ухвалив Директиву про енергоефективність, яка встановлює загальні рамки для сприяння енергоефективності в межах Союзу, маючи за загальну мету досягнення головної цілі Союзу щодо енергоефективності на 2020 рік та прокладання шляху до подальшого підвищення енергоефективності — після 2020 року.

3.4.1. Мета, що становить спільний інтерес

(139) Щоб забезпечити сприяння допомогі підвищенню рівня охорони довкілля, допомога на централізоване теплопостачання і комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (КВТЕЕ) вважається сумісною з внутрішнім ринком, якщо її надають для інвестування, у тому числі модернізації, високоефективному КВТЕЕ і енергоефективному централізованому тепло- і холодопостачанню. Щодо інструментів, у спільному фінансуванні яких беруть участь європейські структурні та інвестиційні фонди, держави-члени можуть спиратися на пояснення, що містяться у відповідних операційних програмах.

(140) Державна допомога на когенераційні установки і установки централізованого теплопостачання, що використовують відходи, у тому числі відпрацьоване тепло як паливо може позитивно сприяти охороні довкілля, за умови, що вона не обходить принцип ієрархії відходів (зазначений у параграфі (118)).

(141) Щоб продемонструвати сприяння допомогі підвищенню рівня охорони довкілля, держава-член може використовувати якнайбільше у кількісному значенні різних показників, зокрема, кількість енергії, збереженої завдяки кращим, більш енергоощадним показникам і вищій енергопродуктивності або показники підвищення ефективності завдяки скороченню споживання енергії та зниженню використання палива.

3.4.2. Необхідність державного втручання

(142) Інструменти підвищення енергоефективності спрямовано на негативні екстерналії, зазначені в параграфі (35), шляхом створення індивідуальних стимулів для досягнення екологічних цільових показників енергоефективності та скорочення викидів парникових газів. Окрім загальних неспроможностей ринку, визначених у секції 3.2, один приклад неспроможності ринку, яка може

⁽⁶⁹⁾ Такі механізми можуть, наприклад, зобов'язувати постачальників електроенергії отримувати певну частку своїх поставок з відновлюваних джерел.

виникнути у сфері інструментів підвищення енергоефективності, стосується інструментів підвищення енергоефективності будівель. Якщо розглядати питання ремонтних робіт у будівлях, вигоди від інструментів підвищення рівня енергоефективності, зазвичай, отримують не власник будівлі, який несе витрати на ремонтні роботи, а орендарі. Тому Комісія вважає, що державна допомога може бути необхідною для сприяння інвестиціям в енергоефективність щоб досягти цільових показників відповідно до EED.

3.4.3. Ефект стимулювання

(143) EED накладає на держави-члени зобов'язання досягти цільових показників, у тому числі ремонтів для покращення енергоефективності будівель і кінцевого споживання енергії. Однак, EED не встановлює цільові показники енергоефективності для підприємств і, таким чином, не перешкоджає ефекту стимулювання допомоги у сфері енергоефективності.

(144) Ефект стимулювання допомоги оцінюють на основі умов, викладених у секції 3.2.4 цих Настанов.

3.4.4. Доцільність допомоги

(145) Державна допомога може становити доцільний інструмент фінансування заходів підвищення енергоефективності незалежно від форми її надання.

(146) Щодо заходів підвищення енергоефективності, доцільним інструментом державної допомоги можна вважати авансовий платіж, що підлягає поверненню, особливо, якщо доходи від заходів підвищення енергоефективності є непевними.

(147) Оцінюючи державну допомогу, яку надають, зокрема, на ремонти для покращення енергоефективності будівель, встановлений державою-членом фінансовий інструмент для фінансування ремонтних робіт можна вважати доцільним інструментом надання державної допомоги.

3.4.5. Пропорційність

Інвестиційна допомога на заходи підвищення енергоефективності

(148) Допустимі витрати визначають як додаткові інвестиційні витрати, встановлені в параграфі (73). Щодо заходів підвищення енергоефективності, може бути важко встановити контрфактичний сценарій, особливо у разі інтегрованих проєктів. Щодо таких проєктів, Комісія готова розглядати замінний показник, щоб визначити допустимі витрати, як передбачено в параграфі (75).

(149) Застосовують інтенсивність допомоги, зазначену в додатку 1.

Операційна допомога на заходи підвищення енергоефективності (за винятком операційної допомоги на КВТЕЕ високої енергоефективності)

(150) Комісія вважає операційну допомогу на підвищення енергоефективності пропорційною тільки у разі дотримання таких сукупних вимог:

(a) допомогу обмежено до компенсації чистих додаткових виробничих витрат, понесених у результаті інвестування, з урахуванням вигід від енергоощадності ⁽⁷⁰⁾. Визначаючи суму операційної допомоги, будь-яку інвестиційну допомогу відповідному підприємству стосовно нової станції необхідно вираховувати з виробничих витрат;

(b) тривалість операційної допомоги обмежено до п'яти років.

Операційна допомога на КВТЕЕ високої енергоефективності

(151) Операційну допомогу на когенераційні станції з високою енергоефективністю можна надавати на основі умов, застосованих до операційної допомоги на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел енергії, як установлено в секції 3.3.2.1, і тільки:

(a) підприємствам, які виробляють електроенергію та тепло для населення, якщо витрати на виробництво такої електроенергії або тепла перевищують його ринкову ціну;

(b) на промислове використання комбінованого виробництва електроенергії та тепла, якщо можна довести, що виробничі витрати на одиницю енергії з використанням такого способу перевищують ринкову ціну однієї одиниці традиційної енергії.

3.5. Допомога на ресурсоефективність, зокрема, допомога на управління відходами

⁽⁷⁰⁾ Концепцію виробничих витрат необхідно розуміти як чистий розмір будь-якої допомоги, але з урахуванням звичайного рівня прибутку.

3.5.1. Ресурсоефективність

(152) Провідна ініціатива «Європа 2020» для «Ресурсоефективної Європи» спрямована на стале зростання, визначаючи та створюючи нові можливості для бізнесу, між іншим, за допомогою нових та інноваційних засобів виробництва, бізнес-моделей і розроблення продуктів. Вона визначає, як можна усунути зв'язок між таким зростанням і використанням ресурсів та його загальним впливом на довкілля.

(153) Неспроможності ринку, як визначено в параграфі (35), мають особливе значення для ресурсоефективності. Крім того, інші політики й інструменти, такі як оподаткування або регулювання, зазвичай не спрямовані на виправлення неспроможностей ринку в такій сфері. У таких випадках, державна допомога може бути необхідною.

(154) Щодо індивідуальних інструментів, державам-членам необхідно продемонструвати кількісно вимірні вигоди в цій сфері політики, зокрема, кількість збережених ресурсів або підвищення ресурсоефективності.

(155) Зважаючи на тісний зв'язок з новітніми та інноваційними засобами виробництва, Комісія нагадує, що інструменти, що сприяють ресурсоефективності, можуть отримувати, у разі виконання відповідних критеріїв, додатковий еко-інноваційний бонус, вказаний у параграфі (78).

3.5.2. Допомога на управління відходами

(156) Зокрема, відповідно до принципу ієрархії відходів (вказаного в параграфі (118)), Сьома Програма дій Союзу з охорони довкілля визначає запобігання, повторне використання та перероблення відходів як один зі своїх головних пріоритетів. Від держав-членів вимагається встановити плани управління відходами ⁽⁷¹⁾ та враховувати цю ієрархію, а також розробити інструменти державної допомоги, узгоджені з виконанням цих планів. Іншою ключовою концепцією, що надихає природоохоронне законодавство Союзу, є принцип «забруднювач платить», описаний в параграфі (44).

(157) Державна допомога на управління відходами, зокрема на види діяльності, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх повторне використання і перероблення, може позитивно сприяти охороні довкілля, за умови, що вона не обходить принципи, вказані в попередньому параграфі. Це включає повторне або оборотне використання води або мінералів, які в іншому разі лишалися би невикористаними, тобто — відходами. Зокрема, враховуючи ПЗП, підприємства, які утворюють відходи, не повинні бути звільненими від витрат на поводження з ними. Більш того, необхідно уникати негативного впливу на нормальне функціонування ринку вторинних матеріалів.

(158) Комісія вважає надання допомоги на управління відходами таким, що слугує меті, що становить спільний інтерес, згідно з вищезазначеними принципами управління відходами у разі виконання таких сукупних вимог:

- (a) інвестицію спрямовано на зменшення відходів, що їх утворюють інші підприємства, і вона не поширюється на відходи, що їх утворює бенефіціар допомоги;
- (b) допомога не звільняє забруднювачів опосередковано від додаткового навантаження, яке покладає на них законодавство Союзу або національне законодавство; таке додаткове навантаження необхідно вважати звичайними витратами підприємства стосовно забруднювачів;
- (c) інвестиція виходить за межі сучасного науково-технічного рівня ⁽⁷²⁾, тобто запобігання, повторного використання, перероблення або відновлення, або використовує традиційні технології в інноваційний спосіб, особливо для переходу до створення економіки замкненого циклу, використовуючи відходи як ресурс;
- (d) в іншому випадку, оброблені матеріали буде утилізовано або оброблено у менш екологічний спосіб;
- (e) інвестиція не лише збільшує попит на матеріали, що підлягають переробленню, без збільшення збирання таких матеріалів.

(159) Допомогу, яку всупереч положенням параграфу (158)(a), спрямовано на управління власними відходами бенефіціара, оцінюють на основі загальних критеріїв секції 3.2, застосованих до допомоги

⁽⁷¹⁾ Директива 2008/98/ЄС, стаття 28.

⁽⁷²⁾ Сучасний науково-технічний рівень означає процес, в якому запобігання, повторне використання, перероблення або відновлення виробничих відходів для виробництва кінцевого продукту є економічно вигідною та звичайною практикою. У відповідних випадках, концепцію «сучасного науково-технічного рівня» необхідно тлумачити з позицій технологій і спільного ринку Союзу.

підприємствам, які відповідають вимогам, суворішим за стандарти Союзу, або підвищують охорону довкілля за відсутності стандартів Союзу відповідно до параграфу (25)(с).

3.6. Допомога на уловлювання та зберігання вуглецю (УЗВ)

(160) Як визнає Директива 2009/31/ЄС ⁽⁷³⁾ («Директива про УЗВ») і Повідомлення Комісії про майбутнє УЗВ в Європі ⁽⁷⁴⁾, УЗВ — це технологія, яка може сприяти пом'якшенню зміни клімату. У переході до повністю низьковуглецевої економіки, технологія УЗВ здатна привести у відповідність попит на викопні види палива та потребу у скороченні викидів парникових газів. У деяких індустріальних секторах, УЗВ може наразі представляти єдину опцію технології, що дозволяє скоротити технологічні викиди в обсязі, необхідному в довгостроковій перспективі. З огляду на те, що вартість уловлювання, транспортування і зберігання є основною перешкодою для широкого застосування УЗВ, надання державної допомоги може сприяти розвитку цієї технології.

(161) З метою заохочення досягнення довгострокових цілей щодо декарбонізації, Комісія вважає, що допомога на УЗВ сприяє спільній цілі охорони довкілля.

(162) Союз взявся до декількох ініціатив, спрямованих на усунення негативних екстерналій. Зокрема, СТКВ Союзу забезпечує інтерналізацію вартості викидів парникових газів, але це ще не може забезпечити досягнення довгострокових цілей Союзу щодо декарбонізації. Відповідно, Комісія вважає, що допомога на УЗВ виправляє остаточну неспроможність ринку, якщо в неї немає доказів того, що такої залишкової неспроможності ринку більше не існує.

(163) Без обмеження, зокрема, підзаконних нормативно-правових актів Союзу в цій сфері, Комісія вважає, що допомога є доцільною, якщо всі інші умови виконано. Як операційна, так і інвестиційна допомога є дозволеною.

(164) Допомогу можна надавати з метою підтримки електростанцій, які використовують викопне паливо або біомасу (у тому числі комбіновані електростанції, що працюють на викопному паливі та біомасі) або інших промислових установок, оснащених пристроями для уловлювання, транспортування і зберігання CO₂, або окремих елементів ланцюга УЗВ. Однак, допомога на підтримку проектів УЗВ не включає допомогу на установки, які викидають CO₂ (промислові установки або електростанції), як такі, але включає допомогу на витрати, пов'язані з проектами УЗВ.

(165) Допомогу обмежено до додаткових витрат на уловлювання, транспортування і зберігання викидів CO₂. Звичайно визнається, що контрфактичний сценарій полягає в тому, що проект не буде реалізовано, оскільки УЗВ буде подібним до додаткової інфраструктури, яка не є необхідною для експлуатації установки. З огляду на контрфактичний сценарій, допустимі витрати визначаються як дефіцит фінансування. Враховуються всі доходи, у тому числі, наприклад, економія витрат завдяки скороченню потреб на квоти СТКВ, фінансування NER300 і фінансування ЄЕПВ ⁽⁷⁵⁾.

(166) Комісія оцінює викривлювальний вплив допомоги на основі критеріїв, встановлених у секції 3.2.6, враховуючи питання домовленостей щодо обміну знаннями, доступності інфраструктури третім сторонам, а також позитивного впливу підтримки окремим елементам ланцюга УЗВ на інші установки, що використовують викопне паливо та належать бенефіціару.

3.7. Допомога у формі зниження ставки або звільнення від екологічних податків, а також у формі скорочення фінансової підтримки на виробництво електроенергії з відновлюваних джерел

3.7.1. Допомога у формі зниження ставки або звільнення від екологічних податків

(167) Екологічні податки накладають, щоб збільшити витрати на діяльність, що шкодить довкіллю, таким чином перешкоджаючи їй та підвищуючи рівень захисту довкілля. В принципі, екологічні податки повинні відбивати загальні витрати для суспільства, а сума податку, сплачена за одиницю викидів, відповідно, повинна бути однаковою для всіх фірм, що генерують викиди. У той час як зниження ставки екологічних податків або звільнення від них може негативно вплинути на досягнення згаданої вище мети ⁽⁷⁶⁾, такий підхід, тим не менш, може бути необхідним, оскільки в протилежному випадку

⁽⁷³⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/31/ЄС від 23 квітня 2009 року про геологічні сховища вуглекислого газу та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 85/337/ЄЕС, директив Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС, 2001/80/ЄС, 2004/35/ЄС, 2006/12/ЄС, 2008/1/ЄС і Регламенту (ЄС) № 1013/2006 (ОВ L 140, 05.06.2009, с. 114).

⁽⁷⁴⁾ COM(2013) 180 остаточна версія 27.03.2013.

⁽⁷⁵⁾ Рішення Комісії 2010/670/ЄС (ОВ L 290, 06.11.2010 с. 39) (фінансування NER300) і Регламент (ЄС) № 2010/1233/ЄС про внесення змін і доповнень до Регламенту (ЄС) № 2009/663/ЄС (ОВ L 346 30.12.2010 с. 5) (фінансування ЄЕПВ).

⁽⁷⁶⁾ У багатьох випадках, зниження ставки податків отримують фірми з найшкідливішою діяльністю, на яку такий податок спрямовано.

бенефіціари можуть опинитися у такому невідгідному конкурентному становищі, що введення насамперед екологічного податку не буде здійсненим.

(168) Справді, надання деяким підприємствам пільгового режиму оподаткування може сприяти загальному підвищенню рівня екологічних податків. Відповідно, зниження ставки екологічних податків або звільнення від них ⁽⁷⁷⁾, включно з відшкодуванням податків, може, принаймні опосередковано, сприяти підвищенню рівня охорони довкілля. Однак, необхідно не підірвати загальну мету екологічного податку, що полягає у перешкоджанні екологічно шкідливої діяльності. Зниження податкових ставок повинно бути необхідним і ґрунтуватися на об'єктивних, прозорих та недискримінаційних критеріях, а відповідні підприємства повинні сприяти підвищенню охорони довкілля. Цього можна досягти шляхом надання компенсації у формі відшкодування податків, коли підприємства не звільняють від податку як такого, але вони отримують фіксовану щорічну компенсацію за очікуване збільшення суми податків, що підлягають сплаті.

(169) Комісія авторизує схеми допомоги на період максимум 10 років, після завершення якого держава-член може повторно нотифікувати такий інструмент допомоги, якщо вона проведе повторне оцінювання доцільності відповідного інструмента.

(170) Комісія вважає, що зниження податкових ставок не підриває загальної мети і сприяє, принаймні опосередковано, підвищенню рівня охорони довкілля, якщо держава-член продемонструє, що: (i) зниження адресно спрямовано на підприємства, які найбільше зазнали впливу вищих ставок податків і (ii) зазвичай, застосовують вищу ставку податку ніж та, що була би без звільнення від податку.

(171) Для цієї цілі, Комісія оцінює інформацію, яку надали держави-члени. Така інформація повинна включати, з одного боку, відповідний сектор (відповідні сектори) чи категорії бенефіціарів, на які поширюється звільнення від податків або зниження податкових ставок, а з іншого — становище основних бенефіціарів у кожному відповідному секторі і те, як оподаткування може сприяти охороні довкілля. Необхідно належним чином описати сектори, звільнені від сплати податку, а також надати перелік найбільших бенефіціарів по кожному сектору (з урахуванням, зокрема, обігу, часток ринку і розміру бази оподаткування).

(172) Після гармонізації екологічних податків Комісія може застосовувати спрощений підхід для оцінювання необхідності і пропорційності допомоги. В контексті Директиви 2003/96/ЄС про податки на енергію ⁽⁷⁸⁾ («ЕТД»), Комісія може застосовувати спрощений підхід до зниження податкових ставок з урахуванням мінімального податкового рівня Союзу. Щодо всіх інших екологічних податків — необхідно провести глибоке оцінювання необхідності і пропорційності допомоги.

Ситуація 1: Гармонізовані екологічні податки

(173) Комісія вважає допомогу у формі зниження податкових ставок необхідною і пропорційною, за умови, що: (i) бенефіціари сплачують податки принаймні на мінімальному податковому рівні Союзу, встановленому відповідною застосовною Директивою; (ii) вибір бенефіціарів базується на об'єктивних і прозорих критеріях; і (iii) допомогу в принципі надають однаково для всіх конкурентів того самого сектора, якщо вони знаходяться в подібній фактичній ситуації.

(174) Держави-члени можуть надавати допомогу у формі зниження податкової ставки або виплати суми фіксованої річної компенсації (відшкодування податків), або як поєднання обох форм. Перевага підходу відшкодування податків в тому, що підприємства залишаються під впливом цінового сигналу, що його подає екологічний податок. Якщо застосовується відшкодування податків, його суму необхідно розраховувати на основі історичних даних, тобто рівня виробництва та споживання або забруднення, що спостерігається щодо підприємства протягом певного базового року. Рівень відшкодування податків не може виходити за межі мінімальної суми податку Союзу для базового року.

(175) Якщо бенефіціари сплачують менше податків, ніж на мінімальному податковому рівні Союзу, встановленому відповідною застосовною Директивою, допомогу оцінюють на основі умов для негармонізованих екологічних податків, як передбачено в параграфах (176)–(178).

Ситуація 2: Негармонізовані екологічні податки і конкретні ситуації гармонізованих податків

(176) Щодо всіх інших негармонізованих екологічних податків і у випадку гармонізованих податків,

⁽⁷⁷⁾ Одним зі способів досягти цього є надання компенсації у формі податкового кредиту, коли підприємства не звільняють від податку, але вони отримують одноразову компенсацію за його сплату.

⁽⁷⁸⁾ Директива 2003/96/ЄС про реструктуризацію рамок Співтовариства щодо оподаткування енергетичних продуктів та електроенергії (ОВ L 283, 31.10.2003 с. 51) встановлює такі мінімальні рівні оподаткування.

нижчих за мінімальні рівні Союзу, зазначені в ЕТД (див. параграф (172)), а також щоб продемонструвати необхідність і пропорційність допомоги — держава-член повинна чітко визначити обсяг зниження податкових ставок. Для зазначеної цілі, держава-член повинна надати інформацію, визначену в параграфі (171). Держави-члени можуть вирішити надати допомогу бенефіціарам допомоги у формі відшкодування податків (вказаного в параграфі (174)). Цей підхід залишає бенефіціарів допомоги під впливом цінового сигналу, що його подаватиме екологічний податок, водночас обмежуючи очікуване збільшення суми податку, що підлягає сплаті.

(177) Комісія вважає допомогу необхідною у разі дотримання таких сукупних вимог:

(a) бенефіціарів обирають на основі об'єктивних та прозорих критеріїв, а допомогу в принципі надають таким саме чином всім конкурентам того самого сектора, якщо вони знаходяться в подібній фактичній ситуації;

(b) екологічний податок без зниження його ставки призводить до істотного збільшення виробничих витрат, що їх розраховують як відсоток від валової доданої вартості щодо кожного сектора або категорії окремих бенефіціарів; та

(c) істотне збільшення виробничих витрат не можна переносити на споживачів без значного скорочення продажів.

(178) Комісія вважає допомогу пропорційною, якщо виконано одну з таких умов:

(a) бенефіціари допомоги сплачують принаймні 20% від національного екологічного податку; або

(b) зниження податкової ставки обумовлюється укладанням договорів між державою-членом та бенефіціарами або асоціаціями бенефіціарів, згідно з якими бенефіціари або асоціації бенефіціарів беруть на себе зобов'язання досягти цілей охорони довкілля з таким самим результатом, якби бенефіціари сплачували щонайменше 20% національного податку, або, в передбачених у параграфі (173) обставинах, якби застосовувались мінімальні податкові рівні Союзу. Такі договори або зобов'язання можуть стосуватися, між іншим, скорочення споживання енергії, скорочення викидів або будь-якого іншого інструмента охорони довкілля. Такі договори повинні відповідати таким сукупним умовам:

(i) про зміст договорів домовляється держава-член; в ньому визначаються цільові показники і графік їх досягнення;

(ii) держава-член забезпечує незалежний ⁽⁷⁹⁾ і своєчасний моніторинг зобов'язань, передбачених договорами; та

(iii) договори підлягають періодичному перегляду з огляду на технологічні та інші розробки і визначають дієві положення щодо санкцій, застосовні у разі невиконання зобов'язань.

(179) У разі накладання «вуглецевого» податку на енергетичні продукти, що їх використовують для виробництва електроенергії, відповідальним за його сплату є постачальник електроенергії. Такий «вуглецевий» податок може бути структурований таким чином, щоб підтримувати та бути безпосередньо зв'язаним з ціною квоти СТКВ Союзу через оподаткування вуглецю. Однак, ціна електроенергії зростає, якщо такі витрати переносяться на споживача електроенергії. У такому разі, ефект від «вуглецевого» податку схожий на ефект від перенесення витрат на квоти СТКВ Союзу і їх включення до ціни електроенергії як непрямих витрат на викиди.

(180) Таким чином, якщо податок, вказаний у параграфі (179), структуровано таким чином, що він безпосередньо зв'язаний з ціною квоти СТКВ Союзу та спрямований на збільшення ціни квоти, можна розглядати компенсацію таких вищих непрямих витрат. Комісія вважає інструмент сумісним із внутрішнім ринком тільки в разі дотримання таких сукупних вимог:

(a) допомогу надають лише секторам і підсекторам, наведеним у додатку II до Настанов щодо державної допомоги СТКВ ⁽⁸⁰⁾, щоб компенсувати додаткові непрямі витрати, що їх спричиняє податок;

(b) інтенсивність допомоги та максимальну інтенсивність допомоги визначено в параграфах 27–30 Настанов щодо державної допомоги СТКВ. Форвардну ціну квоти СТКВ можна замінити національним податковим рівнем; і

(c) допомогу надають як одноразову суму, яку можна виплатити бенефіціару в той рік, протягом якого було понесено витрати, або в наступному році. Якщо допомогу виплачують в рік, протягом якого

⁽⁷⁹⁾ Для цих цілей, питання щодо суб'єкта моніторингу — державного чи приватного органу — не є релевантним.

⁽⁸⁰⁾ ОВ С 158, 05.06.2012, с. 4.

було понесено витрати, необхідно запровадити механізм моніторингу *ex post*, щоб забезпечити повернення будь-якої надмірно виплаченої суми допомоги до 1 липня наступного року.

3.7.2. Допомога у формі скорочення фінансування підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел ⁽⁸¹⁾

(181) Фінансування підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел через податки і збори як таке не орієнтовано на негативні екстерналії і тому не чинить безпосереднього екологічного впливу. Таким чином, згадані податки і збори принципово відрізняються від непрямих податків на електроенергію, зазначених у параграфі (167), навіть якщо вони також можуть призводити до підвищення цін на електроенергію. Зростання витрат на електроенергію може бути безпосереднім, через спеціальний платіж, що його стягують зі споживачів електроенергії додатково до її ціни, або опосередкованим, через додаткові витрати, що їх несуть постачальники електроенергії у зв'язку із зобов'язанням купувати відновлювану енергію, які потім переносяться на їхніх клієнтів, споживачів електроенергії. Типовим прикладом може бути обов'язкова закупівля постачальниками електроенергії певного відсотку енергії з відновлюваних джерел з використанням зелених сертифікатів, за які постачальник не отримує компенсацію.

(182) В принципі, мірою, якою зі споживачів електроенергії стягують витрати на фінансування підтримки виробництва відновлюваної енергії, їх необхідно стягувати у недискримінаційний для споживачів енергії спосіб. Однак, деякі цільові скорочення таких витрат можуть бути необхідними для забезпечення достатньої бази фінансування на підтримку виробництва енергії з відновлюваних джерел і, отже, досягнення цільових показників виробництва відновлюваної енергії, встановлених на рівні ЄС ⁽⁸²⁾. З одного боку, щоб уникнути значно не вигідного конкурентного становища підприємств, що зазнають особливого впливу від фінансування підтримки виробництва відновлюваної енергії, держави-члени можуть бажати надати часткову компенсацію за такі додаткові витрати. Без такої компенсації фінансування підтримки виробництва відновлюваної енергії може бути нежиттєздатним, а громадське визнання створення амбітних інструментів підтримки виробництва відновлюваної енергії — обмеженим. З іншого боку, якщо така компенсація буде занадто високою або її надаватимуть занадто великій кількості споживачів електроенергії, загальне фінансування підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел може опинитися під загрозою, так саме, як і можуть виникнути труднощі з громадським схваленням підтримки виробництва відновлюваної енергії, а викривлення конкуренції та торгівлі можуть бути особливо сильними.

(183) Оцінюючи державну допомогу для компенсації фінансування підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел, Комісія застосовує лише умови, викладені в цій секції, а також в секції 3.2.7.

(184) Щоб гарантувати, що допомога слугує сприянню фінансуванню підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел, держави-члени повинні продемонструвати, що додаткові витрати, відображені в підвищенні цін на електроенергію, які сплачують бенефіціари, є виключно результатом підтримки виробництва такої енергії. Додаткові витрати не можуть перевищувати фінансування підтримки енергії з відновлюваних джерел ⁽⁸³⁾.

(185) Допомогу необхідно обмежувати до секторів, конкурентноздатність яких піддається ризику виникнення витрат, пов'язаних з фінансуванням підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел внаслідок їх електроємності та незахищеності від впливу міжнародної торгівлі. Відповідно, допомогу можна надавати лише тим підприємствам, які належать до секторів, перелічених у додатку 3 ⁽⁸⁴⁾. Цей

⁽⁸¹⁾ Законодавство, що регулює внутрішній ринок (Директива 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії і скасування Директиви 2003/54/ЄС (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 55), Регламент (ЄС) № 714/2009 від 13 липня 2009 року про умови доступу до мережі для транскордонних перетоків електроенергії і скасування Регламенту (ЄС) № 1228/2003 (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 15), а також усі подальші мережеві кодекси і настанови), не надає права перехресного субсидування споживачів у межах тарифних режимів.

⁽⁸²⁾ Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/28/ЄС про заохочення використання енергії з відновлюваних джерел встановлює зобов'язальні цільові показники відновлюваної енергетики для всіх держав-членів. До того, Директива Європейського Парламенту і Ради 2001/77/ЄС від 27 вересня 2001 року про сприяння виробництву електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, на внутрішньому ринку електроенергії вже встановила цільові показники відновлюваної електроенергетики, що їх держави-члени повинні були прагнути досягти.

⁽⁸³⁾ Найбільш безпосередній спосіб продемонструвати причинно-наслідковий зв'язок — шляхом покликання на податки або збори додатково до ціни електроенергії, призначені для фінансування виробництва енергії з відновлюваних джерел. Опосередкованим способом продемонструвати додаткові витрати буде розрахування впливу вищих чистих витрат, що їх понесли постачальники електроенергії у зв'язку із зеленими сертифікатами, а також розрахування впливу на вартість електроенергії, припускаючи, що постачальник переносить вищі чисті витрати (на інших).

⁽⁸⁴⁾ Комісія вважає, що такі ризики існують для секторів, в яких інтенсивність торгівлі на рівні ЄС становить 10%, а електроємність сектору на рівні ЄС сягає 10%. Крім того, подібний ризик існує в секторах з нижчою незахищеністю від впливу

перелік необхідно використовувати винятково з метою встановлення допустимості цієї конкретної форми компенсації.

(186) Крім того, щоб урахувати той факт, що деякі сектори можуть бути неоднорідними щодо електроємності, держави-члени можуть включити підприємство у свою національну схему, що дозволяє скорочення витрат, пов'язаних із підтримкою відновлюваної енергетики, якщо електроємність підприємства становить щонайменше 20% ⁽⁸⁵⁾ і воно належить до сектора з інтенсивністю торгівлі не менш 4% на рівні Союзу, навіть якщо воно не належить до сектора з переліку додатка 3 ⁽⁸⁶⁾. Щоб розрахувати електроємність підприємства використовують показники ефективності стандартного споживання електроенергії у відповідній галузі, якщо такі є.

(187) У межах допустимого сектора держави-члени повинні забезпечувати, щоб бенефіціари робили свій вибір на основі об'єктивних, недискримінаційних та прозорих критеріїв, а допомогу в принципі надавали таким саме чином для всіх конкурентів того самого сектора, якщо вони знаходяться в подібній фактичній ситуації.

(188) Комісія вважає допомогу пропорційною, якщо принаймні на 15% додаткових витрат, понесених бенефіціарами допомоги, не було надано ніяких знижок.

(189) Однак, з огляду на значне підвищення надбавок на енергію з відновлюваних джерел в останні роки, самостійне покриття 15% повної надбавки на енергію з відновлюваних джерел може виходити за межі того, що можуть витримати підприємства, які зазнають особливого впливу від такого навантаження. Тому, за потреби, держави-члени мають можливість ще більше обмежити обсяг витрат, спричинених фінансуванням допомоги на виробництво відновлюваної енергії, що підлягає виплаті на рівні підприємств, до 4% від валової доданої вартості ⁽⁸⁷⁾ відповідного підприємства. Щодо підприємств з електроємністю не менш 20% — держави-члени можуть обмежити загальну суму, що підлягає виплаті, до 0,5% від валової доданої вартості відповідного підприємства.

(190) Якщо держави-члени вирішили ухвалити обмеження на рівні 4% і 0,5% валової доданої вартості відповідно, ці обмеження необхідно застосовувати для всіх допустимих підприємств.

(191) Держави-члени можуть вживати заходів для забезпечення того, щоб усі пов'язані витрати на оплату праці було включено до даних щодо валової доданої вартості, що їх використовують для цілей цієї секції.

(192) Держави-члени можуть надавати допомогу у формі зниження податків та зборів або як фіксовану суму щорічної компенсації (відшкодування податків) або шляхом поєднання цих двох форм ⁽⁸⁸⁾. У разі надання допомоги у формі зниження податків та зборів, необхідно запровадити механізм моніторингу *ex post* щоб забезпечити повернення будь-якої надмірної виплати допомоги до 1 липня наступного року. У разі надання допомоги у формі фіксованої суми щорічної компенсації, її необхідно розраховувати на основі історичних даних, тобто спостережуваних рівнів споживання електроенергії та валової доданої вартості у відповідному базовому році. Сума компенсації повинна не перевищувати обсяг допомоги, яку б отримало підприємство протягом базового року, з застосуванням параметрів, зазначених в цій секції.

3.7.3. Перехідні правила стосовно допомоги, яку надають щоб зменшити навантаження, пов'язане з фінансуванням підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел

(193) Держави-члени повинні застосовувати критерії допустимості і пропорційності, викладені в секції 3.7.2, щонайпізніше до 1 січня 2019 року. Допомога, надана на період до зазначеної дати, вважається сумісною, якщо вона відповідає таким самим критеріям.

(194) Крім того, Комісія вважає, що всю допомогу, надану щоб зменшити навантаження, пов'язане з

торгівлі, але не менш 4%, і набагато вищою електроємністю, не менш 20%, або в економічно подібних секторах (наприклад, внаслідок заміності). Такий ризик існує однаковою мірою в секторах із дещо нижчою електроємністю, але не менш 7%, і дуже високою незахищеністю від впливу торгівлі, не менш 80%. Виходячи з цього, було підготовлено перелік допустимих секторів. Зрештою, наступні сектори було включено через їх економічну подібність до наведених секторів, а також тому, що вироблені згаданими секторами продукти є заміними (лиття сталі, легких металів і кольорових металів внаслідок заміності з виливанням чавуну; відновлення відсортованих матеріалів внаслідок заміності з основними продуктами, включеними до переліку).

⁽⁸⁵⁾ Детальний опис способу розрахунку електроємності підприємства наведено в додатку 4.

⁽⁸⁶⁾ Це випробування можна застосовувати також і до підприємств зі сфери послуг.

⁽⁸⁷⁾ Деталі щодо способу розрахунку валової додаткової вартості підприємства наведено у додатку 4.

⁽⁸⁸⁾ Перевага використання фіксованих щорічних компенсацій (відшкодування податків) полягає в тому, що для звільнених фірм так само збільшується гранична вартість електроенергії (тобто так само збільшується вартість електроенергії за кожен додатковий спожитий МВт), обмежуючи потенційні викривлення конкуренції в межах сектора.

фінансуванням підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, на роки, що передують 2019 року, можна визнати сумісною з внутрішнім ринку тією мірою, якою вона відповідає коригувальному плану.

(195) Щоб попередити раптове порушення роботи окремого підприємства, такий коригувальний план повинен передбачати поступову адаптацію до рівнів допомоги в результаті застосування критеріїв допустимості і пропорційності, викладених в секції 3.7.2.

(196) Тією мірою, якою допомогу було надано на період до дати початку застосування цих Настанов, такий план також повинен передбачати поступове застосування критеріїв протягом такого періоду.

(197) Якщо допомогу у формі зменшення навантаження, пов'язаного з фінансуванням підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, або звільнення від нього, було надано до дати початку застосування цих Настанов підприємствам, що не відповідають критеріям, зазначеним у секції 3.7.2, таку допомогу можна визнати сумісною, якщо коригувальний план передбачає самостійне покриття мінімум 20% додаткових витрат на надбавку (без зменшення), яке підлягає поступовому введенню, але не пізніше 1 січня 2019 року.

(198) Коригувальний план повинен враховувати всі відповідні економічні чинники, зв'язані з політикою в сфері енергії з відновлюваних джерел.

(199) Коригувальний план ухвалює Комісія.

(200) Коригувальний план необхідно нотифікувати Комісії щонайпізніше через 12 місяців після дати початку застосування цих Настанов.

3.8. Допомога на енергетичну інфраструктуру

(201) Сучасна енергетична інфраструктура має критичне значення для інтегрованого енергетичного ринку, який відіграє ключову роль в забезпеченні енергетичної безпеки в Союзі, та для того, щоб Союз мав можливість виконати свої ширші цілі у сфері клімату та енергетики. Комісія оцінила загальну потребу інвестицій в енергетичні інфраструктури європейського значення протягом періоду до 2020 року приблизно у 200 млрд. євро⁽⁸⁹⁾. Така оцінка базувалась на оцінці інфраструктури, необхідної для того, щоб Союз мав можливість досягти найважливіших цілей політики: завершення формування внутрішнього енергетичного ринку, забезпечення безпеки постачання й уможливлення інтеграції відновлюваних джерел енергії. Якщо оператори ринку не можуть забезпечити наявність необхідної інфраструктури, державна допомога може бути необхідною, щоб подолати неспроможності ринку і забезпечити задоволення значних потреб Союзу в інфраструктурі. Це особливо стосується інфраструктурних проєктів, які мають транскордонне значення або які сприяють регіональному згуртуванню. Допомога на енергетичну інфраструктуру повинна в принципі бути інвестиційною допомогою, включно з модернізацією та вдосконаленням такої інфраструктури.

3.8.1. Мета, що становить спільний інтерес

(202) Енергетична інфраструктура є передумовою функціонування енергетичного ринку. Тому, допомога на енергетичну інфраструктуру зміцнює внутрішній енергетичний ринок. Вона покращує стабільність системи, виробництво електроенергії в достатніх обсягах, інтеграцію різних джерел енергії й енергопостачання в слабозрозумітих мережах. У зв'язку з цим, Комісія вважає, що допомога на енергетичну інфраструктуру корисна внутрішньому ринку і, таким чином, сприяє меті, що становить спільний інтерес.

3.8.2. Необхідність державного втручання

(203) Для інвестицій в енергетичну інфраструктуру часто є характерними неспроможності ринку. Неспроможність ринку, що може виникнути у сфері енергетичної інфраструктури, пов'язана з проблемами координації. Розбіжність інтересів інвесторів, невизначеність щодо результатів співпраці та мережевих ефектів може перешкоджати розробленню проєкту або його дієвому плануванню. Водночас, енергетична інфраструктура може утворювати істотні позитивні екстерналії, внаслідок яких витрати і вигоди від інфраструктури можуть бути асиметричними для різних учасників ринку і різних держав-членів.

(204) Для виправлення неспроможностей ринку, вказаних у параграфі (203), енергетична інфраструктура, зазвичай, підпадає під регулювання тарифів та доступу, а також під виконання вимог

⁽⁸⁹⁾ Робочий документ для персоналу Комісії, Інвестиційні потреби та вимоги до фінансування енергетичної інфраструктури, 06.06.2011, SEC(2011)755, с. 2.

щодо розмежування, відповідно до законодавства, що регулює внутрішній ринок енергії ⁽⁹⁰⁾.

(205) З точки зору фінансування, надання державної допомоги — це спосіб подолати неспроможність ринку у спосіб, інший ніж за допомогою обов'язкових тарифів для користувачів. Тому, щоб продемонструвати необхідність державної допомоги у сфері енергетичної інфраструктури, застосовують принципи, описані в параграфах (206) і (207).

(206) Комісія вважає, що для проектів, що становлять спільний інтерес, як визначено в Регламенті (ЄС) № 347/2013 ⁽⁹¹⁾, розумних електросистем й інфраструктурних інвестицій у підтримуваних регіонах неспроможності ринку стосовно позитивних екстерналій та проблем координації є такими, що фінансування за допомогою тарифів може бути недостатньо, у зв'язку з чим може бути надано державну допомогу.

(207) Щодо проектів, які стосуються енергетичної інфраструктури, що підпадають під параграф (206) і що їх частково або повністю звільнено від положень законодавства щодо внутрішнього енергетичного ринку, а також проектів, які не підпадають під параграф (206) — Комісія оцінює потребу в державній допомозі у кожному конкретному випадку. У ході свого оцінювання, Комісія розглядає такі чинники: (i) якою мірою неспроможність ринку призводить до недостатнього забезпечення необхідною інфраструктурою; (ii) якою мірою інфраструктура відкрита для доступу третіх сторін і підлягає тарифному регулюванню; (iii) якою мірою проект сприяє безпеці енергопостачання Союзу.

(208) Щодо проектів, які стосуються нафтової інфраструктури — Комісія вважає, що немає потреби в державній допомозі. Однак, у виключних обставинах держави-члени можуть надавати державну допомогу за умов належного обґрунтування.

3.8.3. Доцільність

(209) Комісія вважає тарифи ⁽⁹²⁾ доцільним основним засобом фінансування енергетичної інфраструктури. Однак, що стосується проектів, які становлять спільний інтерес, розумних електросистем й інвестицій в інфраструктуру в підтримуваних регіонах — державну допомогу можна розглядати як доцільний інструмент для часткового або повного фінансування такої інфраструктури. У таких випадках неспроможності ринку часто заважають повноцінній реалізації принципу «користувач платить», на якому засновано тарифне регулювання, наприклад через те, що підвищення тарифів для фінансування інвестицій в нову інфраструктуру буде настільки істотним, що перешкоджатиме інвестиціям або використанню інфраструктури потенційними клієнтами.

3.8.4. Ефект стимулювання

(210) Ефект стимулювання допомоги оцінюють на основі умов, викладених у секції 3.2.4.

3.8.5. Пропорційність

(211) Суму допомоги необхідно обмежити до мінімуму, необхідного, щоб досягти поставлених цілей у сфері інфраструктури. Стосовно допомоги на інфраструктуру, контрфактичним сценарієм вважається ситуація, в якій проект не реалізовано. Таким чином, дефіцит фінансування становить допустимі витрати.

(212) Інструменти допомоги на підтримку інфраструктури повинні не перевищувати інтенсивність допомоги 100% допустимих витрат.

(213) Комісія вимагає від держав-членів чітко і роздільно ідентифікувати будь-який інший інструмент допомоги, який може вплинути на інструменти допомоги на інфраструктуру.

3.8.6. Уникнення надмірних негативних наслідків для конкуренції та торгівлі

(214) Зважаючи на чинні вимоги законодавства у сфері регулювання внутрішнього енергетичного

⁽⁹⁰⁾ Регулювання внутрішнього ринку в галузі енергетики включає, зокрема, Директиву 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 55); Директиву 2009/73/ЄС від 13 липня 2009 року про спільні правила внутрішнього ринку природного газу (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 94); Регламент (ЄС) № 713/2009 від 13 липня 2009 року про заснування Агентства з питань співробітництва регуляторних органів у сфері енергетики; Регламент (ЄС) № 714/2009 від 13 липня 2009 року про умови доступу до мережі для транскордонних перетоків електроенергії (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 15); і Регламент (ЄС) № 715/2009 від 13 липня 2009 року про умови доступу до газотранспортних мереж (ОВ L 211, 14.08.2009, с. 36).

⁽⁹¹⁾ Регламент (ЄС) № 347/2013 про Настанови щодо транс-європейської енергетичної інфраструктури.

⁽⁹²⁾ В регулятивних рамках, закріплених у директивах Комісії 2009/72/ЄС і 2009/73/ЄС, наведено обґрунтування і принципи, які лежать в основі регулювання тарифів на доступ та використання, що їх застосовують оператори транспортних та розподільних систем для фінансування інвестицій і технічного обслуговування такої інфраструктури.

ринку, спрямовані на посилення конкуренції, Комісія вважає, що допомога на енергетичну інфраструктуру, яка підпадає під регулювання внутрішнього ринку, не має надмірних викривлювальних наслідків.

(215) Що стосується інфраструктури, що її частково або повністю звільнено від положень законодавства щодо внутрішнього енергетичного ринку або на яку таке законодавство не поширюється, а також підземних газосховищ — Комісія оцінює потенційні викривлення конкуренції в кожному окремому випадку, враховуючи, зокрема, ступінь доступу третіх сторін до інфраструктури, на яку надають допомогу, доступ до альтернативної інфраструктури та ринкову частку бенефіціара.

3.9. Допомога на виробництво енергії в достатніх обсягах

(216) У зв'язку зі зростанням частки відновлюваних джерел енергії, виробництво електроенергії в багатьох державах-членах переходить від системи відносно стабільного та безперервного постачання до системи з більшою кількістю перемінних джерел енергії та меншими масштабами постачань. Цей перехід тягне за собою нові виклики для забезпечення виробництва енергії в достатніх обсягах.

(217) Крім того, неспроможності ринку та державного регулювання можуть призвести до недостатнього інвестування в генерувальні потужності, наприклад, в ситуації, коли на оптові ціни встановлено верхнє обмеження і ринки електроенергії не забезпечують достатніх стимулів для інвестування.

(218) У результаті, деякі держави-члени розглядають введення інструментів щоб забезпечити генерацію енергії в достатніх обсягах, зазвичай, надаючи підтримку виробникам уже за саму наявність генерувальних потужностей⁽⁹³⁾.

3.9.1. Мета, що становить спільний інтерес

(219) Інструменти для забезпечення генерації енергії в достатніх обсягах можуть бути розроблені різним чином, у формі інвестицій і операційної допомоги (в принципі винагороджуючи лише наявність зобов'язання постачати електроенергію), і мати різні цілі. Вони можуть, наприклад, бути спрямованими на вирішення короткострокових проблем, обумовлених браком гнучких генерувальних потужностей, необхідних щоб упоратися з різкими коливаннями перемінного виробництва електроенергії від енергії вітру і сонця, або визначати цільовий показник виробництва енергії в достатніх обсягах, що його держава-член може бажати забезпечити незалежно від короткострокових міркувань.

(220) Допомога на виробництво енергії в достатніх обсягах може суперечити цілям поступової відмови від екологічно шкідливих субсидій, в тому числі на вихідні види палива. Тому держави-члени повинні в основному розглядати альтернативні шляхи досягнення виробництва енергії в достатніх обсягах, які не матимуть негативного впливу на ціль поступової відмови від екологічно або економічно шкідливих субсидій, такі як сприяння управлінню енергоспоживанням на стороні споживача і збільшення пропускну здатності міжсистемного з'єднання.

(221) Необхідно чітко визначити точну мету такого інструмента, вказавши, де і коли очікуються проблеми з генерацією енергії в достатніх обсягах. Ідентифікація проблеми виробництва енергії в достатніх обсягах повинна бути узгоджена з аналізом виробництва енергії в достатніх обсягах, що його регулярно проводить Європейська мережа операторів систем передавання електроенергії згідно з законодавством щодо внутрішнього енергетичного ринку⁽⁹⁴⁾.

3.9.2. Необхідність державного втручання

(222) Необхідно належним чином проаналізувати та кількісно виразити характер та причини проблеми з виробництвом енергії в достатніх обсягах, і, відповідно, потребу в державній допомозі щоб забезпечити виробництво енергії в достатніх обсягах, наприклад, з огляду на брак потужностей для задоволення пікового або сезонного навантаження або пікового попиту, якщо короткостроковий оптовий ринок не може задовольнити попит та пропозицію. Необхідно описати одиницю кількісного вимірювання і забезпечити метод розрахування.

⁽⁹³⁾ Комісія зосередилась саме на питанні виробництва енергії в достатніх обсягах у своєму Повідомленні «Досягнення внутрішнього ринку електроенергії та максимальне використання публічного втручання» від 5 листопада 2013 року (C(2013) 7243 остаточна версія), а також у пов'язаному з ним робочому документі для персоналу «Виробництво енергії в достатніх обсягах на внутрішньому ринку електроенергії — керівні принципи публічного втручання» (SWD(2013) 438 остаточна версія) від 5 листопада 2013 року.

⁽⁹⁴⁾ Регламент (ЄС) № 714/2009 від 13 липня 2009 року про умови доступу до мережі для транскордонних перетоків електроенергії, зокрема стаття 8 про завдання ENTSO стосовно електроенергії (ОВ L 211 14.08.2009, с. 15). Зокрема, методика, розроблена Європейською асоціацією операторів систем передавання електроенергії (ENTSO-E), може бути корисною для оцінювання нею питання, чи є виробництво енергії на рівні ЄС достатнім.

(223) Держави-члени повинні чітко продемонструвати причини, через які від ринку не можна очікувати забезпечення адекватного виробництва енергії за відсутності втручання, враховуючи поточні ринкові зміни та технічний прогрес ⁽⁹⁵⁾.

(224) У своїй оцінці Комісія враховує, серед іншого та мірою необхідності, такі елементи, які повинна забезпечити держава-член:

- (a) оцінку впливу перемінної генерації енергії, в тому числі із сусідніх систем;
- (b) оцінку впливу участі ринку на стороні споживача, в тому числі опис інструментів для заохочення управління енергоспоживанням на стороні споживача ⁽⁹⁶⁾;
- (c) оцінку фактичного або потенційного існування міжсистемних з'єднань, у тому числі опис проектів як на стадії будівництва, так і запланованих;
- (d) оцінку будь-якого іншого елемента, що може спричинити або загострити проблему виробництва енергії в достатніх обсягах, таку як неспроможності ринку або державного регулювання, в тому числі, наприклад, верхнє обмеження оптових цін.

3.9.3. Доцільність

(225) Допомогу необхідно надавати за послугу саме готовності генерувальних потужностей до використання, тобто коли виробник зобов'язується бути готовим постачати електроенергію і отримує за це відповідну компенсацію, наприклад, у формі винагороди за МВт готових потужностей. Допомога повинна не передбачати ніякої винагороди за продаж електроенергії, тобто винагороди за кожен проданий МВт-год.

(226) Інструмент повинен бути відкритим і забезпечувати належні стимули як для існуючих, так і для майбутніх виробників, а також операторів, які використовують замінні технології, такі як регулювання на стороні попиту або рішення щодо зберігання. Тому, допомогу необхідно надавати через механізм, який дозволяє потенційно різний час підготування, який відповідає часу, необхідному новим виробникам, які використовують відмінні технології, щоб зробити нові інвестиції. В інструменті необхідно також враховувати ступінь, в якому пропускна здатність міжсистемного з'єднання може вирішити будь-яку можливу проблему генерації енергії в достатніх обсягах.

3.9.4. Ефект стимулювання

(227) Ефект стимулювання допомоги оцінюють на основі умов, викладених у секції 3.2.4 цих Настанов.

3.9.5. Пропорційність

(228) Загальну суму допомоги необхідно розраховувати таким чином, щоб бенефіціари отримували таку норму прибутку, яку можна вважати розумною.

(229) Процедура конкурсних торгів на підставі чітких, прозорих та недискримінаційних критеріїв, фактично спрямована на визначену мету, вважається такою, що забезпечує розумні норми прибутку за звичайних умов.

(230) Інструмент повинен мати вбудовані механізми, щоб забезпечити неможливість неочікуваних прибутків.

(231) Структура інструмента повинна забезпечувати автоматичне прямування сплаченої за доступність використання ціни до нуля, якщо очікується, що рівень постаченої генерувальної потужності буде достатнім для задоволення рівня попиту на таку потужність.

3.9.6. Уникнення надмірних негативних наслідків для конкуренції та торгівлі

(232) Інструмент повинен бути розроблений таким чином, щоб забезпечити можливість включення до нього будь-якої потужності, яка може результативно сприяти вирішенню проблеми генерації енергії в достатніх обсягах, зокрема, враховуючи такі чинники:

- (a) участь виробників, які використовують відмінні технології, і операторів, що пропонують інструменти з рівноцінними технічними характеристиками, наприклад, управління енергоспоживанням на стороні споживача, міжсистемні з'єднання і зберігання. Без обмеження параграфу (228), обмеження

⁽⁹⁵⁾ Такі зміни та прогрес можуть включати, наприклад, розвиток взаємодії ринків, внутрішньодобових ринків, ринків балансування, ринків допоміжних послуг і зберігання електроенергії.

⁽⁹⁶⁾ Комісія також враховує плани, пов'язані з запровадженням розумних лічильників відповідно до додатка I до Директиви 2009/72/ЄС, а також з вимогами Директиви про енергоефективність.

участі може бути виправдано лише недостатніми технічними результатами, необхідними для вирішення проблеми виробництва енергії в достатніх обсягах. Крім того, інструмент забезпечення генерації енергії в достатніх обсягах повинен бути відкритим для потенційної агрегації як попиту, так і пропозиції;

(b) участь операторів з інших держав-членів, коли така участь є фізично можливою, особливо в регіональному контексті, тобто коли потужність можна фізично надати державі-члену, яка запроваджує такий інструмент, а також коли можна забезпечити виконання зобов'язань, що містяться в такому інструменті⁽⁹⁷⁾;

(c) участь достатньої кількості виробників для створення конкурентної ціни потужності;

(d) уникнення негативних наслідків для внутрішнього ринку, наприклад, таких, що виникають через експортні обмеження, верхні обмеження оптових цін, обмеження на конкурсні торги або інші інструменти, що підривають взаємодію ринків, у тому числі внутрішньодобових ринків і ринків балансування.

(233) Інструмент повинен:

(a) не зменшувати стимули до інвестування в пропускну здатність міжсистемного з'єднання;

(b) не перешкоджати взаємодії ринків, у тому числі ринків балансування;

(c) не перешкоджати інвестиційним рішенням щодо виробництва енергії, які передували інструменту, або рішенням операторів щодо ринку балансування або допоміжних послуг;

(d) не посилювати надмірно панівне становище на ринку;

(e) надавати перевагу низьковуглецевим виробникам якщо техніко-економічні параметри є рівноцінними.

3.10. Допомога у формі схем торгівлі квотами на викиди

(234) Схеми торгівлі квотами на викиди можуть бути спрямовані на скорочення викидів забрудників, наприклад викидів NO_x⁽⁹⁸⁾. Вони можуть включати державну допомогу, особливо коли держави-члени надають дозволи та квоти нижче їх ринкової вартості. Якщо загальна кількість дозволів, що їх надала держава-член, нижча за загальні очікувані потреби підприємств, вплив на рівень охорони довкілля буде загалом позитивним. На рівні кожного окремого підприємства, якщо надані квоти не покривають всю сукупність очікуваних потреб підприємства, воно повинно або зменшити забруднення, яке вони спричиняють, сприяючи таким чином підвищенню рівня охорони довкілля, або купити додаткові квоти, сплачуючи таким чином компенсацію за своє забруднення.

(235) Схеми торгівлі квотами на викиди можна вважати сумісними з внутрішнім ринком у разі виконання таких сукупних вимог:

(a) схеми торгівлі квотами на викиди повинні бути запроваджені таким чином, щоб досягти цілей охорони довкілля, які виходять за рамки цілей, що їх необхідно досягнути на основі стандартів ЄС, які є обов'язковими для відповідних підприємств;

(b) розподілення необхідно проводити у прозорий спосіб, на основі об'єктивних критеріїв і джерел даних найвищої доступної якості, а загальна кількість квот, наданих кожному підприємству за ціною, нижчою за їхню ринкову вартість, повинна не перевищувати очікувані потреби, розраховані для ситуації без схеми торгівлі квотами;

(c) методика розподілення повинна не надавати переваги окремим підприємствам або секторам, за винятком, якщо це виправдано екологічною логікою самої схеми, або якщо такі правила необхідні для узгодженості з іншими екологічними політиками;

(d) новим учасникам ринку в принципі не надають дозволи або квоти на вигідніших умовах, ніж існуючим підприємствам, що працюють на тих самих ринках. Розподілення існуючим установкам дозволів чи квот у більших обсягах, ніж новим учасникам ринку повинно не призводити до створення необґрунтованих бар'єрів для входження на ринок.

(236) Комісія оцінює необхідність і пропорційність державної допомоги, яка входить до схеми торгівлі квотами на викиди, відповідно до наступних критеріїв:

(a) вибір бенефіціарів повинен ґрунтуватися на об'єктивних та прозорих критеріях, а допомогу

⁽⁹⁷⁾ Схеми необхідно адаптувати на випадок ухвалення спільних механізмів сприяння транскордонній участі в таких схемах.

⁽⁹⁸⁾ Справа C-279/08 P, *Commission vs the Netherlands* [2011] ECR I-7671.

необхідно надавати в принципі таким самим чином для всіх конкурентів того самого сектора, якщо вони знаходяться в подібній фактичній ситуації;

(b) проведення повного аукціону повинно призвести до істотного збільшення виробничих витрат для кожного сектора або категорії окремих бенефіціарів;

(c) істотно збільшені виробничі витрати не можуть бути перенесені на споживачів без того, щоб спричинити значні скорочення продажів. Цей аналіз можна проводити на основі, серед інших чинників, оцінок еластичності ціни продукту у відповідному секторі. Щоб оцінити, чи збільшені витрати, спричинені схемами торгівлі квотами на викиди, неможливо перенести на споживачів, можна використовувати оцінки втраченого збуту, а також їх вплив на прибутковість компанії;

(d) окремі підприємства в секторі не повинні мати можливості скорочувати рівні викидів, щоб зробити ціну сертифікатів прийнятною. Той факт, що споживання неможливо скоротити можна продемонструвати, вказавши рівні викидів, яких можна досягнути, використовуючи технологію, яка гарантує найкращий результат в Європейському економічному просторі («ЄЕП»), і використавши їх як еталон. Будь-якому підприємству, яке застосовує технологію, яка гарантує найкращий результат, щонайбільше може бути виділена квота, яка відповідає збільшенню виробничих витрат, спричинених схемою торгівлі квотами на викиди, за якою використовуються технологія, яка гарантує найкращий результат, і які не можна переносити на споживачів. Будь-якому підприємству з гіршими екологічними показниками виділяється менша квота, пропорційно до його екологічних показників.

3.11. Допомога на переміщення підприємств

(237) Метою інвестиційної допомоги на переміщення підприємств є створення індивідуальних стимулів для зниження негативних екстерналій шляхом переміщення підприємств, які є джерелом серйозного забруднення, до місцевостей, в яких таке забруднення матиме менш руйнівний вплив, що скоротить зовнішні витрати. Таким чином, допомога може бути виправданою, якщо причиною переміщення є охорона довкілля, але необхідно запобігати наданню допомоги на переміщення для будь-яких інших цілей.

(238) Інвестиційна допомога на переміщення підприємств на нові майданчики з міркувань охорони довкілля вважається сумісною з внутрішнім ринком, якщо виконано умови, встановлені в секціях 3.2.4 і 3.2.7, а також такі сукупні вимоги:

(a) зміна місця повинна відбуватися з міркувань охорони довкілля або попереджувальних заходів, на виконання адміністративного або судового рішення компетентного органу публічної влади, або бути узгоджена між підприємством та компетентним органом публічної влади;

(b) підприємство повинно дотримуватися найсуворіших стандартів охорони довкілля, застосованих в його новому регіоні розташування.

(239) Бенефіціаром може бути:

(a) підприємство з осідком на міській території або на спеціальній заповідній території, визначеній відповідно до Директиви 92/43/ЄЕС⁽⁹⁹⁾, яке законно провадить (тобто відповідає всім законним вимогам, у тому числі всім застосовним до неї стандартам охорони довкілля) діяльність, що утворює серйозне забруднення, і яке через місце свого розташування повинно перенести свій осідок на більш придатну територію; або

(b) організація або установка, на яку поширюється сфера застосування Директиви 2012/18/ЄС⁽¹⁰⁰⁾ («Директива Seveso III»).

(240) Для визначення суми допустимих витрат у разі допомоги на переміщення Комісія враховує, зокрема:

(a) такі вигоди:

- (i) дохід від продажу або оренди покинутих виробничих потужностей або земельних ділянок;
- (ii) компенсація, виплачена за експропріацію;

⁽⁹⁹⁾ Директива 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 року про збереження природних оселищ та дикої фауни і флори (ОВ L 206 22.07.1992, с. 7); Директива з останніми змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2013/17/ЄС (ОВ L 158, 10.06.2013, с. 193).

⁽¹⁰⁰⁾ Директива 2012/18/ЄС від 4 липня 2012 року про контроль безпеки значних аварій, пов'язаних із небезпечними речовинами, внесення змін і доповнень і подальше скасування Директиви Ради 96/82/ЄС (ОВ L 197, 24.07.2010, с. 1).

(iii) будь-які інші доходи від передачі виробничих потужностей, зокрема, доходи, отримані в результаті покращення — у разі передачі — використовуваних технологій, а також балансові прибутки, пов'язані з кращим використанням виробничих потужностей;

(iv) інвестиції, пов'язані з будь-яким збільшенням потужностей;

(b) такі витрати:

(i) витрати на придбання землі, будівництво чи придбання нових виробничих потужностей такої самої потужності, як і в покинутого об'єкта;

(ii) будь-які санкції, накладені на підприємства за розірвання контракту на оренду земельних ділянок або будівель у випадку, коли зміну місця розташування проводять на виконання адміністративного або судового рішення.

(241) Інтенсивність допомоги визначено в додатку 1.

4. ОЦІНЮВАННЯ

(242) Щоб у подальшому забезпечити обмеження викривлення конкуренції, щодо деяких схем допомоги Комісія може вимагати часових обмежень (зазвичай 4 або менше роки) та оцінювання, вказаного в параграфі (28). Оцінювання необхідно проводити щодо схем, в яких потенціал спотворення конкуренції є особливо високим, тобто тих, які можуть нести ризик значного обмеження або викривлення конкуренції якщо своєчасно не переглядати їх реалізацію.

(243) З огляду на цілі, і щоб не покладати непропорційний тягар на держави-члени і на менші проекти допомоги, оцінювання застосовується лише до схем допомоги з великими бюджетами допомоги і новітніми характеристиками, або коли передбачаються значні ринкові, технологічні або регуляторні зміни. Оцінювання повинен проводити експерт, незалежний від органу, який надає допомогу, на основі спільної методики, наданої Комісією. Результати такого оцінювання необхідно оприлюднювати. Разом із відповідною схемою допомоги держави-члени повинні нотифікувати проект плану оцінювання, який стане невід'ємною частиною оцінювання схеми допомоги Комісією.

(244) У разі виключення схем допомоги зі сфери застосування Загального регламенту про блокові виключення тільки на підставі їхнього великого бюджету, Комісія оцінює сумісність схеми допомоги, за винятком плану оцінювання, на основі критеріїв, визначених у згаданому Регламенті, а не на основі цих Настанов.

(245) Оцінку необхідно подавати Комісії своєчасно, щоб дозволяти оцінювання можливої пролонгації схеми допомоги, і в будь-якому разі — після завершення строку її дії. У рішенні про затвердження схеми допомоги визначають чіткий обсяг робіт та механізми кожного оцінювання. Будь-який наступний інструмент допомоги зі схожою метою повинен враховувати результати такого оцінювання (у тому числі, будь-яку зміну схем, зазначених у параграфі (244)).

5. ЗАСТОСУВАННЯ

(246) Ці Настанови застосовують з 1 липня 2014 року, вони замінюють Настанови щодо державної допомоги на охорону довкілля, опубліковані 1 квітня 2008 року⁽¹⁰¹⁾. Їх застосовують до 31 грудня 2020 року.

(247) Комісія застосовує ці Настанови до всіх нотифікованих інструментів допомоги, щодо яких її закликали ухвалити рішення після початку їх застосування, навіть якщо проекти було нотифіковано до такої дати. Проте, індивідуальну допомогу, надану відповідно до затверджених схем допомоги та нотифікованих Комісії відповідно до зобов'язання нотифікувати таку допомогу в індивідуальному порядку, необхідно оцінювати згідно з Настановами, застосованими до затвердженої схеми допомоги, на яких ґрунтується індивідуальна допомога.

(248) Незаконну допомогу на охорону довкілля або розвиток енергетики оцінюють відповідно до правил, що діють станом на дату надання допомоги відповідно до повідомлення Комісії про визначення застосованих правил оцінювання незаконної державної допомоги⁽¹⁰²⁾, окрім таких випадків:

Незаконну допомогу в формі скорочення фінансової підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел, оцінюють згідно з положеннями секцій 3.7.2 та 3.7.3.

⁽¹⁰¹⁾ ОВ С 82, 01.04.2008, с. 1.

⁽¹⁰²⁾ ОВ С 119, 22.05.2002, с.22.

З 1 січня 2011 року коригувальний план, передбачений у параграфі (194), також повинен передбачати поступове застосування критеріїв, зазначених у секції 3.7.2, та критеріїв щодо самостійного покриття, передбаченого в параграфі (197). До цієї дати, Комісія вважає, що всю допомогу, надану в формі скорочень фінансової підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, можна визнати сумісною з внутрішнім ринком ⁽¹⁰³⁾.

(249) Індивідуальну допомогу, надану за схемою незаконної допомоги, оцінюють за Настановами, застосовними до схеми незаконної допомоги на момент надання індивідуальної допомоги. Якщо бенефіціар такої індивідуальної допомоги отримав від держави-члена підтвердження про надання йому операційної допомоги для підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел та когенерації за незаконною схемою протягом визначеного заздалегідь періоду часу, така допомога може бути надана на весь період за умов, встановлених у схемі на момент підтвердження, мірою сумісності допомоги з правилами, застосовними на момент підтвердження.

(250) На підставі статті 108(1) Договору, Комісія пропонує державам-членам такі доцільні інструменти щодо їхніх відповідних існуючих схем допомоги на охорону довкілля або розвиток енергетики:

Держави-члени повинні, в разі необхідності, внести зміни у такі схеми, щоб привести їх у відповідність цим Настановам не пізніше 1 січня 2016 року, з такими винятками:

У разі необхідності, існуючі схеми допомоги у розумінні статті 1(b) Регламенту Ради (ЄС) № 659/1999 ⁽¹⁰⁴⁾ про операційну допомогу для підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел і когенерації необхідно адаптувати до цих Настанов, тільки коли держави-члени подовжують свої існуючі схеми, а також їх необхідно повторно нотифікувати по завершенні 10-річного періоду або строку чинності рішення Комісії, або змінити їх ⁽¹⁰⁵⁾.

Щоразу, коли бенефіціар отримує підтвердження від держави-члена про надання йому державної допомоги за такою схемою протягом заздалегідь визначеного періоду часу, така допомога може бути надана протягом усього періоду відповідно до умов, встановлених у схемі на момент підтвердження.

(251) Державам-членам пропонують надати свою явно виражену безумовну згоду на запропоновані доцільні інструменти протягом двох місяців з дати опублікування цих Настанов в *Офіційному віснику Європейського Союзу*. У разі відсутності відповіді, Комісія вважає, що держава-член не згодна із запропонованими інструментами.

6. ЗВІТУВАННЯ І МОНІТОРИНГ

(252) Відповідно до Регламенту Ради (ЄС) № 659/1999 та Регламенту Комісії (ЄС) № 7 9 4/20 04 ⁽¹⁰⁶⁾ та подальших внесених до них змін і доповнень, держави-члени повинні подавати Комісії щорічні звіти.

(253) Держави-члени повинні забезпечити ведення докладних записів щодо всіх інструментів, в рамках яких надається допомога. Такі записи повинні містити всю інформацію, необхідну щоб встановити, чи були дотримані умови, що стосуються, де це застосовно, допустимих витрат і максимально допустимої інтенсивності допомоги. Такі записи необхідно зберігати протягом 10 років з дати надання допомоги і надавати Комісії на її запит.

7. ПЕРЕГЛЯД

(254) Комісія може вирішити переглянути або внести зміни і доповнення до цих Настанов у будь-який момент, якщо це необхідно з причин, пов'язаних з конкурентійною політикою, або для того, щоб

⁽¹⁰³⁾ Комісія вважає, що така допомога не чинить негативного впливу на умови торгівлі мірою, що суперечить спільним інтересам через такі причини. До 5 грудня 2010 року держави-члени повинні були ввести в дію закони, підзаконні нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для відповідності RED, яка вводить юридично зобов'язальні цільові показники споживання відновлюваної енергії. З іншого боку, загальні витрати на підтримку виробництва електроенергії з відновлюваних джерел залишалися доволі обмеженими до 2010 року, тому рівень податків і зборів залишався відносно низьким. Відповідно, обсяг допомоги, наданої підприємствам у формі скорочень фінансової підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, залишався обмеженим на рівні окремого бенефіціара. Крім того, будь-яка допомога, надана протягом періоду з грудня 2008 року до грудня 2010 року в розмірі, що не перевищує 500 000 євро на одне підприємство, вірогідно є сумісною з внутрішнім ринком на основі Повідомлення Комісії «Тимчасові рамки Співтовариства щодо інструментів державної допомоги для підтримки доступу до фінансування в умовах поточної фінансової та економічної кризи» (ОВ С 83 04.07.2009, с. 1) зі змінами і доповненнями.

⁽¹⁰⁴⁾ Регламент Ради (ЄС) № 659/1999 від 22 березня 1999 року про встановлення детальних правил застосування статті 93 Договору про заснування Європейського Співтовариства (ОВ L 83, 27.03.1999, с. 1).

⁽¹⁰⁵⁾ Зміною є будь-яка зміна, що підлягає нотифікації, у значенні статті 1(с) Регламенту (ЄС) № 659/1999.

⁽¹⁰⁶⁾ Регламент Комісії (ЄС) № 794/2004 від 21 квітня 2004 року про імплементацію Регламенту (ЄС) № 659/1999 (ОВ L 140, 30.04.2004, с. 1)

врахувати інші політики Союзу та міжнародні зобов'язання.

ДОДАТОК 1

Ступені інтенсивності інвестиційної допомоги у складі допустимих витрат

(1) Щодо інструментів допомоги на охорону довкілля застосовуються такі ступені інтенсивності:

	Мале підприємство	Середнє підприємство	Велике підприємство
Допомога підприємствам, які відповідають вимогам, суворішим за стандарти Союзу, або підвищують рівень охорони довкілля за відсутності стандартів Союзу (допомога на придбання нових транспортних засобів)	60% 70% у випадку еко-інновації, 100% у випадку проведення тендера	50% 60% у випадку еко-інновації, 100% у випадку проведення тендера	40% 50% у випадку еко-інновації, 100% у випадку проведення тендера
Допомога на екологічні дослідження	70%	60%	50%
Допомога на дострокову адаптацію до майбутніх стандартів Союзу			
більше ніж 3 роки	20%	15%	10%
1–3 роки до набуття чинності стандартами	15%	10%	5%
Допомога на управління відходами	55%	45%	35%
Допомога на виробництво відновлюваної енергії Допомога на когенераційні установки	65%, 100% у випадку проведення тендера	55%, 100% у випадку проведення тендера	45%, 100% у випадку проведення тендера
Допомога на підвищення енергоефективності	50%, 100% у випадку проведення тендера	40%, [100]% у випадку проведення тендера	30%, 100% у випадку проведення тендера
Допомога на централізоване тепло- та холодопостачання з використанням традиційних видів енергії	65%, 100% у випадку проведення тендера	55%, 100% у випадку проведення тендера	45% 100% у випадку проведення тендера
Допомога на рекультивацию забруднених ділянок	100%	100%	100%
Допомога на переміщення підприємств	70%	60%	50%
Допомога у формі торгівлі квотами на викиди	100%	100%	100%

	Мале підприємство	Середнє підприємство	Велике підприємство
Допомога на розвиток енергетичної інфраструктури Інфраструктура централізованого теплопостачання	100%	100%	100%
Допомога на УЗВ	100%	100%	100%

Ступені інтенсивності допомоги, згадані в цій таблиці, можна збільшувати на бонусні 5 процентних пунктів у регіонах, що підпадають під статтю 107(3)(с), або на бонусні 15 процентних пунктів у регіонах, що підпадають під статтю (107)(3)(а) Договору, до максимуму 100% інтенсивності допомоги.

ДОДАТОК 2

Типові випадки державного втручання

- (1) Комісія розглядає типові сценарії втручання з використанням державної допомоги для цілей підвищення рівня охорони довкілля або зміцнення внутрішнього енергетичного ринку.
- (2) Зокрема, для розрахування допустимих витрат на основі контрфактичного сценарію надано такі настанови:

Категорія допомоги	Контрфактичний сценарій/Допустимі витрати ⁽¹⁾
КВТЕЕ	Контрфактичною є традиційна система виробництва електричної або теплової енергії з такою самою потужністю з точки зору фактичного виробництва енергії.
Екологічні дослідження ⁽²⁾	Допустимі витрати – це витрати на дослідження.
Рекультивация забруднених ділянок	Витрати, понесені ⁽³⁾ на роботи з рекультивации, менші, ніж зростання вартості землі ⁽⁴⁾ .
Установки централізованого виробництва тепла і холоду	Інвестиційні витрати на будівництво, розширення, реконструкцію однієї або декількох генерувальних установок, які є невід'ємною частиною ефективною системи централізованого тепло- та холодопостачання.
Управління відходами ⁽⁵⁾	Додаткові інвестиції порівняно з вартістю традиційного виробництва без управління відходами з такими самими інвестиціями в потужності.
Допомога на відповідність вимогам, суворішим за стандарти Союзу	Додаткові інвестиційні витрати складаються з додаткових інвестиційних витрат, необхідних для виходу за межі рівня охорони довкілля, що його вимагають стандарти Союзу ⁽⁶⁾ .
Відсутність стандартів Союзу або національних стандартів	Додаткові інвестиційні витрати складаються з інвестиційних витрат, необхідних для досягнення вищого рівня охорони довкілля, ніж той, якого відповідне підприємство або підприємства можуть досягти за відсутності допомоги на охорону довкілля.

Категорія допомоги	Контрфактичний сценарій/Допустимі витрати ⁽¹⁾
Виробництво електроенергії з відновлюваних джерел	Додаткові інвестиційні витрати порівняно з витратами традиційної електростанції такої самої потужності з точки зору фактичного виробництва енергії.
Теплопостачання з відновлюваних джерел	Додаткові інвестиційні витрати порівняно з витратами на традиційну систему теплопостачання такої самої потужності з точки зору фактичного виробництва енергії.
Виробництво біогазу, збагаченого до рівня природного газу	Якщо допомогу обмежено до збагачення біогазу, контрфактичним є альтернативне використання біогазу (у тому числі спалювання).
Біопаливо та біогаз, що використовується для транспорту	В принципі необхідно обирати додаткові інвестиційні витрати порівняно з витратами звичайного нафтопереробного заводу, але Комісія може приймати альтернативні контрфактичні варіанти, якщо надано належне обґрунтування.
Використання побічних продуктів промисловості	Якщо побічний продукт іде у відходи, а не використовується повторно: допустимі витрати — це додаткова інвестиція, необхідна для використання побічного продукту, наприклад, у теплообмінник, якщо йдеться про відпрацьоване тепло. Якщо побічний продукт було б необхідно утилізувати: контрфактичною інвестицією є утилізація таких відходів.
Допомога в рамках схеми торгівлі квотами на викиди	Пропорційність потрібно продемонструвати відсутністю надмірного розподілу квот.

(¹) Комісія може прийняти альтернативні контрфактичні сценарії, якщо держава-член надала належне обґрунтування.

(²) Це передбачає допомогу на аудити енергоефективності.

(³) Відшкодування шкоди довкіллю повинно покривати шкоду якості ґрунту або поверхневих чи ґрунтових вод. У разі рекультивації забруднених ділянок, всі витрати, понесені підприємством у зв'язку із відновленням зайнятих ним ділянок, незалежно від того, чи можна такі витрати відобразити в балансі як необоротні активи, можна визнавати допустимими інвестиціями.

(⁴) Оцінювати зростання вартості землі в результаті рекультивації повинен незалежний експерт.

(⁵) Це стосується управління відходами інших підприємств та включає діяльність у сфері повторного використання, перероблення та відновлення.

(⁶) Інвестиційні витрати, необхідні, щоб досягнути рівня охорони довкілля, що його вимагають стандарти Союзу, не є допустимими і їх потрібно відрасувати.

ДОДАТОК 3

Перелік ⁽¹⁰⁷⁾ допустимих секторів ⁽¹⁰⁸⁾ відповідно до секції 3.7.2

Код NACE	Опис
510	Видобування кам'яного вугілля
729	Видобування інших руд кольорових металів
811	Видобування декоративного і будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди і сланцю
891	Видобування хімічних мінералів і мінералів-добрих
893	Видобування солі
899	Видобування інших матеріалів та сировини, не класифіковане
1032	Виробництво фруктового та овочевого соку
1039	Інші види перероблення і консервація фруктів та овочів
1041	Виробництво олій та жирів
1062	Виробництво крохмалю та продуктів з крохмалю
1104	Виробництво інших недистильованих ферментованих напоїв
1106	Виробництво солоду
1310	Підготування та прядіння текстильних волокон
1320	Ткацьке виробництво
1394	Виробництво мотузок, канатів, шпагатів та виробів із сітки
1395	Виробництво нетканих матеріалів і виробів з нетканих матеріалів, крім одягу
1411	Виробництво шкіряного одягу
1610	Розпилювання і стругання деревини
1621	Виробництво шпону і плит з деревини
1711	Виробництво целюлози
1712	Виробництво паперу та картону
1722	Виробництво побутових та санітарно-гігієнічних виробів і туалетного приладдя
1920	Виробництво продуктів нафтопереробки

⁽¹⁰⁷⁾ Комісія може переглянути перелік, наведений у додатку 3, на основі критеріїв, що містяться у виносі 89, за умови, що їй надано докази значних змін даних, на яких ґрунтується додаток.

⁽¹⁰⁸⁾ Перелік і критерії, на яких він ґрунтується, не представляють майбутню позицію Комісії щодо ризику витікання вуглецю стосовно СТКВ і не є істотними для роботи в контексті розроблення правил викидів вуглецю в рамках кліматичної та енергетичної політики до 2030 року.

Код NACE	Опис
2012	Виробництво барвників та пігментів
2013	Виробництво інших неорганічних основних хімічних речовин
2014	Виробництво інших органічних основних хімічних речовин
2015	Виробництво добрив та азотних сполук
2016	Виробництво пластмас у первинних формах
2017	Виробництво синтетичного каучуку в первинних формах
2060	Виробництво штучних волокон
2110	Виробництво основних фармацевтичних продуктів
2221	Виробництво пластмасових плит, листів, труб і профільних деталей
2222	Виробництво пластмасових виробів для пакування товарів
2311	Виробництво листового скла
2312	Формування та оброблення листового скла
2313	Виробництво полого скла
2314	Виробництво скловолокна
2319	Виробництво та оброблення інших скляних виробів, включаючи технічні вироби зі скла
2320	Виробництво вогнетривких виробів
2331	Виробництво керамічних плиток та плит
2342	Виробництво керамічних санітарно-технічних виробів
2343	Виробництво керамічних ізоляторів та ізоляційних деталей
2349	Виробництво інших керамічних продуктів
2399	Виробництво інших неметалевих мінеральних продуктів, не класифіковане
2410	Виробництво чавуну та сталі і феросплавів
2420	Виробництво трубок, труб, порожнистих профілів і з'єднувальної арматури зі сталі
2431	Холодне витягування прокату
2432	Холодна прокатка вузької смуги
2434	Холодне витягування дроту
2441	Виробництво дорогоцінних металів
2442	Виробництво алюмінію

Код NACE	Опис
2443	Виробництво свинцю, цинку та олова
2444	Виробництво міді
2445	Виробництво інших кольорових металів
2446	Перероблення ядерного палива
2720	Виробництво батарей та акумуляторів
3299	Інше виробництво, не класифіковане
2011	Виробництво промислових газів
2332	Виробництво цегли, черепиці та інших будівельних виробів з випаленої глини
2351	Виробництво цементу
2352	Виробництво вапна та гіпсу
2451/2452/ 2453/2454	Лиття чавуну, сталі, легких металів та інших кольорових металів
2611	Виробництво електронних компонентів
2680	Виробництво магнітних і оптичних носіїв
3832	Відновлення відсортованих матеріалів

ДОДАТОК 4

Розрахунок валової доданої вартості і електроємності на рівні підприємства відповідно до секції 3.7.2

- (1) Для цілей секції 3.7.2, валова додана вартість (ВДВ) для підприємства означає валову додану вартість за факторними витратами, тобто ВДВ за ринковими цінами без будь-яких непрямих податків плюс будь-які субсидії. Додану вартість за факторними витратами можна розраховувати з обігу, плюс капіталізоване виробництво, плюс інші доходи від основної діяльності, плюс чи мінус зміни запасів основних оборотних засобів, мінус купівля товарів та послуг ⁽¹⁰⁹⁾, мінус інші податки на продукти, які пов'язані з обігом але не підлягають відрахуванню, мінус зв'язані з виробництвом збори та податки. Іншим чином, її можна розраховувати з валового операційного прибутку шляхом додавання витрат на персонал. Доходи та витрати, класифіковані в рахунках компанії як фінансові або надзвичайні, виключено з доданої вартості. Додана вартість за факторними витратами розраховується на валовому рівні, оскільки коригування вартості (такі як амортизація) не вираховуються ⁽¹¹⁰⁾.
- (2) Для цілей застосування секції 3.7.2 використовується середнє арифметичне за останні 3 роки ⁽¹¹¹⁾, за які є наявні дані щодо ВДВ.
- (3) Для цілей секції 3.7.2 електроємність підприємства визначається як:
- (a) Витрати підприємства на електроенергію (розраховані відповідно до нижченаведеного параграфу (4)): поділені на
- (b) ВДВ підприємства (розраховану відповідно до вищенаведених параграфів (1) і (2)).
- (4) Витрати підприємства на електроенергію визначають як:
- (a) Споживання електроенергії підприємством: помножене на
- (b) Прогнозовану ціну електроенергії.
- (5) Щоб розрахувати споживання електроенергії підприємством, необхідно використовувати еталони ефективності споживання електроенергії для промисловості, якщо є в наявності. Якщо їх немає — використовують середнє арифметичне за останні 3 роки ⁽¹¹²⁾, за які дані є в наявності.
- (6) Для цілей вищенаведеного підпараграфу (4)(b), прогнозована ціна електроенергії означає середню роздрібну ціну електроенергії, застосовну в державі-члені до підприємств з подібним рівнем споживання електроенергії протягом найближчого року, за який дані є в наявності.
- (7) Для цілей вищенаведеного підпараграфу (4)(b), прогнозована ціна електроенергії може включати повну вартість фінансової підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, яку буде перенесено на підприємство за відсутності скорочень.

⁽¹⁰⁹⁾ Для уникнення сумнівів, «товари та послуги» не включають витрати на персонал.

⁽¹¹⁰⁾ Код 12 15 0 в правових рамках, встановлених Регламентом Ради (ЄС, Євратом) № 58/97 від 20 грудня 1996 року про структурну економічну статистику.

⁽¹¹¹⁾ Що стосується підприємств, які існують менше одного року — протягом першого року можна використовувати прогнозовані дані. Однак, держави-члени повинні проводити оцінювання *ex-post* після завершення першого року діяльності (Рік 1), щоб перевірити право підприємства на отримання допомоги і ліміти витрат (у відсотках від ВДВ), застосованих до нього згідно з параграфом 189 секції 3.7.2. Після такого оцінювання *ex-post* держави-члени повинні, залежно від ситуації, надати компаніям компенсацію або стягнути надану компенсацію. Для Року 2 використовують дані за Рік 1. Для Року 3 використовують середнє арифметичне за Рік 1 та Рік 2. Починаючи з Року 4 і далі, використовують середнє арифметичне за попередні три роки.

⁽¹¹²⁾ Див. попередню виноску.

ДОДАТОК 5

Гірничодобувні та виробничі сектори, не включені в перелік додатка 3, в яких інтенсивність торгівлі з країнами за межами ЄС, становить щонайменше 4%

Код NACE	Опис
610	Видобування сирової нафти
620	Видобування природного газу
710	Видобування залізних руд
812	Експлуатація гравійних та піщаних кар'єрів; видобування глини і каоліну
1011	Перероблення та консервування м'яса
1012	Перероблення та консервування м'яса птиці
1013	Виробництво продуктів з м'яса та м'яса птиці
1020	Перероблення та консервування риби, ракоподібних та молюсків
1031	Перероблення та консервування картоплі
1042	Виробництво маргарину та подібних харчових жирів
1051	Експлуатація молокопереробних підприємств та виробництво сиру
1061	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості
1072	Виробництво сухарів та печива; виробництво хлібобулочних та кондитерських виробів тривалого зберігання
1073	Виробництво макаронів, локшини, кускусу та аналогічних борошняних продуктів
1081	Виробництво цукру
1082	Виробництво какао, шоколаду та кондитерських виробів з цукру
1083	Оброблення чаю та кави
1084	Виробництво прянощів та приправ
1085	Виробництво готових страв
1086	Виробництво гомогенізованих готових харчових продуктів та дієтичних харчових продуктів
1089	Виробництво інших харчових продуктів, не класифіковане
1091	Виробництво готових кормів для сільськогосподарських тварин
1092	Виробництво готових кормів для домашніх тварин
1101	Дистиляція, перегонка та змішування спиртних напоїв
1102	Виробництво вина з винограду

Код NACE	Опис
1103	Виробництво сидру та інших плодово-ягідних вин
1105	Виробництво пива
1107	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод в пляшках
1200	Виробництво тютюнових виробів
1391	Виробництво трикотажних та в'язаних тканин
1392	Виробництво готових текстильних виробів, крім одягу
1393	Виробництво килимів та килимових виробів
1396	Виробництво інших технічних та промислових текстильних виробів
1399	Виробництво інших текстильних виробів, не класифіковане
1412	Виробництво робочого одягу
1413	Виробництво верхнього одягу
1414	Виробництво спідньої білизни
1419	Виробництво інших швацьких виробів й аксесуарів
1420	Виробництво хутряних виробів
1431	Виробництво трикотажних та в'язаних панчішно-шкарпеткових виробів
1439	Виробництво іншого трикотажного та в'язаного одягу
1511	Дублення і вичинка шкіри; вичинка та фарбування хутра
1512	Виробництво валіз, сумок і т.п., лимарних виробів і зброї
1520	Виробництво взуття
1622	Виробництво збірних паркетних підлог
1623	Виробництво інших теслярських та столярних виробів для будівельної промисловості
1624	Виробництво дерев'яної тари
1629	Виробництво інших виробів з дерева; виробництво виробів з корка, соломи та матеріалів для плетіння
1721	Виробництво гофрованого паперу та картону і тари з паперу та картону
1723	Виробництво паперових канцелярських товарів
1724	Виробництво шпалер
1729	Виробництво інших виробів з паперу та картону

Код NACE	Опис
1813	Послуги з підготування до друку
1910	Виробництво продуктів для коксових печей
2020	Виробництво пестицидів та інших агрохімічних продуктів
2030	Виробництво фарб, лаків і аналогічних покриттів, друкарської фарби та мастики
2041	Виробництво мила та миючих засобів, засобів для чищення та полірування
2042	Виробництво парфумів та гігієнічних засобів
2051	Виробництво вибухових речовин
2052	Виробництво клеїв
2053	Виробництво ефірних олій
2059	Виробництво іншої хімічної продукції, не класифіковане:
2120	Виробництво фармацевтичних препаратів
2211	Виробництво гумових шин та камер; відновлення протектора і ремонт гумових шин
2219	Виробництво інших гумових виробів
2223	Виробництво пластмасових виробів для будівельної промисловості
2229	Виробництво інших пластмасових виробів
2341	Виробництво господарських та декоративних керамічних виробів
2344	Виробництво інших технічних керамічних виробів
2362	Виробництво виробів з гіпсу для цілей будівництва
2365	Виробництво волокнистого цементу
2369	Виробництво інших виробів з бетону, гіпсу та цементу
2370	Різання, формування та оздоблення каменю
2391	Виробництво абразивних виробів
2433	Холодне формування або вальцювання
2511	Виробництво металоконструкцій та деталей конструкцій
2512	Виробництво дверей і вікон з металу
2521	Виробництво радіаторів центрального опалення та бойлерів і котлів
2529	Виробництво інших металевих цистерн, резервуарів і контейнерів
2530	Виробництво парових котлів, крім водогрійних котлів центрального опалення

Код NACE	Опис
2540	Виробництво зброї та боєприпасів
2571	Виробництво столових приборів
2572	Виробництво замків і петель
2573	Виробництво інструментів
2591	Виробництво металевих бочок та аналогічних ємностей
2592	Виробництво упаковки з легких металів
2593	Виробництво виробів з дроту, ланцюгів і пружин
2594	Виробництво кріпильних виробів та гвинтів
2599	Виробництво інших готових металевих виробів, не класифіковане
2612	Виробництво змонтованих електронних плат
2620	Виробництво комп'ютерів та периферійного обладнання
2630	Виробництво обладнання зв'язку
2640	Виробництво побутової електроніки
2651	Виробництво контрольно-вимірювальних та навігаційних приладів та апаратури
2652	Виробництво годинників та наручних годинників
2660	Виробництво опромінювального, електромедичного та електротерапевтичного обладнання
2670	Виробництво оптичних приладів та фотографічного обладнання
2680	Виробництво магнітних та оптичних носіїв
2711	Виробництво електромоторів, генераторів та трансформаторів
2712	Виробництво апаратури для регулювання та розподілення електроенергії
2731	Виробництво волоконно-оптичних кабелів
2732	Виробництво інших електронних та електричних проводів та кабелів
2733	Виробництво матеріалів для електромонтажних робіт
2740	Виробництво електричного освітлювального обладнання
2751	Виробництво електричних побутових приладів
2752	Виробництво неелектричних побутових приладів
2790	Виробництво іншого електричного обладнання
2811	Виробництво двигунів та турбін, крім авіаційних, автомобільних та мотоциклетних

Код NACE	Опис
	двигунів
2812	Виробництво гідравлічного обладнання
2813	Виробництво інших насосів та компресорів
2814	Виробництво інших кранів та вентилів
2815	Виробництво підшипників, зубчастих колес, зубчастих передач та урухомлювальних елементів
2821	Виробництво печей та пічних пальників
2822	Виробництво підйомно-транспортного обладнання
2823	Виробництво офісної техніки та обладнання (крім комп'ютерів та периферійного обладнання)
2824	Виробництво ручних електричних інструментів
2825	Виробництво побутового холодильного та вентиляційного обладнання
2829	Виробництво іншої техніки загального призначення, не класифіковане
2830	Виробництво сільськогосподарської та лісогосподарської техніки
2841	Виробництво обладнання для оброблення металів тиском
2849	Виробництво інших верстатів
2891	Виробництво машин та устаткування для металургії
2892	Виробництво машин для видобувної промисловості, розроблення кар'єрів і будівництва
2893	Виробництво машин для оброблення харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів
2894	Виробництво машин для текстильного виробництва, виробництва одягу та шкіряних виробів
2895	Виробництво машин для виробництва паперу та картону
2896	Виробництво машин для виробництва пластмас та каучуку
2899	Виробництво іншого обладнання спеціального призначення, не класифіковане
2910	Виробництво автотранспортних засобів
2920	Виробництво кузовів (кузовобудування) для автотранспортних засобів; виробництво причепів та напівпричепів
2931	Виробництво електричного та електронного устаткування для автотранспортних засобів
2932	Виробництво інших деталей та приладдя для автотранспортних засобів

Код NACE	Опис
3011	Будівництво суден та плавучих споруд
3012	Будівництво прогулянкових та спортивних човнів
3020	Виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу
3030	Виробництво повітряних та космічних літальних апаратів та пов'язаного обладнання
3040	Виробництво військових бойових транспортних засобів
3091	Виробництво мотоциклів
3092	Виробництво велосипедів та інвалідних колясок
3099	Виробництво іншого транспортного обладнання, не класифіковане
3101	Виробництво меблів для офісів та магазинів
3102	Виробництво кухонних меблів
3103	Виробництво матраців
3109	Виробництво інших меблів
3211	Карбування монет
3212	Виробництво ювелірних виробів та виробів, пов'язаних з ювелірною промисловістю
3213	Виробництво біжутерії та супутніх товарів
3220	Виробництво музичних інструментів
3230	Виробництво товарів для спорту
3240	Виробництво ігор та іграшок
3250	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів та медикаментів
3291	Виробництво мітел та щіток